

***Základní škola ŠKOLAMYŠL, Hrnčířská 272, Zahájí, 570 01 Litomyšl,
místo poskytování vzdělávání a školských služeb Boženy Němcové 150, Litomyšl - Město 570 01***

Školní vzdělávací program Základní školy ŠKOLAMYŠL

Aktualizace ze dne 25. 8. 2020

Obsah

Obsah

Školní vzdělávací program	1
Základní školy ŠKOLAMYŠL	1
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
Školní vzdělávací program	6
Údaje o škole	6
Zřizovatel	6
Koordínátor tvorby ŠVP	6
Platnost dokumentu od 1. 9. 2017 s aktualizací ze dne 25. 8. 2020	6
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	Chyba! Záložka není definována.
Souvislosti vzniku školy	7
Stručná charakteristika školy	7
Úplnost a velikost školy, umístění školy	7
Podmínky školy, její vybavení a prostory	8
Charakteristika žáků	10
Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	10
Charakteristika pedagogického sboru	11
Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	12
Vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení)	12
Cíle autoevaluace	12
Kritéria kvality pro sledované oblasti	13

Nástroje autoevaluace a zdroje informací	13
Časové rozvržení autoevaluace	13
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
Vize	14
Cíle vzdělávání	14
Zaměření školy	15
Pilíře vzdělávání v Základní škole ŠKOLAMYŠL	16
Model vzdělávání na 1. stupni ZŠ ŠKOLAMYŠL	20
Model vzdělávání na 2. stupni ZŠ ŠKOLAMYŠL	21
Podpora čtenářské gramotnosti prostřednictvím čtenářských dílen	22
Výuka matematiky - vyučování orientované na budování schémat metodou prof. Hejného	22
Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy	24
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	27
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	28
Začlenění průřezových témat	29
Pojetí průřezových témat	29
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	29
Výchova demokratického občana (VDO):	33
Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):	35
Multikulturní výchova (MKV)	37
Environmentální výchova (EV)	38
Mediální výchova (MV)	41
4. UČEBNÍ PLÁN	44
5. UČEBNÍ OSNOVY	52

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 1. stupeň	52
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň	65
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK – 1. stupeň	78
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – FRANCOUZSKÝ JAZYK (další cizí jazyk) – 2. stupeň	93
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA – 1. stupeň	96
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA – 2. stupeň	110
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA – 1. stupeň	128
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA – 2. stupeň	132
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	135
ČLOVĚK A SPOLEČNOST – DĚJEPIS	149
ČLOVĚK A SPOLEČNOST – VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	157
ČLOVĚK A PŘÍRODA – Fyzika	164
ČLOVĚK A PŘÍRODA – Chemie	173
ČLOVĚK A PŘÍRODA – Přírodopis	178
ČLOVĚK A PŘÍRODA – ZEMĚPIS	184
UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. stupeň	193
UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň	198
UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň	205
UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň	209
ČLOVĚK A ZDRAVÍ – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	214
ČLOVĚK A ZDRAVÍ – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň	218
ČLOVĚK A ZDRAVÍ – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň	222
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	230
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNÍ ČINNOSTI	236
Pracovní činnosti - pěstelské práce, chovatelství	Chyba! Záložka není definována.
Pracovní činnosti - volba povolání	237
Pracovní činnosti - příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti	238

6. DOPLŇKOVÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY	244
ETIKA	244
ŠKOLNÍ AKADEMIE VĚD – 2. stupeň	254
7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	260
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	260
Východiska	260
Zásady	260
Komisionální zkoušky a přezkoušení	264
Výchovná opatření	264
Pravidla pro výchovná opatření	264
Hodnocení chování	265

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program

ŠVP ZV Základní škola ŠKOLAMYŠL, (podle PLATNÉHO rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání), aktualizace ze dne 31. 8. 2020

Údaje o škole

- se sídlem: Hrnčířská 272, Zahájí, 570 01 Litomyšl
- místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb: Boženy Němcové 150, Litomyšl - Město 570 01
- jméno ředitele: Mgr. Radoslava Renzová, DiS.
- telefon ředitel: 774 500 580
- e-mail kontaktní: skola@skolamysl.cz ; e-mail ředitel: reditel@skolamysl.cz
- IČO: 04840704; IZO: 181077701; RED-IZO: 691009317

Zřizovatel

- název: Školamyšl, z.s.
- se sídlem: Hrnčířská 272, Zahájí, 570 01 Litomyšl
- telefon: 776 011742
- e-mail kontaktní: spolek@skolamysl.cz
- IČO 02951037; Identifikátor právnické osoby 691 006 474; IZO: 181 055 481

Koordinátor tvorby ŠVP

Mgr. Radoslava Renzová, DiS.

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017 s aktualizací ze dne 25. 8. 2020

Mgr. Radoslava Renzová, DiS.

podpis ředitelky:

razítko školy:

Datum projednání v radě školské právnické osoby: _____

Datum projednání v mimořádné pedagogické radě: 25. 8. 2020

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Souvislosti vzniku školy

Základní škola ŠKOLAMYŠL vznikla z iniciativy skupiny rodičů z Litomyšle a blízkého okolí, kteří se v roce 2014 sdružili do spolku Školamyšl, z.s. Jejich cílem bylo zajistit pro své děti základní vzdělávání odpovídající principům „na dítě orientované pedagogiky“. V souladu s tímto záměrem a v součinnosti s nestátní Základní školou Mozaika Rychnov nad Kněžnou, o.p.s. (dále jen Mozaika) uskutečnil rodičovský spolek Školamyšl kroky ke vzniku odloučeného pracoviště této školy v Litomyšli. Odloučené pracoviště Mozaiky zahájilo svoji činnost 1.9. 2014 a existovalo v Litomyšli po dobu tří let, až do 31.8. 2017. Spolek Školamyšl, z.s. partner Mozaiky, sdružoval rodiče žáků, podporoval chod odloučeného pracoviště školy na provozně organizační a materiálně technické úrovni, zajišťoval kontakt a komunikaci s novými rodiči a veřejností v otázkách vzdělávání, prezentoval metodiku práce školy. Zkušenosti s fungováním pracoviště Základní školy Mozaika v Litomyšli (zajišťování každodenního chodu školy „na dálku“ z Rychnova nad Kněžnou) vedly k požadavku osamostatnit pracoviště v Litomyšli do podoby samostatného právního subjektu (základní školy). Spolek Školamyšl uskutečnil kroky k založení „vlastní“ školy.

Základní škola ŠKOLAMYŠL (školská právnická osoba) zřízená spolkem Školamyšl, z.s. zahájila činnost 1.9.2017. „Převzala“ činnost odloučeného pracoviště ZŠ Mozaika, které bylo k 31.8.2017 ve školském rejstříku zrušeno. Základní škola ŠKOLAMYŠL staví na zkušenostech, které v uplynulých letech získala v souvislosti se zajišťováním vzdělávání žáků na odloučeném pracovišti ZŠ Mozaiky v Litomyšli, je školou realizující inovativní přístupy ve vzdělávání, o které doplňuje a rozšiřuje vzdělávací nabídku ve městě Litomyšl i v širším regionu.

Zřízení a podporu rozvoje školy chápe její zřizovatel jako projev přijetí zodpovědnosti za vzdělávání dětí, na němž se chce aktivně podílet, a to díky úzké spolupráci všech zúčastněných stran (rodičů, dětí, učitelů a vedení školy).

Stručná charakteristika školy

Základní škola ŠKOLAMYŠL je malou školou rodinného a komunitního typu vytvářející podmínky pro vzájemné poznání, úzké osobní vazby, spolupráci a hlubší poznání individualit všech spolupracujících členů „školní“ komunity. Žáci se zde vzdělávají ve věkově smíšených studijních skupinách/třídách. Na prvním stupni školy se jedná o dvě kmenové třídy, do nichž jsou zařazeni žáci z více než jednoho ročníku prvního stupně. Na druhém stupni školy se v souladu s platnými právními předpisy¹ žáci rovněž vzdělávají ve věkově smíšených skupinách/třídách, nejčastěji dvojročnících. Škola není spádovou školou, je otevřena zájemcům z města Litomyšl i dalších měst a obcí mikroregionu.

Úplnost a velikost školy, umístění školy

Základní škola ŠKOLAMYŠL je plně organizovanou školou zajišťující základní vzdělávání dětí 1. až 9. ročníku. Nejvyšší povolený počet žáků školy (kapacita) je 68 žáků. Místo

¹ **Vyhláška č. 48/2005 Sb. § 5, odst. 3)** V souladu se školním vzdělávacím programem lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

poskytovaného vzdělávání školy je Boženy Němcové 150, Litomyšl.

Podmínky školy, její vybavení a prostory

Učebny

Každá třída má svoji kmenovou univerzální učebnu vybavenou víceúčelovým a funkčním zařízením. Učebny jsou z části pokryty kobercem sloužícím k realizaci komunitních kruhů a k odpočinku. Učebny jsou vybaveny jednomístnými lavicemi, které lze snadno uspořádat pro skupinovou výuku i pro individuální činnosti dětí. Děti mají místo k uložení svých osobních věcí (prostor pro portfolia, aktovky). Učebny jsou vybaveny tabulemi a skříňkami/regály, které rozdělují prostory na centra aktivity (učební kouty). Centra aktivit jsou vybavena tematicky a oborově zaměřenými pomůckami. Skladba center aktivit poskytuje komplexní podmínky pro vzdělávání dětí každého ročníku. Některé z pomůcek užívaných ve výuce jsou vyráběny rodiči a dětmi během výuky a různých projektů. Žáci ve výuce pracují s různými médii a zdroji informací (nejen s učebnicemi).

V současné době není žádná učebna ve škole vedena jako odborná pracovna. Pro výuku vzdělávacích oborů se specifickými obsahy (zejména na 2. stupni ZŠ) využívá škola kmenové učebny upravené pro výuku: cizího jazyka, ICT, přírodovědných a společenskovedných předmětů, pro výuku hudební výchovy, výtvarné výchovy a pracovní činnosti. K výuce specializovaných činností slouží také prostory mimo školu nabízející podmínky v souladu se vzdělávacím obsahem školy (galerie, muzeum, prostory „Školy na zámku“, lesopark, park, zahrady...).

Prostory pro uložení pomůcek a přípravné práce pedagogů

Ve škole jsou místa vyhrazená pedagogům pro jejich přípravné a plánovací práce včetně prostor, do nichž ukládají učební pomůcky (kabinet, pracovní stoly s kontejnery, úložné skříně – regály, úložné boxy). Kabinet je využíván jako místo k realizaci pedagogických rad, k individuálním konzultacím s rodiči a s návštěvníky školy, místo pro relaxaci pedagogů.

Prostory pro nenáročné pohybové aktivity v průběhu vyučování

Učebny – součástí učeben je kobercová plocha, která slouží k realizaci nenáročných pohybových aktivit v průběhu vyučování (jógové prvky, dechová cvičení, protahovací a uvolňovací cviky...). Učebny jsou vybaveny sedáky, které děti využívají při práci na koberci. Sedáky umožňují přirozené polohování těla. K relaxačním aktivitám v průběhu vyučování žáci využívají i prostor herny, která slouží školní družině.

Kuchyňský kout se společným obývacím prostorem – tato část přízemí je určena k setkávání, užívání kuchyňky k pracovním činnostem a její úložné prostory slouží školní družině. Školní družina k přímé činnosti využívá oddělené prostory tříd prvního stupně. Vybavení družiny může dobře navazovat na výuku. V herně probíhají většinou činnosti během počasí, které neumožňuje realizovat venkovní aktivity.

Šatna - přístupová chodba je vyhrazena jako šatna. Zde mají děti k dispozici šatní skříňky, do kterých si ukládají své oblečení a zároveň zde mají uložené věci na tělesnou výchovu a další.

Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů

Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů ve škole jsou vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení (počet WC, umyvadel), odpovídají příslušným normám.

Prostory pro společné stravování

Stravování žáků a pedagogů škol je v Litomyšli řešeno externími službami společnosti SCHOLAREST - zařízení školního stravování spol. s r. o. Škola má smluvní vztah se společností Scholarest a využívá stejně tak jako ostatní základní školy jejich stravovacích služeb. Ze strany školy je zajištěn doprovod mladších dětí do jídelny v rámci organizace školní družiny.

Prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného

Prostorem určeným k ošetření úrazu, krátkodobému pobytu zraněného či k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech je kuchyňka. Je vybavena lékárníčkou.

Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků.

Škola je vybavena tematicky a oborově zaměřenými pomůckami v souladu se vzdělávacím obsahem školy. Skladba učebních pomůcek a materiálů poskytuje komplexní podmínky pro vzdělávání dětí každého ročníku. Pomůcky a materiály umístěné v učebnách jsou dětem volně dostupné, mohou si je samostatně brát (dle předem stanovených pravidel). Zdrojem učení jsou učebnice a pracovní sešity schválené MŠMT ČR, stejně tak jako autentické materiály vztahující se k obsahu vzdělávání (odborná literatura, encyklopedie, slovníky, mapy...). Ve vzdělávání žáků jsou využívány audiovizuální pomůcky a informační technologie (dotykové notebooky, tablety s konektivitou na internet). Některé z pomůcek používaných ve výuce jsou vyráběny rodiči a dětmi během výuky a různých projektů. Škola využívá učení se v reálných situacích, v „terénu“, kde mají žáci příležitost setkat se s autentickými nástroji a předměty.

Venkovní prostory – škola využívá dvorek pro účely výuky a trávení přestávek či odpoledních aktivit. Zájmová činnost po vyučování se v rámci činnosti školní družiny odehrává na veřejných hřištích - hřiště u Smetanova domu, hřiště nad domem Naděje, v městských parcích – zámecká zahrada, klášterní zahrady, v lesoparku Černá hora atp., s cílem zajistit, aby děti pobývaly co nejvíce venku, byl podpořen dostatek jejich přirozeného pohybu.

Prostory pro zajištění tělesné výchovy

K realizaci tělesné výchovy využívá škola s ohledem ke vzdělávacím obsahům tělesné výchovy možnosti, které nabízejí městská a veřejná sportoviště v Litomyšli.

Tělesná výchova venku:

- *městský stadion Černá hora*
Umožňuje využívat atletický ovál a přidružená sportoviště se zaměřením na atletické disciplíny. Po dohodě se správcí areálu je pro odpovídající aktivity zajištěn přístup do areálu a jeho využívání.
- *lesopark Černá hora*
Otevřené přírodní prostředí umožňující realizovat mnoho aktivit využívajících volného terénu (cross běh, vytrvalostní disciplíny, pohybové hry v otevřeném prostoru).
- *hřiště u Smetanova domu, hřiště nad domem Naděje, hřiště v ulici Končinská*
Prostory hřišť disponují plochami velikosti cca volejbalového hřiště, přidruženými herními a sportovními prvky. Jsou svým vybavením vhodné pro pohybové aktivity

typu posilování, rozvoj obratnosti, gymnastika, míčové hry.

Tělesná výchova ve vnitřních prostorách:

- *tělocvična Sokolovny*
Tělocvična Sokolovny je standardně vybavena nářadím a náčiním pro všestranné pohybové činnosti i specializovaná gymnastická cvičení. Součástí jejího zázemí jsou prostory pro převlékání žáků a hygienu.
- *zimní stadion:*
Krytý zimní stadion využívá škola sezónně k výuce bruslení.
- *městský plavecký bazén*
Škola využívá nabídky plaveckých kurzů vedených externími instruktory - „plaveckou školou“ nebo realizuje výuku plavání pod vedením pedagogů školy.

Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků ve věku 6-15 let. Přestože jsme škola soukromá (financovaná kromě příspěvku MŠMT zejména díky příspěvkům na vzdělávání od rodičů, dobrovolným a sponzorským darům, příspěvkům od zřizovatele), postupujeme ve spolupráci se zřizovatelem tak, abychom zajistili maximální dostupnost pro žáky všech sociálních vrstev, aby příspěvek na vzdělávání nebyl překážkou jejich přístupu ke vzdělávání. Naši žáci a jejich rodiče tvoří komunitu s velmi pestrými zájmy, talentů, oborů i profesí. Všechny spojuje zájem se aktivně a pravidelně zajímat o vzdělávání, spoluvytvářet kulturu a jedinečnost školy, podílet se na jejím rozvoji, být její součástí, respektovat její pravidla a základní hodnoty, což je také důležitým kritériem pro přijetí žáků do školního vzdělávání (kromě ověření nezbytných předpokladů školní zralosti).

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

V Základní škole ŠKOLAMYŠL má spolupráce s rodiči intenzivní podobu díky samotnému faktu, že jsou to právě rodiče, kteří prostřednictvím rodičovského spolku vznik školy iniciovali, jsou jejími zřizovateli. Spolupráce rodičů se školou je z velké části koordinována právě rodičovským spolkem. Škola má komunitní charakter, o jeho zachování a další rozvoj ve spolupráci se zřizovatelem usiluje i do budoucna, považuje ho za jednu ze svých nejsilnějších stránek.

Rodiče se školou spolupracují na různých úrovních.

Podílejí se na:

- zajišťování provozně technického zázemí školy (pravidelná údržba a opravy v budově školy, malování, velký úklid školy realizovaný většinou 2x ročně, průběžné doplňování čistících prostředků, hygienických potřeb; vybavování školy nábytkem, pomůckami, drobným spotřebním materiálem, dekorování tříd, výroba pomůcek tzv. „Pomůckodraní“...);
- zajišťování publicity o škole, informování veřejnosti o práci školy (vydávání školního časopisu od redakční činnosti až po jeho vytištění a distribuci, podíl na grafice školy, webových stránkách, zajišťování publikační činnosti v litomyšlském zpravodaji i dalších periodikách, sdílení příspěvků prostřednictvím sociálních sítí- Facebook, zajišťování osvětové činnosti pro rodiče a pedagogy jiných škol s cílem předat zkušenosti, které v souvislosti se „školamyšlí iniciativou“ získali);
- přípravách i samotné organizaci společných akcí dětí, rodičů, pedagogů (Slavnost zahájení školního roku tzv. „Společná školamyšlí snídaně“; Vánoční slavnost a dílny; Jarní velikonoční dílny; Slavnost ukončení školního roku; Akce v rámci Dne Země – „Litomyšl bez obalu“; Víkendový pobyt pro rodiny s dětmi a pedagogy ve

Vranicích);

- výukových aktivitách školy v roli asistentů – rodičovské asistence ve výuce (zejména při práci dětí v centrech aktivit), vypomáhají při lyžařském pobytu, plaveckém výcviku, bruslení, výletech a exkurzích
- výukových aktivitách v roli expertů, kdy dětem zprostředkovávají témata odrážející jejich profese, koníčky, dovednosti (např. nácvik první pomoci s rodičem záchranářem, beseda s prarodičem žijícím ve Skotsku...).

Kromě výše zmíněných aktivit nabízí škola rodičům následující formáty spolupráce:

- pravidelné konzultace v podobě tzv. triád (učitel, rodič, dítě) zaměřené na prezentaci pokroků v učení dítěte a stanovení dalších cílů a postupů v jeho vzdělávání;
- individuální konzultace mezi rodiči a pedagogy realizované operativně dle potřeby;
- informování prostřednictvím webových stránek, e-mailů či telefonicky (rodiče jsou zařazeni do e-mailových skupin dle ročníků, který navštěvují jejich děti, mohou komunikovat nejen s pedagogy, ale i mezi sebou navzájem ve svých skupinách, včetně komunikace na celoškolské úrovni se všemi ostatními rodiči na adrese rodice@skolamysl.cz);
- asistence rodičů ve výuce, na které se rodiče zapisují do sdílené tabulky, což umožňuje hladkou koordinaci tohoto způsobu spolupráce;
- kavárny pro rodiče zaměřené na představení jednotlivých oblastí koncepce školy (např. na metody aktivního učení, čtenářské dílny, metodu Hejného v matematice, slovní hodnocení aj.). Rodiče jsou tak informováni o způsobech vzdělávání, roste jejich erudice a porozumění tomu, co se ve škole děje. Témata školních kaváren volí škola také na základě podnětů rodičů (výstupů z rodičovských evaluačních dotazníků);
- rodičovskou sobotu – den kdy se spolu s dětmi výuky účastní i jejich rodiče/prarodiče s cílem umožnit jim prožít si „na vlastní kůži“ způsob vzdělávání, kterým procházejí jejich děti. Probíhá 1x ročně v sobotu, kdy mají rodiče daleko větší prostor zúčastnit se, než by tomu bylo v běžný pracovní den.

Škola se od svého vzniku spolupracuje také s jinými organizacemi a veřejností (s Městskou knihovnou Litomyšl, Rodinným centrem, Mateřskou školou Jiráskova, Domem dětí a mládeže, jinými školami „našeho“ typu, s nimiž si vyměňuje zkušenosti – např. se ZŠ Hučák v Hradci Králové, Základní školou Jedna radost v Poděbradech apod., nadále pak také se Základní školou Mozaika Rychnov nad Kněžnou). Společně s dalšími školami ve městě se účastníme společných akcí pořádaných městem Litomyšl a místními organizacemi (divadla, výstavy, sportovní a vzdělávací akce).

Jsme školou otevřenou veřejnosti. Po předchozí domluvě si mohou zájemci o naši práci dohodnout u nás návštěvu. Jednorázové dny tzv. „otevřených dveří“ s ohledem na kapacitu prostor i zachování přirozeného chodu školy neorganizujeme. Otevřeno máme po celý školní rok.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogové, kteří pracují v Základní škole ŠKOLAMYŠL, jsou součástí školní komunity složené z žáků, rodičů a dalších příznivců školy. Při budování pedagogického sboru hledáme učitele, kteří se dokáží ztotožnit se zaměřením školy. Jsme si vědomi, že najít kvalifikované a vnitřně motivované učitele, kteří budou tvořit stabilní tým školy, je dlouhodobější proces i vzhledem ke skutečnosti, že se naše škola profiluje jako „inovativní“ a klade na pedagogy specifické požadavky nejen na úrovni jejich kvalifikace a pedagogických dovedností, ale také v rovině jejich osobnostních charakteristik a předpokladů.

Pedagogický sbor školy tvoří pedagogové I. stupně ZŠ, pedagogové II. stupně ZŠ, vychovatelka školní družiny, asistentka pedagoga a ředitelka školy. Odborné vzdělávání může být zajištěno i externími pedagogy. Tým je složen z mladších i zkušenějších pedagogů. Na jejich výběru se společně s vedením školy podílejí zástupci zřizovatele školy (rodiče). Pedagogický sbor je podporován odbornými konzultanty (interní nebo externí), jejichž znalosti a zkušenosti přispívají ke zvyšování kvality pedagogické práce.

Pedagogové školy:

- jsou kvalifikovaní (splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb.); pedagogové, kteří nesplňují kvalifikaci, studují
- pracují v souladu se současnými pedagogicko-didaktickými trendy;
- spolupodílejí na utváření školy, jejího dobrého jména;
- pracují jako tým (učitelé, vychovatelé, vedení školy...), každý z pedagogů přispívá svými schopnostmi a zkušenostmi k rozvoji celé školy;
- otevřeně mezi sebou komunikují a spolupracují při plánování i samotné realizaci vzdělávání;
- zapojují rodiče do chodu školy, dávají jim příležitost spolupracovat na postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí, zapojují je do výuky, do spolurozhodování o věcech souvisejících s životem třídy/školy;
- spolupracují s ostatními pedagogy a odborníky zajišťujícími pro školu speciální služby;
- nabízejí rodičům a žákům konzultační služby
- navazují kontakty a vytvářejí přátelské vztahy s lidmi, organizacemi a institucemi, které mohou obohatit vzdělávání dětí, získávají od nich odbornou i materiální podporu, umožňují dětem v rámci výuky vstoupit s těmito lidmi do kontaktu (exkurze, návštěva ve třídě);
- průběžně reflektují a vyhodnocují efektivitu své práce (získávají zpětnou vazbu od dětí, rodičů i dalších osob, které se o školu zajímají);
- sledují trendy ve vzdělávání a reagují na ně při koncipování vzdělávání
- vzdělávají se (studium literatury, semináře, webináře, náslechy...).
- k podpoře profesního rozvoje využívají další nástroje jako je mentoring, koučink, supervize, videotrénink, vzájemné náslechy.
- spolupracují s jinými školami, s nimiž si vyměňují zkušenosti, inspirují se příklady dobré praxe odjinud.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Škola ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 realizuje projekt Šablony II Objevujeme svět.

Vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení)

Cílem tohoto hodnocení je získat analýzu školy, zjistit naše silné a slabé stránky, odhadnout nebezpečí a příležitosti za použití dotazníku pro rodiče a zákonné zástupce dětí, ale i pro pracovníky školy. Jako zdroj informací poslouží i hodnocení vlastní práce učitelů, soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem a další přístupné informace.

1. Cíle autoevaluace

- Průběžně hodnotit naplňování ŠVP.
- Plánovat výuku tak, aby nabízela vzdělávací prostředí respektující individualitu žáků.
- Maximalizovat využívání materiálních podmínek (pomůcky, PC) k realizaci ŠVP.
- Zajistit formy vzdělávání podporujících kompetence deklarované v ŠVP a profil absolventa školy.
- Využívat metody výuky umožňující a stimulující aktivní a efektivní učení žáků.

- Aplikovat metody a formy výuky, které jsou optimální k cílům výuky, obsahu učiva, účastníkům učebního procesu, k daným časovým i materiálním podmínkám.
- Posilovat spolupráci a komunikaci mezi žáky, žáky a učiteli a podporovat týmovou práci.
- Zvyšovat odpovědnost žáků za jejich vzdělávání.

2. Kritéria kvality pro sledované oblasti

- Přiměřenost cílů ŠVP vůči možnostem žáků, organizaci výuky a podmínkám školy.
- Efektivita individuálních vzdělávacích programů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Propojenost jednotlivých obsahových částí ŠVP.
- Nastavení časové dotace výuky ve vazbě na naplňování jednotlivých částí ŠVP.
- Kriteriaální systém hodnocení a sebehodnocení ve vazbě na realizaci ŠVP.
- Užívané metody výuky vůči vymezeným cílům a obsahu vzdělávání.
- Efektivita využívání učebních pomůcek, učebnic, didaktické techniky a jejich další potřebnost.
- Míra odpovědnosti žáka za své učení.
- Aktivita a zapojení žáků ve výuce.
- Využívání samostatné a týmové práce žáků
- Využívání sebehodnocení žáků

3. Nástroje autoevaluace a zdroje informací

Zdroje informací čerpají ze dvou skupin – tým pracovníků školy a rodičovská skupina. Pro získání informací z první skupiny, jsou užívány individuální osobní hovory, průběžné informace v rámci organizace života a evaluační dotazníky. Podobné formy zdroje informací platí i pro druhou skupinu – osobní setkávání v rámci rodičovských kaváren a v rámci setkávání spolku Školamyšl,z.s., který je zřizovatelem školy. Další formou jsou evaluační dotazníky. Jejimi hlavními výhodami je sběr většího vzorku informací, poskytnutí speciálních dat a anonymita respondentů. Mezi nevýhody však patří neadresnost, některé otázky mohou být nepřesně interpretovány respondentem včetně nejasných odpovědí. Pokud z dotazníkových šetření vyplývá potřebnost hlubší analýzy, využíváme možnosti individuálních a skupinových rozhovorů a setkávání. Osobní setkávání pak mohou odhalit skutečné postoje a postřehy zkoumaných dotazů a problematiky. Nevýhodou ovšem zůstává náročné časové plánování a náročná administrace, sepsání i analýza. Skupina může být ovládána jedním nebo dvěma jednotlivci, dotazovatel může ovlivňovat dotazovaného v osobním kontaktu.

Další významnou oblastí pro poskytování informací je aktivní sledování a pozorování všech činností ve škole – výuky, účast v kruzích, žákovský parlament. Analýza tohoto druhu informací poskytuje užitečný a také průběžný přehled - záznam, zaznamenání událostí v daném časovém období. Analýza těchto informací poskytuje rychlý přehled a pomáhá při evaluaci cílových aspektů a napomáhá porozumění obsahu, protože je možné vše diskutovat a vyjasňovat. Zároveň má průběžná práce působí preventivně. Výše uvedené zdroje zatím plně postačují a dávají dostatek informací pro autoevaluaci práce školy.

4. Časové rozvržení autoevaluace

- Přiměřenost cílů ŠVP vůči možnostem žáků, organizaci výuky a podmínkám školy.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
- Efektivita individuálních vzdělávacích programů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

- debata s pedagogy v době hlavního hodnocení – pololetí a závěr školního roku
- Propojenost jednotlivých obsahových částí ŠVP.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
- Nastavení časové dotace výuky ve vazbě na naplňování jednotlivých částí ŠVP.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
- Kriteriační systém hodnocení a sebehodnocení ve vazbě na realizaci ŠVP.
 - debata s pedagogy v době hlavního hodnocení – pololetí a závěr školního roku
 - rodičovský dotazník na konci školního roku
- Užívané metody výuky vůči vymezeným cílům a obsahu vzdělávání.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
- Efektivita využívání učebních pomůcek, učebnic, didaktické techniky a jejich další potřebnost.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
- Míra odpovědnosti žáka za své učení.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
 - rodičovský dotazník na konci školního roku
 - debaty na rodičovských kavárnách
- Aktivita a zapojení žáků ve výuce.
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
 - analýza s rodiči během triád (setkání dětí, rodičů a pedagogů)
- Využívání samostatné a týmové práce žáků
 - evaluace pedagogů na konci školního roku
 - analýza s rodiči během triád (setkání dětí, rodičů a pedagogů)
- Využívání sebehodnocení žáků
 - debata s pedagogy v době hlavního hodnocení – pololetí a závěr školního roku

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vize

Základní škola ŠKOLAMYŠL je otevřený bezpečný prostor pro vzdělávání, ve kterém žáci zažívají úspěch, rozvíjejí se v rámci svého osobního maxima. Učitelé a rodiče rostou spolu se žáky, tvoří učitelskou komunitu, která ovlivňuje i širší veřejnost.

Cíle vzdělávání

Základní vzdělávání směřujeme k rozvoji klíčových kompetencí žáků a k poskytnutí základu všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a praktické jednání. Vytváříme podmínky k tomu, aby na konci základního vzdělávání měl náš absolvent kvality, které mu umožní pokračovat ve studiu, během celého života se dále

vzdělávat, podílet se podle svých možností na životě společnosti a prožít spokojený život.

Vzdělávání směřujeme tak, aby absolvent Základní školy ŠKOLAMYŠL:

- ovládal základní strategie učení;
- byl motivovaný pro celoživotní vzdělávání;
- byl schopen tvořivého myšlení, logického úsudku a řešení problémů;
- účinně a otevřeně komunikoval;
- dovedl spolupracovat v týmu;
- respektoval druhé, jejich odlišnosti;
- projevoval se jako svébytná, svobodná a zodpovědná osobnost;
- dokázal uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti;
- znal své silné a slabé stránky a věděl, jak s nimi pracovat;
- dovedl vyjádřit své myšlenky, názory a pocity;
- byl vnímavý ve vztahu k lidem, prostředí i k přírodě;
- rozvíjel a chránil své fyzické, duševní a sociální zdraví, byl za ně odpovědný;
- byl tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- kompetence, které rozvinul a získal, uplatňoval v souladu se svými reálnými možnostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Zaměření školy

Vzdělávání v Základní škole ŠKOLAMYŠL vychází z **osobnostně orientovaného modelu vzdělávání** podporujícího jedinečnost každého z dětí. Na prvním stupni realizuje škola vzdělávání v souladu s metodikou **vzdělávacího programu Začít spolu** (v mezinárodním označení Step by Step), na druhém stupni na principy tohoto programu navazuje a adaptuje je na potřeby žáků staršího školního věku. Škola se inspiruje také postupy užívanými v jiných alternativních a inovativních programech „zaměřených na dítě“ (Montessori, Waldorf, Dalton, Jenský plán, Čtením a psaním ke kritickému myšlení...). Užívá výchovně vzdělávacích strategií, metod a forem práce, které jsou v souladu se soudobými vědeckými poznatky o efektivním učení a nejnovějšími pedagogicko-didaktickými trendy. Tyto poznatky a trendy průběžně implementuje do vzdělávání dětí. ŠKOLAMYŠL je školou, která pracuje na svém rozvoji.

Pilíře vzdělávání v Základní škole ŠKOLAMYŠL

Na základě požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, mezinárodního rámce kvality ISSA (standardů práce učitele v programu Step by Step) a v souladu s naší představou o kvalitním vzdělávání formulujeme pro naši školu 1. i 2. stupeň tyto společné klíčové pilíře:

Respektujeme jedinečnost každého dítěte:

- Projevujeme **vstřícnost, vřelost, zájem a respekt** každému dítěti.
- Vytváříme pro každé dítě **rovné příležitosti** k zapojení se do života třídy a školní komunity.
- Stavíme na **silných stránkách** každého dítěte.
- Podporujeme děti v rozvoji a učení, tak aby každý mohl dosáhnout **svého osobního maxima**.
- Vzdělávání přizpůsobujeme **věkovým zvláštnostem i individuálním dispozicím** jednotlivých dětí (jejich stylu učení, temperamentu, schopnostem, osobnímu tempu...).
- Přizpůsobujeme prostředí třídy a učební aktivity tomu, aby se na většině z nich mohly podílet i děti se **speciálními vzdělávacími potřebami**.
- **Oceňujeme rozmanitost**, která existuje mezi dětmi a rodinami v rámci komunity a snažíme se ji do výuky začlenit.
- Pracujeme ve **věkově smíšených skupinách**, které jsou svým složením blízké prostředí rodiny - komunity (sousedským vztahům), v nichž dítě přirozeně vyrůstá a žije. Věkově smíšené třídy přispívají tomu, že děti postupují ve vzdělávání dle svých dispozic a úrovně dovedností (mladší děti, které jsou ve svých dovednostech pokročilejší, mohou postupovat ve vzdělávání se staršími dětmi, a naopak starší děti s nižší úrovní dovedností se mohou v některých oblastech přidat k dětem mladším).

Vedeme děti k samostatnosti, odpovědnosti a spolupráci:

- Vedeme děti ke **slušnému, poctivému a respektujícímu chování** vůči ostatním a v očekávání téhož chování od druhých.
- Klademe důraz na **seberegulaci/sebeovládání**. Usilujeme o to, aby nahrazovala vnější ukázkování dětí, byla dětmi pochopena a přijata jako jejich individuální odpovědnost. Důležitá jsou v tomto ohledu **pravidla chování**, která **vytváříme společně dětmi**. Práce s pravidly je součástí každodenní práce ve škole.
- Vedeme děti k tomu, aby si **stanovovaly vzdělávací cíle**, formulovaly očekávání od své vlastní práce a prováděly **sebehodnocení** (týdenní plány, „smlouva o cíli“, sebehodnotící archy, portfolia). Sebehodnocení směřuje k větší samostatnosti a nezávislosti dítěte na osobě učitele.
- Podporujeme děti v **samostatnosti** (samostatná práce dětí převládá nad výukou přímo řízenou učitelem).
- Vedeme děti k **sebekontrolě** (pracujeme s kritérii, která jsou dětem předem známá a ve vztahu k nimž děti samy svoji práci vyhodnocují).
- Vytváříme dětem pravidelný **prostor vyjádřit vlastní názor** (ranní kruh, závěrečný kruh, individuální rozhovory).
- Dáváme dětem **možnost volby** (např. vybrat si způsob, jakým budou řešit úkol, zvolit si informační zdroje, materiály, které k jeho řešení využijí, způsob zpracování – výkres, plakát, koláž...);
- **Zapojujeme děti do rozhodování** o věcech, které se jich týkají.
- Podporujeme dovednost dětí **ocenit se navzájem**, zaujmout a objasnit vlastní stanovisko.
- Vedeme děti k **osobní zodpovědnosti za péči o životní prostředí** a vytváříme příležitosti, v nichž děti mohou tuto osobní zodpovědnost prožívat v praktických situacích;
- Připravujeme pro děti činnosti, které vyžadují jejich **vzájemnou spolupráci**, interakci, rozdělení rolí ve skupině.
- Vzdělávací aktivity plánujeme tak, aby mezi dětmi docházelo ke **komunikaci a spolupráci napříč ročníky** (na společném zadání spolupracují starší a mladší děti).

Užíváme efektivní vzdělávací strategie

- Využíváme širokého spektra **metod aktivního učení** s důrazem na **konstruktivistické metody** (žáci si konstruují poznání prostřednictvím vlastní činnosti). V souladu s konstruktivistickým přístupem užíváme třífázového modelu učení (evokace – uvědomění významu – reflexe).

- Děti se nejlépe učí prostřednictvím vlastní praktické činnosti. Proto věnujeme maximum času ve škole **činnostnímu prožitkovému učení, samostatným aktivitám dětí** (individuálním i skupinovým), kdy jako učitelé přecházíme do role pomocníka, pozorovatele, facilitátora učebního procesu.
- Uplatňujeme **integrovanou tematickou výuku/projektové vyučování**. Jedná se o model vzdělávání, který slučuje poznatky z více oborů, propojuje je s praktickými zkušenostmi a produktivními činnostmi dětí. Východiskem je společné téma, kterému se věnujeme po delší čas (týdenní téma, měsíční témata), které zkoumáme z různých úhlů pohledů a k němuž připravujeme vzdělávací nabídku vedoucí děti k dosahování očekávaných výstupů (vědomostí, dovedností, kompetencí). Umožňujeme tak dětem učit se v souvislostech, rozumět tématu do hloubky, získávat globálnější, srozumitelnější a reálnější pohled na svět.
- Vzdělávání probíhá ve **vyučovacích blocích**, které mají různý rozsah (většinou 60 minut, 90 minut).
- Užíváme **metodu kooperativního učení**, kdy děti na řešení úkolů **spolupracují v různých seskupeních** (ve dvojicích, malých i větších skupinách), čímž dětem umožňuje dívat se na problém z různých úhlů pohledů, vyměňovat si myšlenky, nápady, posilovat dovednost argumentovat i přijmout jiný názor a podřídit se.
- S ohledem na výukové cíle užíváme **individuální formu výuky**, kdy každé dítě pracuje samostatně na zadání odpovídajícím jeho úrovni dovedností a potřebám, stejně tak jako **hromadné formy výuky** (instruktáž, krátká prezentace k tématu), kdy pod vedením učitele pracuje společně celá třída.
- Pravidelně užíváme **organizační formu „kruh“** (ranní kruh, hodnotící kruh, komunitní kruh), v němž děti mají příležitost učit se dovednostem jako je naslouchání, vyjadřování vlastního názoru, pocitů, prezentací vlastní práce a dalším komunikativním kompetencím.
- Vytváříme učební situace, v nichž se **děti nebojí riskovat a dělat chyby**. Chybu chápeme jako nezbytnou a důležitou součást učení, za kterou dítě netrestáme. Chyba je příležitost vidět, jak příště postupovat jinak.
- Nabízíme dětem aktivity podporující **objevování, experimentování, kladení otázek a tvořivost**;
- Užíváme vzdělávací metody podněcující u dětí myšlení vyššího řádu a tzv. **problémové vyučování**;
- Užíváme vzdělávací metody, v nichž mohou děti uplatnit své rozmanité styly učení a typy inteligence a vyjádřit se **prostřednictvím pohybu, hudby, dramatizace, graficky, slovně – ústně/písemně**.
- Do vzdělávání zapojujeme **informační technologie**, prostřednictvím nichž děti vyhledávají, zpracovávají a prezentují informace.
- Užíváme rozmanité **techniky práce s textem** směřující ke čtenářské gramotnosti (třídění informací, vyhledávání údajů v textu, dovednost vyjádřit text vlastními slovy, tvořivé psaní...). Čtenářskou gramotnost rozvíjíme napříč vyučovacími předměty.

Systematicky plánujeme a vyhodnocujeme

Plánování:

- Při plánování výuky **vycházíme z cílů stanovených v kurikulárních dokumentech** (školním vzdělávacím programu), zohledňujeme vývojovou úroveň dětí a jejich individuální potřeby, kterým konkrétní **plánované aktivity přizpůsobujeme**.
- Při plánování vzdělávacích obsahů **pedagogický tým spolupracuje** s cílem zajistit **kontinuitu vzdělávací nabídky a tematickou provázanost** (podporujeme tím učení se v souvislostech a zajištění návaznosti aktivit z hlediska jejich náročnosti).
- Plánujeme aktivity, při nichž mohou **spolupracovat děti napříč všemi ročníky** (celoškolní projekty).
- Do vzdělávacích plánů **začleňujeme** také **aktivity navržené dětmi a rodiči**.
- Plánujeme učební situace vyžadující **individuální práci žáků, spolupráci žáků v menších skupinách a společnou práci celé skupiny** tak, aby tyto organizační formy byly **vyváženě** zastoupeny.

Hodnocení:

- Hodnocení v naší škole stavíme na tzv. **individuální normě v hodnocení**; děti nejsou porovnávány mezi sebou (kdo je horší x lepší); každý je hodnocen na základě porovnání vlastních současných a předchozích výsledků práce (zda se v učení posunul a jak konkrétně).
- Seznamujeme děti s **kritérii hodnocení** (děti vědí, co se hodnotí a jakou mají jednotlivá kritéria váhu v celkovém hodnocení).
- Užíváme **slovní hodnocení** namísto známek .
- **Průběžné slovní hodnocení a sebehodnocení** zaznamenáváme do **měsíčních plánů**.
- Učení každého z dětí dokumentujeme prostřednictvím **portfolií** (souboru žákovských prací);
- Vedeme děti k **sebehodnocení**, ve kterém každé dítě posuzuje kvalitu své práce a na základě toho si plánuje cesty ke zlepšení (ústní sebehodnocení, sebehodnotící archy, portfolio).
- Zpětnou vazbu zaměřenou na průběh či výsledek činnosti podáváme dětem **popisným jazykem bez hodnotících soudů** (jako věcnou informaci, která dítě nezahanbuje, netrestá ani neodměňuje).
- Do procesu hodnocení a plánování, je-li to potřebné a v zájmu dítěte, zapojujeme i další odborníky.

Vytváříme podnětné učební prostředí:

- Vytváříme učební prostředí, které je pro děti fyzicky **bezpečné, přehledně strukturované, navozuje pocit bezpečí a atmosféru „domova“**, odpovídá jejich **věku, individuálním potřebám** a umožňuje jim pracovat na **široké škále aktivit**.
- Prostředí tříd je uspořádáno tak, aby umožňovalo **společnou práci celé skupiny** (prostor pro společné setkávání v kruhu na koberci) i **práci skupinovou a individuální** (učební kouty, tzv. centra aktivit);
- Škola je vybavena **dostatečným množstvím pomůcek a materiálů**, vztahujícím se ke vzdělávacím obsahům. Zdrojem učení nejsou jen učebnice a pracovní sešity, využíváme odbornou literaturu, encyklopedie, slovníky, dalších média a autentické zdroje.
- Prostředí tříd vybízí děti k činnostem, pomůcky a materiály jsou jim **dostupné**, děti si je mohou **samostatně brát a pracovat s nimi** (v souladu s předem domluvenými pravidly).
- Využíváme **učení se v reálných situacích, v „terénu“**. Každé větší téma, kterým se zabýváme, spojujeme se životem (tematická exkurze, přírodovědná expedice, návštěva muzea, galerie...).
- **Stěny tříd a chodeb** maximálně využíváme k **prezentaci výsledků práce dětí**. Při vstupu do třídy je zcela patrné, o čem se učíme, které téma zpracováváme. Takto doplněné prostředí poskytuje spoustu podnětů k **nezáměrnému učení**, děti mají neustále na očích produkty práce vlastní i práce druhých.

Spolupracujeme s rodinou a komunitou:

- **Zapojujeme rodiče do chodu školy** nejen v otázkách spojených se samotným **obsahem vzdělávání a jeho metodikou**, ale také z hlediska jejího **řízení, organizace a financování**.
- Rodiče, kteří si vybrali pro vzdělávání dětí naši školu se **zavazují k aktivní spolupráci** (nabízíme jim **různé formy spolupráce** a zapojení do života školy, z nichž si **rodiče vybírají** ty formy, které odpovídají jejich možnostem).
- Dáváme rodičům příležitost **spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí**, zapojujeme je do rozhodování o věcech souvisejících s životem třídy/školy.
- Rodiče i další členové rodiny a komunity se mohou **podílet na průběhu vyučování v roli asistentů**.

- Jsme v **pravidelném kontaktu s rodiči** dětí, průběžně je **informuje o pokrocích dítěte** (průběžné slovní hodnocení, konzultace: učitel x rodič x dítě, operativní řešení situací prostřednictvím telefonických rozhovorů, e-mailu...).
- Zachováváme **důvěrnost informací** týkajících se rodin a dětí.
- **Informujeme** rodiče, komunitu a veřejnost **o metodice výuky** (co, proč a jak ve výuce děláme).
- **Informujeme** rodiče, komunitu a veřejnost o **životě třídy/školy** a to prostřednictvím osobních setkání i písemných materiálů (školní kavárny, zprávy na webových stránkách školy a sociálních sítích...).
- **Vytváříme příležitosti**, v nichž se rodiny mohou od sebe **učit navzájem, vzájemně se poznat a podporovat**.
- Do vzdělávání začleňujeme obsahy a témata, která **korespondují se zkušenostmi dětí ze života ve vlastní rodině/komunitě**.
- **Navazujeme kontakty a vytváříme přátelské vztahy** s lidmi, organizacemi a institucemi, které mohou obohatit vzdělávání dětí, získáváme od nich odbornou i materiální podporu, umožňuje dětem v rámci výuky vstoupit s těmito lidmi do kontaktu (exkurze, návštěva ve třídě).
- **Dveře naší školy jsou otevřené** nejen rodičům dětí, ale také všem dalším zájemcům o naši práci, každý je ve škole vítán.

Pečujeme o růst a profesní rozvoj:

- Průběžně **reflektujeme a vyhodnocujeme efektivitu své práce** (získáváme zpětnou vazbu od dětí, rodičů i dalších osob, které se o naši školu zajímají).
- Na zjištěné slabé stránky reagujeme, **plánujeme a realizujeme kroky k jejich zlepšení**.
- **Pracujeme jako tým** (učitelé, vychovatelé, vedení školy...), každý z pedagogů přispívá svými schopnostmi a zkušenostmi k rozvoji celé školy.
- Pravidelně **sdílíme své zkušenosti, poskytujeme si vzájemně zpětnou vazbu**.
- Sledujeme **trendy ve vzdělávání** a reagujeme na ně při koncipování vzdělávání v naší škole.
- **Vzděláváme se** (studium literatury, semináře, webináře, náslechy...).
- K podpoře profesního rozvoje užíváme **mentoring, koučink, supervizi, videotrénink., vzájemné náslechy**.
- **Spolupracujeme s jinými školami** (zejména se školami podobného typu), s nimiž si vyměňujeme zkušenosti, **inspirujeme se příklady dobré praxe** odjinud.

Model vzdělávání na 1. stupni ZŠ ŠKOLAMYŠL

Na prvním stupni vycházíme z metodiky vzdělávacího programu Začít spolu, kterou adaptujeme s ohledem na konkrétní podmínky naší školy (prostory tříd, velikost studijních skupin, věkově smíšené třídy).

Rámcová struktura dne v programu Začít spolu:

Ranní kruh (asi 15 minut)

Školní den začíná ranním kruhem, je místem pro společné setkání všech. Ranní kruh je prostorem pro cílené budování sociálních vztahů, udržování rituálů ve třídě, přináší informace organizačního charakteru (co je na dnešní den plánováno). Tyto informace bývají dětem zprostředkovány prostřednictvím ranních dopisů, tzv. **ranních zpráv**.

I. BLOK Společná práce - TRIVIUM (asi 60–90 minut)

Po ranním kruhu následuje společná práce. Učitel má pro děti připravené aktivity směřující k dosahování očekávaných výstupů z českého jazyka, matematiky, cizího jazyka. Děti pracují samostatně nebo kooperativně ve dvojicích či malých skupinách.

Přestávka (asi 20–30 minut)

II. BLOK Práce v centrech aktivit (asi 60-90 minut)

Po přestávce nastává práce dětí v centrech aktivit. Úlohy v centrech se vztahují k tématu projektu, na kterém třída pracuje (téma projektu vychází nejčastěji z učiva prvouky, vlastivědy, přírodovědy; podle RVP ZV ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“). K tématu projektu se vztahují i aktivity v „ranním kruhu“ nebo jím bývají motivovány i aktivity realizované při „společné práci“.

Děti si volí centrum, v němž chtějí pracovat, dle daných pravidel. Tato pravidla zajišťují podmínky k tomu, aby každé dítě mohlo v rámci tematického projektu projít všemi tzv. základními (povinnými) úkoly, které jsou plánovány s ohledem k očekávaným výstupům. Za jejich splnění nese dítě odpovědnost. Úlohy do centrech aktivit jsou zadány většinou kooperativně tak, aby vedly děti ke spolupráci, vzájemné pomoci, k přemýšlení a praktické činnosti zároveň. V průběhu tohoto učebního bloku se děti většinou v centrech nestřídají. Následující den si volí další centrum. Při práci v centrech aktivit nastává ve třídě situace, v níž se paralelně odehrávají různé činnosti. V každém centru aktivity pracuje skupina dětí na jiném úkolu. To, co úkoly v jednotlivých centrech spojuje, je téma projektu, k němuž se úlohy vztahují a jímž se třída po určité období zabývá. V době, kdy děti pracují v centrech, přechází učitel do role pozorovatele a pomocníka. Tento čas poskytuje učiteli rovněž prostor pro individuální pomoc a péči dětem, které ji potřebují.

Hodnotící (reflexní) kruh (asi 20–30 minut)

Na závěr dne se všichni schází v kruhu. V hodnotícím (reflexním) kruhu děti prezentují výsledky své práce, hodnotí, co a jak se jim dařilo, nedařilo a proč. Zároveň si tak vyměňují zkušenosti, vzájemně se inspiřují a učí od svých vrstevníků. Děti jsou v kruhu vedeny nejen k reflexi výsledků vlastní práce, ale také k vyhodnocování samotného postupu, který při řešení úkolů uplatnily. Jsou vedeny k sebehodnocení i poskytování zpětné vazby a ocenění ostatním.

Model vzdělávání na 2. stupni ZŠ ŠKOLAMYŠL

Vzdělávání na druhém stupni navazuje na principy vzdělávacího programu Začít, je adaptováno na potřeby dětí staršího školního věku a přizpůsobeno požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávání na 2. stupni budujeme na širokém rozvoji zájmů dětí, na vyšších učebních možnostech dětí staršího školního věku a na provázanosti školy s praktickým životem. Takový přístup umožňuje využít náročnější metody práce, začlenění nových zdrojů informací a způsobů poznávání, zadávat a pracovat s komplexnějšími a dlouhodobějšími úkoly či projekty a přenášet na děti větší míru odpovědnost za své vzdělávání i organizaci života školy.

Vyučování na 2. stupni organizujeme prostřednictvím:

- vzdělávacích bloků, které nemusí odpovídat běžné učební jednotce (45 minutové vyučovací hodině); nejčastěji se jedná o bloky v délce 90 minut;
- tematických projektů, které propojují jednotlivé předměty do logických celků, čímž podporujeme globální vnímání tématu a učení se v souvislostech;
- vzdělávání ve věkově smíšené skupině alespoň dvou ročníků (pokud to odborná problematika, kterou se děti mají zabývat, dovoluje);

- samostatného matematického a jazykového bloku, ve kterém zprostředkováváme dětem vzdělávací obsahy z oblasti matematiky, českého jazyka a cizího jazyka, které lze jen problematicky integrovat do tematických projektů;
- výuky probíhající v odborných centrech, do kterých jsou integrované výchovy, podrobně viz učební plán (odborná centra umožňují realizovat vzdělávací obsahy ze všech oblastí RVP ZV - Centrum příroda zaměřené na fyziku, chemii, přírodopis; Centrum svět zaměřené na dějepis, zeměpis, výchovu k občanství; Centrum umění zaměřené na komunikaci, literaturu, sloh a Centrum logiky zaměřené na pracovní dovednosti)
- výuku výtvarné výchovy, hudební výchovy, pracovních činností, informačních a komunikačních technologií v maximální míře propojujeme kromě center i s tématy projektové výuky.
- tematických exkurzí vázaných na obsah projektu, na němž pracujeme.

Podpora čtenářské gramotnosti prostřednictvím čtenářských dílen

Dílna čtení je celoročním systémem práce, který pomáhá žákům v tom, aby se stali skutečnými čtenáři. Využíváme ji na prvním i druhém stupni školy. Jedná se o „metodu“ vycházející z programu **RWCT (Čtením a psaním ke kritickému myšlení)**, která nabízí možný způsob, jak rozvíjet čtenářské dovednosti, jak „rozečíst“ děti, které se dosud čtení vyhýbaly, a vytvořit ve třídě čtenářské společenství. Dílny čtení mají svůj typický průběh a pravidla. Pro zajištění funkčnosti a efektivity dílen čtení zajišťujeme na úrovni školy následující podmínky:

- žáci mají pravidelně alespoň 1x týdně přímo v hodinách českého jazyka prostor 20-30 minut na samostatné souvislé čtení
- žáci čtou beletristické knihy, které si sami vybírají
- v případě, že žáci nemají vlastní knihu, mohou volit z připravené nabídky vhodných a přitažlivých knih ve školní knihovně

Výuka matematiky - vyučování orientované na budování schémat metodou prof. Hejného

Na prvním i druhém stupni školy uplatňujeme ve výuce matematiky Hejného metodu - vyučování orientované na budování schémat, které je založeno na respektování 12 základních principů tvořících ucelený koncept, v němž dítě objevuje matematiku samo a s radostí. Principy metody prof. Hejného:

1.1. Budování schémat

Dítě ví i to, co jsme ho neučili. Schémata, která mají žáci z vlastní zkušenosti v hlavě, Hejného metoda **posiluje, napojuje na sebe a vyvozuje z nich konkrétní úsudky.**

1.2. Práce v prostředích

Učíme se opakovanou návštěvou. Když děti znají prostředí, ve kterém se dobře cítí, nerozptýlují je neznámé věci. Plně se soustředí jen na daný úkol a neobtěžuje je neznámý kontext. Každé ze zhruba 25 použitých prostředí funguje trochu jinak (rodina, cesta autobusem, prosté krokování...). Systém prostředí je motivačně nastaven tak, aby zachytil všechny styly učení se a fungování dětské mysli. Ta je pak **motivována k dalším experimentům.**

1.3. Prolínání témat

Matematické zákonitosti neizolujeme. Informace nepředáváme dítěti samostatně, ale vždy jsou uloženy ve známém schématu – které si dítě kdykoli vybaví. Neodtrháváme od sebe matematické jevy a pojmy, ale zapojujeme při nich různé strategie řešení. Dítě si pak **samo vybere, co mu lépe vyhovuje** a je mu více přirozené.

1.4. Rozvoj osobnosti

Podporujeme samostatné uvažování žáků. Jednou z hlavních motivací profesora Hejného při vytváření nové metody byl důraz na to, aby se děti nenechaly v životě manipulovat. Proto učitel ve výuce nepředává hotové poznatky, ale učí děti především argumentovat, diskutovat a vyhodnocovat. **Děti pak samy o sobě vědí, co je pro ně správné, respektují druhého a umí se rozhodovat.**

1.5. Skutečná motivace

Když „nevím“ a „chci vědět“... Všechny matematické úlohy jsou v Hejného metodě postaveny tak, aby jejich řešení děti „automaticky“ bavilo. Správná motivace je ta, která je vnitřní, ne nucením zvenčí. Děti přichází na řešení úkolů díky své vlastní snaze. **Neokrádáme děti o radost z vlastního úspěchu.** Díky atmosféře ve třídách se tak kolegiálně tleská všem – i těm, kteří na daný jev či řešení přijdou později.

1.6. Reálné zkušenosti

Stavíme na vlastních zážitcích dítěte. Využíváme vlastní zkušenost dítěte, kterou si samo vybudovalo od prvního dne svého života – doma, s rodiči, při objevování světa venku před domem či na pískovišti s ostatními dětmi. **Stavíme na přirozené konkrétní zkušenosti**, ze které pak dítě dokáže udělat obecný úsudek.

1.7. Radost z matematiky

...výrazně pomáhá při další výuce. Zkušenosti mluví jasně: ta nejúčinnější **motivace přichází z dětského pocitu úspěchu**, z jeho upřímné radosti, jak dobře vyřešilo přiměřeně náročný úkol. Je to radost z vlastních pokroků i z uznání spolužáků i učitele. Děti tak neznají „blok z matematiky“, o kterém v českém školství již kolují legendy.

1.8. Vlastní poznatek

... má větší váhu než ten převzatý. Když má prvňák poskládat ze dřívěk čtverec, vezme jedno dřívko, pak druhé, třetí... Stále mu to nestačí, vezme tedy čtvrté dřívko a poskládá čtverec. Pak se rozhodne poskládat větší čtverec. Vezme další dřívka a složí větší čtverec. Už začíná tušit, že bude-li chtít složit ještě větší čtverec, potřebuje k tomu vždy další čtyři dřívka. **Je na cestě k objevu vzorce** pro výpočet obvodu čtverce.

1.9. Role učitele

Průvodce a moderátor diskuzí. Běžná společenská představa učitele je obraz někoho, kdo ví, umí a přednáší. **V našem chápání výuky je role učitele i dítěte zcela jiná.**

1.10. Práce s chybou

Předcházíme u dětí zbytečnému strachu. Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky které si děti daleko lépe pamatují dané poznatky. **Chyby využíváme jako prostředek k učení.** Podporujeme děti, aby si chyby našly samy, a učíme je vysvětlovat, proč chybu udělaly. Vzájemná důvěra mezi dítětem a učitelem pak podporuje radost žáků z odvedené práce.

1.11. Přiměřené výzvy

.. pro každé dítě zvlášť podle jeho úrovně. Učebnice obsahují úlohy všech obtížností. Tím, že slabší žáci vždy nějaké úlohy vyřeší, **předcházíme pocitům úzkosti a hrůzy** z dalších hodin matematiky. Těm nejlepším žákům zároveň neustále předkládáme další výzvy, aby se nenudili. Učitel je nepřetěžuje úkoly, ale zadává takové, aby děti neustále motivoval. Rozděluje úlohy v rámci třídy podle toho, co které dítě potřebuje.

1.12. Podpora spolupráce

Poznatky se rodí díky diskuzi. Děti nečekají, až se výsledek objeví na tabuli. Pracují ve skupinkách, po dvojicích nebo i samostatně. Každý žák je tak schopen říci, jak k výsledku došel, a umí to vysvětlit i druhým. **Výsledek se rodí na základě spolupráce.** Učitel zde není konečnou autoritou, která jen řekne, kde je pravda – a otočí se další list učebnice. Žáci si budují vlastní plnohodnotný poznatek, o kterém neustále přemýšlí.

Zdroj dostupný: <http://www.h-mat.cz/>

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy

Pro vytvářejí vzdělávacích příležitostí, při kterých žáci budují a rozvíjejí klíčové kompetence, využívají všichni pedagogové školy následující upřednostňované postupy, metody a formy práce:

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své učení, pomoci jim zažít úspěch a dosáhnout jejich maxima, a tím je motivovat k dalšímu učení, osvojit si různé strategie učení

- hodnotíme úspěšnost ne chyby
- slovním hodnocením motivujeme žáky a klademe důraz na úspěchy
- upřednostňujeme tvořivé postupy ve výuce
- velký důraz při zadáních klademe na samostatnost, schopnost rozhodnout se a zodpovědnost za výsledek práce
- ve výuce využíváme co největší počet zdrojů informací
- práce s internetem a vyhledávání informací jsou běžnou součástí výuky ve všech vyučovaných předmětech
- učíme žáky vlastnímu sebehodnocení a objektivnímu hodnocení práce druhých
- používáme různé způsoby hodnocení individuální i skupinové práce a vedeme žáky ke kritickému hodnocení metod a forem práce
- žáci pracují s různými kritérii hodnocení
- upřednostňujeme osvojování učiva propojeného s praktickým životem
- ve vyučování umožňujeme žákům používat podpůrné zdroje informací (pravidla, slovníky, mapy)
- ve výuce diferencujeme, pracujeme s možnostmi žáka.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcovat žáky k vlastním hledání cest a řešení problémů, vést je k schopnosti rozhodnout se a nést za svá rozhodnutí zodpovědnost

- problém vnímáme jako běžnou součást života
- pracujeme projektovými metodami různého rozsahu
- do řešení problémových situací ve škole zapojujeme školní parlament i celé shromáždění školního společenství
- připouštíme různé cesty vedoucí k cíli
- oceňujeme originalitu
- velký prostor dáváme ve výuce tvořivým aktivitám
- učíme děti prezentovat výsledky své práce co nejrozličnějšími způsoby
- děti mají často možnost vybrat si ze způsobů práce, postupu, zdroje informací, spolupracovníků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

naučit žáky naslouchat a účinně komunikovat s okolním světem

- vedeme žáky k naslouchání
- učíme žáky různým typům prezentací už od první třídy

- pracujeme se všemi dostupnými zdroji informací
- posilujeme výuku anglického jazyka - od první třídy vyučujeme anglický jazyk povinně, na druhém stupni v každém ročníku čtyři hodiny týdně
- komunikujeme s dětmi i rodiči prostřednictvím internetu
- děti pracují ve škole od první třídy s elektronickou žákovskou knížkou a elektronickou poštou
- velký důraz klademe na práci s textem a informacemi
- každý den na prvním stupni začíná ve třídách komunitním kruhem
- v předmětu etická výchova se žáci učí základním principům smysluplné vzájemné komunikace
- běžně v hodinách pracujeme ve skupinách, kde se žáci musí domluvit, diskutovat a vhodně reagovat na vzniklé situace
- diskuse je jednou ze základních forem práce při řešení problémových úkolů v hodinách
- řešení problémů v chodu školy, které se týkají dětí, projdou celoškolskou diskusí
- žáci se mohou kdykoliv kultivovaně vyjádřit k práci učitelů a vedení školy
- žáci jsou vedeni k otevřenosti a zdravé kritice
- v celoškolských projektech a projektech jednotlivých ročníků spolu komunikují a spolupracují žáci různého věku.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

naučit žáky spolupracovat v týmu a respektovat ostatní spolupracovníky

- žáci se od první třídy učí pracovat v různorodých skupinách
- vedeme žáky k soudržnosti a důvěře ve školním společenství
- podporujeme inkluzivní vzdělávání a vedeme žáky k toleranci a pomoci handicapovaným
- průběžně pracujeme se sociálními vztahy ve třídách i celé škole
- vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky je velice otevřená
- žáci se podílejí na vytváření všech pravidel, která se jich týkají
- vyzdvihujeme pozitivní chování
- v etické výchově i mimo ni jsou učitelé i žáci vedeni k prosociálnosti
- učíme žáky zastávat a rozlišovat různé role v týmu
- bojujeme proti šikaně a učíme děti jak se těmito situacím bránit a pomáhat druhým při bezpráví.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovat svobodné, zodpovědné a angažované občany

- vedeme žáky i učitele ke vzájemné pomoci
- společně vytváříme pravidla, na jejichž dodržování pracujeme
- zajímáme se o patologické chování dětí a otevřeně spolu s odborníky, rodiči a dětmi situace řešíme
- realizujeme setkávání školního sněmu, který podporuje žáky v přijímání zodpovědnosti za řešení společných celoškolských otázek a problémů
- o zásadních otázkách rozhodujeme společně, demokraticky

- udržujeme společné školní rituály posilují společenství – společné zahájení školního roku, školní Vánoce, závěrečnou školní slavnost
- vedeme žáky k aktivnímu trávení volného času nabídkou školní družiny a školního klubu
- ve vyučování a tematických projektech se zabýváme aktuálními společenskými problémy
- vedeme žáky k ekologickému chování ve škole i mimo ni.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáka k pozitivnímu vztahu ke své práci i práci druhých, dbát o svou bezpečnost a směřovat ke své pracovní budoucnosti

- všechny zadané práce mají jasný účel a smysl, se kterým jsou žáci seznámeni
- žáci jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel a plnění si povinností a závazků
- při práci na projektech se učí samostatně pracovat s informacemi a adaptovat se na nové pracovní podmínky
- při skupinových a projektových pracích si žáci rozvíjejí praktické dovednosti, mohou uplatnit své individuální schopnosti, a tím se rozvíjí a utváří jejich profesní zaměření
- žáci jsou zapojeni do výzdoby školy, realizace výstav, prezentací pro veřejnost
- svou prací se podílejí žáci na zlepšování školního prostředí a drobné údržbě
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel a sebekázní při tvůrčích činnostech
- nabízíme žákům pohled na různé profese a jejich uplatnění na trhu práce prostřednictvím úřadu práce, filmových materiálů a exkurzí
- učí se sestavovat drobné projekty a poté je realizovat.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s podpůrnými opatřeními – tzn. žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, vadami řeči a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování), či žáci se sociálním znevýhodněním (pocházející z odlišného sociálního, kulturního nebo jazykového prostředí), jsou v naší škole vzdělávání formou individuální integrace do běžné třídy. Garantem vzdělávání těchto žáků je školní speciální pedagog ve spolupráci s ředitelem školy a školským poradenským zařízením.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady pro integraci vydává, je žákům upravován v souladu se školním vzdělávacím programem, jejich individuální vzdělávací plán (dále IVP) včetně metod práce, způsobů hodnocení výsledků vzdělávání a formulování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů tak, aby byly z hlediska jejich možností reálné a splnitelné. Pro výuku žáků se SVP vytváříme podnětné a vstřícné prostředí. Důraz není kladen pouze na obsah učiva, zvládnutí učebních osnov, ale zejména na rozvoj celé osobnosti žáka, jeho sociální integraci.

V péči o žáky se SVP budujeme školní systém podpory. Vedle podpůrných programů, které nastavujeme v případě selhávání žáka ve výuce, tj. při podezření na vývojovou poruchu učení, máme rozvinutý systém speciální péče. Tito žáci mají sestavený individuální vzdělávací plán, který zohledňuje jejich speciální vzdělávací potřeby ve výuce a dle doporučení poradenského pracoviště je jim poskytována péče formou pedagogické intervence nebo formou předmětů speciálněpedagogické péče nebo formou podpory asistenta pedagoga, který je po celou dobu vyučování přítomen ve třídě a věnuje se aktuálním individuálním potřebám žáků. Pro integraci vytváří škola vhodné podmínky také menším počtem žáků ve třídách. Součástí systému péče o žáky s vývojovou poruchou učení je i úzká spolupráce s rodiči žáků, kteří jsou pravidelně informováni a instruováni, jak mají v domácích podmínkách na školu navázat.

Hlavním principem péče o žáky se sociálním znevýhodněním (dále jen SZn) je individuální přístup k žákům, znalost sociokulturního prostředí, ze kterého žáci pocházejí, jejich podpůrné vedení přispívající k vytvoření podpůrného prostředí. Pomáháme žákům při zvládání školních nároků, posilujeme motivaci pro školní práci, sledujeme školní výkony, oceňujeme jejich pokrok, snažíme se o vytvoření pozitivního vztahu k učení a ke škole. Pomáháme žákovi při porozumění sociálním situacím, při navazování sociálních kontaktů, začlenění do vrstevnického kolektivu. Snažíme se podporovat pozitivní projevy v chování, vycházíme ze situací z praktického – školního života, vytváříme prostor pro rozhovor o problémech, pomáháme jim se zvládáním pravidel a společenských norem chování a dodržování těchto pravidel vyžadujeme. Vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání. Podporujeme jejich sebevědomí, sebepojetí.

Škola trvale spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Pardubického kraje v Ústí nad Orlicí, která zajišťuje odbornou diagnostiku žáků s výukovými či výchovnými obtížemi, při řešení závažnějších výchovných problémů spolupracujeme se Střediskem výchovné péče ALFA Svitavy či využíváme spolupráce různých organizací zabývajících se odbornými intervencemi přímo ve škole. V rámci prevence a včasné pomoci žákům poskytujeme individuální podporu externí školní psycholožky.

Odbornou metodickou pomoc poskytuje speciální pedagog krajské metodičky projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR. Dále využíváme Katalogy podpůrných opatření pro žáky se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním, včetně metodické podpory sítě asistentů pedagoga a možností dalšího vzdělávání v oblasti inkluzivního vzdělávání.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s podpůrnými opatřeními mají v souladu se školním vzdělávacím programem sestaven IVP, který respektuje jejich individuální vzdělávací potřeby a upravuje cíle, obsah, formy, vhodné metody práce a individuálně též způsoby a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání.

Smyslem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu o vlastním vývoji, zda dosáhl cíle, zda postupuje efektivně, v čem se zlepšil, v čem ještě chybí, současně by měl

být motivován k dalšímu učení. K tomu účelu úspěšně využíváme školní kritériální hodnocení.

Hodnocení je zaměřeno na žáka, hodnotíme vzhledem k žákovu výchozímu stavu, jeho individuální pokrok. Volíme takové způsoby prověřování znalostí a dovedností žáka, ve kterých má předpoklady podat optimální výkon, nezkeslený poruchou.

U žáků s diagnostikovanou specifickou vývojovou poruchou učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie) přihlížíme k charakteru postižení nebo znevýhodnění. Hodnocení není zaměřeno jen na výsledek práce, počet chyb, ale zohledňujeme celkovou aktivitu žáka, pracovní nasazení, vynaložené úsilí; hodnotíme to, co žák zvládl.

Při hodnocení žáků s vývojovou poruchou učení

- preferujeme takové způsoby prověřování znalostí a dovedností žáka, které mu vzhledem k jeho postižení nebrání podávat výkon odpovídající jeho předpokladům;
- využíváme jiné formy hodnocení (slovní hodnocení, hodnocení s uvedením počtu zvládnutých jevů či chyb, bodové hodnocení apod.)
- hodnotíme to, co žák zvládl, dle potřeby redukuje množství úkolů;
- respektujeme individuální tempo žáka; pamatujeme na větší časovou dotaci při zpracování úkolu (přečtení textu, písemné zpracování apod.);
- hodnotíme i dílčí kroky postupů, nejen výsledek, oceňujeme snahu, zájem;
- využíváme alternativní formy písemného prověřování, diktátů (diktát s přehnanou výslovností, zkrácené formy diktátů, doplňovací cvičení, cvičení na PC);
- umožňujeme využívat kompenzační pomůcky (tabulky, přehledy, apod.)
- nehodnotíme chyby ovlivněné vývojovou poruchou učení (např. plynoucí z nedokonalého přečtení textu - u žáků s dyslexií);
- využíváme možnosti širšího slovního hodnocení v předmětech, do kterých se vývojová porucha učení nejvíce promítá.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Důležitou součástí naší pedagogické práce je včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků, navázání spolupráce s rodiči a jejich získání pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách. U nadaných a mimořádně nadaných žáků využíváme IVP, který umožní maximální rozvoj konkrétního nadání žáka v jeho vývojové etapě.

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání vytváříme ve škole tyto podmínky

- uplatňujeme princip individualizace a vnitřní diferenciaci ve výuce;
- pamatujeme na potřebu zvýšené motivace k prohlubování základního učiva;
- rozšiřujeme učivo do hloubky, v předmětech ve kterých se reprezentuje nadání žáka (není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný);
- zadáváme individuální a samostatné úkoly (referáty, problémové úlohy, kvízy, rébusy), které dávají žákům prostor pro hlubší bádání a zkoumání;
- nabízíme výuku pomocí různých projektů, podporujících kreativitu a myšlení;
- respektujeme speciální výukové potřeby žáků, např. vlastní pracovní tempo;
- zajišťujeme dostupnost předmětů a integraci učiva z vyššího ročníku do nižšího, možnost akcelerace;
- nabízíme nepovinné předměty, školní kroužky (např. práce na PC), případně doporučíme kroužky, které jsou vhodné a dosažitelné mimo školu;
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu (soutěže, olympiády, tvorba webových stránek, prezentace);

- učíme žáky pracovat v týmu, domlouvat se spolu, navzájem se respektovat, společně plánovat, vyhodnocovat;
- pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným, nebo s menším zájmem o učení;
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel a řádů;
- taktně, ale důsledně usměřňujeme chování žáků;
- věnujeme pozornost osobnostní a sociální výchově žáků.

Začlenění průřezových témat

Vzdělávání ve škole formuje osobní postoje žáků na základě získaných vědomostí, dovedností a schopností, spolu s osobními zkušenostmi žáka. Důležitým formujícím prvkem jsou průřezová témata. Nejedná se o pouhé mezipředmětové vztahy, ale o pojetí výuky založené na komplexním pedagogickém působení na žáky. Průřezová témata přispívají zejména k rozvoji klíčových kompetencí a k vytváření žádoucích postojů a návyků žáků v dané oblasti.

Pojetí průřezových témat

Průřezová témata jsou na naší škole pojata formou projektové výuky, kdy děti s tématy pracují jeden týden v centrech aktivity na I. stupni a na II stupni formou jednodenního projektu. Načasování projektu je společné, tzn. je možné využít projekt napříč školou, či postavit systém společných reflexí a prezentací jedné studijní či pracovní skupiny druhé. V každém roce se tak vystřídají všechna průřezová témata ve všech ročnících.

Tabulka rámcového plánu rozložení projektů průřezových témat

průřezové téma	rámcový termín projektu				
Výchova demokratického občana	září				
Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech		prosinec			
Multikulturní výchova			únor		
Environmentální výchova				duben	
Mediální výchova					červen

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Postavení osobnostní a sociální výchovy je specifické. Protože na škole realizujeme průřezová témata formou projektové výuky, ve které naše děti plánují, reflektují, spolupracují v pracovních skupinách, vyhodnocují svou práci, sebehodnotí, hodnotí práci jiných na bázi stanovených kritérií a další, ocitá se osobnostní a sociální výchova jako nedělitelná součást projektu, jako integrovaná součást jednotlivých forem práce a částí, ze kterých se každý projekt skládá. Rozložení osobnostní a sociální výchovy nalezneme v příslušné tabulce, kde jsou jednotlivé dovednosti a činnosti dětí rozloženy do I. a II. stupně ZŠ a do jednotlivých studijních skupin. Zároveň se díky nástrojovému pojetí ocitá osobnostní a sociální výchova jako nedělitelná součást každého projektu – následujícího průřezového tématu.

- vede k porozumění sobě samému a druhým;
- napomáhá k zvládání vlastního chování;
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni;
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti;
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci;
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů);
- formuje studijní dovednosti;
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny;
- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým;
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování;
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

A - Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Rozvoj schopností poznávání: A1 - zažívá smyslové vnímání a posiluje jej; A2 - trénuje svou pozornost a soustředění; A3 - cvičí svou dovednost zapamatování; A4 - řeší problémy; A5 - získává dovednost pro své učení a studium	A1 - zažívá smyslové vnímání a posiluje jej; A2 - trénuje svou pozornost a soustředění; A3 - cvičí svou dovednost zapamatování; A4 - řeší problémy; A5 - získává dovednost pro své učení a studium	A1 - zažívá smyslové vnímání a posiluje jej; A2 - trénuje svou pozornost a soustředění; A3 - cvičí svou dovednost zapamatování; A4 - řeší problémy; A5 - získává dovednost pro své učení a studium	A1 - zažívá smyslové vnímání a posiluje jej; A2 - trénuje svou pozornost a soustředění; A3 - cvičí svou dovednost zapamatování; A4 - řeší problémy; A5 - získává dovednost pro své učení a studium	A1 - zažívá smyslové vnímání a posiluje jej; A2 - trénuje svou pozornost a soustředění; A3 - cvičí svou dovednost zapamatování; A4 - řeší problémy; A5 - získává dovednost pro své učení a studium
Sebezpoznání a sebezpojetí: A6 - vnímá sebe jako zdroj informací o sobě; A7 - vnímá druhé jako zdroj informací o sobě; A8 - poznává své tělo, svou psychiku (temperament, postoje, hodnoty); A9 - posiluje vědomí, co o sobě vím a co ne; A10 - vnímá své chování; poznává svůj vztah k sobě samému; A11 - poznává procesy svého učení; A12 - naplňuje vztahy k druhým lidem; A13 - učí se zdravému a vyrovnanému sebezpojetí	A6 - vnímá sebe jako zdroj informací o sobě; A7 - vnímá druhé jako zdroj informací o sobě; A10 - vnímá své chování; poznává svůj vztah k sobě samému; A11 - poznává procesy svého učení; A12 - naplňuje vztahy k druhým lidem; A13 - učí se zdravému a vyrovnanému sebezpojetí	A6 - vnímá sebe jako zdroj informací o sobě; A7 - vnímá druhé jako zdroj informací o sobě; A10 - vnímá své chování; poznává svůj vztah k sobě samému; A11 - poznává procesy svého učení; A12 - naplňuje vztahy k druhým lidem; A13 - učí se zdravému a vyrovnanému sebezpojetí	A6 - vnímá sebe jako zdroj informací o sobě; A7 - vnímá druhé jako zdroj informací o sobě; A10 - vnímá své chování; poznává svůj vztah k sobě samému; A11 - poznává procesy svého učení; A12 - naplňuje vztahy k druhým lidem; A13 - učí se zdravému a vyrovnanému sebezpojetí	A6 - vnímá sebe jako zdroj informací o sobě; A7 - vnímá druhé jako zdroj informací o sobě; A10 - vnímá své chování; poznává svůj vztah k sobě samému; A11 - poznává procesy svého učení; A12 - naplňuje vztahy k druhým lidem; A13 - učí se zdravému a vyrovnanému sebezpojetí
Seberegulace a sebeorganizace: A14 - posiluje cvičením svou sebekontrolu; A15 - svým sebeovládáním reguluje vlastní jednání i	A14 - posiluje cvičením svou sebekontrolu; A15 - svým	A14 - posiluje cvičením svou sebekontrolu; A15 - svým	A16 - organizuje vlastní čas, plánuje své učení a studium; A17 -	A16 - organizuje vlastní čas, plánuje své učení a studium; A17 -

prožívání včetně vůle; A16 - organizuje vlastní čas, plánuje své učení a studium; A17 - stanovuje osobní cíle a kroky k jejich dosažení	sebeovládáním reguluje vlastní jednání i prožívání včetně vůle	sebeovládáním reguluje vlastní jednání i prožívání včetně vůle	stanovuje osobní cíle a kroky k jejich dosažení	stanovuje osobní cíle a kroky k jejich dosažení
Psychohygienu: A18 - aplikuje dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; A19 - rozvíjí sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; A20 - organizuje čas; A21 - rozvíjí dovednosti pro zvládání stresových situací (rozumově zpracuje problém, uvolní/relaxuje, efektivně komunikuje atd.); A22 - umí hledat pomoc při potížích	A18 - aplikuje dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; A20 - organizuje čas; A21 - rozvíjí dovednosti pro zvládání stresových situací (rozumově zpracuje problém, uvolní/relaxuje, efektivně komunikuje atd.); A22 - umí hledat pomoc při potížích	A18 - aplikuje dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; A20 - organizuje čas; A21 - rozvíjí dovednosti pro zvládání stresových situací (rozumově zpracuje problém, uvolní/relaxuje, efektivně komunikuje atd.); A22 - umí hledat pomoc při potížích	A18 - aplikuje dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; A20 - organizuje čas; A21 - rozvíjí dovednosti pro zvládání stresových situací (rozumově zpracuje problém, uvolní/relaxuje, efektivně komunikuje atd.); A22 - umí hledat pomoc při potížích	A18 - aplikuje dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; A20 - organizuje čas; A21 - rozvíjí dovednosti pro zvládání stresových situací (rozumově zpracuje problém, uvolní/relaxuje, efektivně komunikuje atd.); A22 - umí hledat pomoc při potížích
Kreativita: A23 - cvičí rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality), tvoří v rámci mezilidských vztahů	A23 - cvičí rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality), tvoří v rámci mezilidských vztahů	A23 - cvičí rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality), tvoří v rámci mezilidských vztahů	A23 - cvičí rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality), tvoří v rámci mezilidských vztahů	A23 - cvičí rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalitu, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady do reality), tvoří v rámci mezilidských vztahů
Poznávání lidí: A24 - vzájemně poznává ostatní ve skupině/třídě; A25 - rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v nich výhody; A26 - odlišuje chyby při poznávání lidí	A24 - vzájemně poznává ostatní ve skupině/třídě; A25 - rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v nich výhody	A24 - vzájemně poznává ostatní ve skupině/třídě; A25 - rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v nich výhody	A24 - vzájemně poznává ostatní ve skupině/třídě; A25 - rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v nich výhody	A24 - vzájemně poznává ostatní ve skupině/třídě; A25 - rozvíjí pozornost vůči odlišnostem a hledá v nich výhody
Mezilidské vztahy: A27 - pečuje o dobré vztahy; A28 - svým chováním podporuje dobré vztahy, empatii a pohled na svět očima druhého, respektuje, podporuje a pomáhá; A29 - bere lidská práva jako regulativ vztahů; A30 - staví na vztazích v naší skupině/třídě (pracuje s přirozenou dynamikou dané třídy a sociální skupiny)	A27 - pečuje o dobré vztahy; A28 - svým chováním podporuje dobré vztahy, empatii a pohled na svět očima druhého, respektuje, podporuje a pomáhá	A27 - pečuje o dobré vztahy; A28 - svým chováním podporuje dobré vztahy, empatii a pohled na svět očima druhého, respektuje, podporuje a pomáhá	A29 - bere lidská práva jako regulativ vztahů; A30 - staví na vztazích v naší skupině/třídě (pracuje s přirozenou dynamikou dané třídy a sociální skupiny)	A29 - bere lidská práva jako regulativ vztahů; A30 - staví na vztazích v naší skupině/třídě (pracuje s přirozenou dynamikou dané třídy a sociální skupiny)
Komunikace: A31 - posiluje význam řeči těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; A32 - cvičí pozorování a empatické a aktivní naslouchání; A33 - rozvíjí dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); A34 - získává specifické komunikační	A31 - posiluje význam řeči těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; A32 - cvičí pozorování a empatické a aktivní naslouchání; A33 - rozvíjí dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči,	A31 - posiluje význam řeči těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; A32 - cvičí pozorování a empatické a aktivní naslouchání; A33 - rozvíjí dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči,	A35 - vede dialog (jeho pravidla a řízení, typy dialogů); A36 - komunikuje v různých situacích (informuje odmítá, omluvá se, pozdraví, poprosí, přesvědčuje, řeší konflikty, vyjednává, vysvětluje, žádá apod.); A39 - otevřeně a pozitivně komunikuje	A35 - vede dialog (jeho pravidla a řízení, typy dialogů); A36 - komunikuje v různých situacích (informuje odmítá, omluvá se, pozdraví, poprosí, přesvědčuje, řeší konflikty, vyjednává, vysvětluje, žádá apod.); A39 - otevřeně a pozitivně komunikuje

dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); A35 - vede dialog (jeho pravidla a řízení, typy dialogů); A36 - komunikuje v různých situacích (informuje odmítá, omluvá se, pozdraví, poprosí, přesvědčuje, řeší konflikty, vyjednává, vysvětluje, žádá apod.); A37 - učí se efektivní a asertivní strategie komunikace; A38 - rozvíjí dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; A39 - otevřeně a pozitivně komunikuje; A40 - pravda, lež a předstírání v komunikaci	výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); A39 - otevřeně a pozitivně komunikuje	výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); A39 - otevřeně a pozitivně komunikuje		
Kooperace a kompetice: A41 - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); A42 - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); A43 - rozvíjí individuální a sociální dovednosti pro etické zvládání situací soutěže a konkurence	A41 - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); A42 - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	A41 - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); A42 - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	A41 - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); A42 - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	A41 - rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); A42 - rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: A44 - rozvíjí dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí; A45 - vnímá problémy v mezilidských vztazích; A46 - zvládá učební problémy vázané na látku předmětů; A47 - zvládá problémy v seberegulaci	A44 - rozvíjí dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí;	A44 - rozvíjí dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí;	A46 - zvládá učební problémy vázané na látku předmětů; A47 - zvládá problémy v seberegulaci	A46 - zvládá učební problémy vázané na látku předmětů; A47 - zvládá problémy v seberegulaci
Hodnoty, postoje, praktická etika: A48 - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; A49 - vytváří povědomí o kvalitách typů odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; A50 - pomáhá a prosociálně se chová (člověk	A48 - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; A49 - vytváří povědomí o kvalitách typů odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;	A48 - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; A49 - vytváří povědomí o kvalitách typů odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;	A48 - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; A49 - vytváří povědomí o kvalitách typů odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;	A48 - analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; A49 - vytváří povědomí o kvalitách typů odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;

neočekává protislužbu); A51 - posiluje dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	A50 - pomáhá a prosociálně se chová (člověk neočekává protislužbu); A51 - posiluje dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	A50 - pomáhá a prosociálně se chová (člověk neočekává protislužbu); A51 - posiluje dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	A50 - pomáhá a prosociálně se chová (člověk neočekává protislužbu); A51 - posiluje dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	A50 - pomáhá a prosociálně se chová (člověk neočekává protislužbu); A51 - posiluje dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
---	---	---	---	---

Výchova demokratického občana (VDO):

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti;
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím důsledků;
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti;
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování;
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení;
- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě;
- vychovává k úctě k zákonu;
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku;
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti;
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost;
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů;
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším;
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze);
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností;
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

V tématu VDO hrají významnou roli komunitní kruhy – pravidelné setkávání všech „Školamyšlanů“. Na kruzích se projednávají, diskutují různá témata s celoškolským významem. Zároveň se na bázi demokratických principů schvalují např. pravidla, postupy či diskuzí vytvářené závěry. Kruhy a školní parlament tak naplňují VDO v praxi a vytváří pravidelnou možnost témata VDO smyslně aplikovat.

B - Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Občanská společnost a škola: B1 - vnímá školu jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, ví, co je demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; B2 - uplatňuje demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); B3 - zažívá formy participace žáků na životě místní komunity; B4 - učí se, jak může vypadat spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci	B1 - vnímá školu jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, ví, co je demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; B2 - uplatňuje demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); B3 - zažívá formy participace žáků na životě místní komunity;	B4 - učí se, jak může vypadat spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci	B3 - zažívá formy participace žáků na životě místní komunity; B4 - učí se, jak může vypadat spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci	
Občan, občanská společnost a stát: B5 - má povědomí, že občan je odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); B6 - pracuje s Listinou základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; B7 - seznamuje se s úlohou občana v demokratické společnosti; chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); B8 - pracuje s principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		B5 - má povědomí, že občan je odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku);	B6 - pracuje s Listinou základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; B7 - seznamuje se s úlohou občana v demokratické společnosti; chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost)	B8 - pracuje s principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
Formy participace občanů v politickém životě: B9 - pracuje s volebním systémem a demokratickými volbami a politikou (parlamentní, krajské a komunální volby); B10 - obec jako základní jednotka samosprávy státu; B11 - společenské organizace a hnutí	B10 - obec jako základní jednotka samosprávy státu;		B9 - pracuje s volebním systémem a demokratickými volbami a politikou (parlamentní, krajské a komunální volby);	B11 - společenské organizace a hnutí
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: B12 - rozlišuje demokracii jako protiváhu diktatury a anarchie; B13 - orientuje se v principech demokracie; B14 - je si vědom fungování	B16 - pracuje s demokratickými způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	B14 - je si vědom fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)		B12 - rozlišuje demokracii jako protiváhu diktatury a anarchie; B13 - orientuje se v principech demokracie; B15 - vnímá

demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); B15 - vnímá význam ústavy jako základního zákona země; B16 - pracuje s demokratickými způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti				význam ústavy jako základního zákona země;
---	--	--	--	--

Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS):

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy;
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech;
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv;
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech;
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru;
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu;
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání;
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory;
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv;
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky;
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi;
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti;
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám;
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

C - Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Evropa a svět nás zajímá: C1 - poznává některé rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; C2 - poznává místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; C3 - zná naše sousedy v Evropě; vnímá život dětí v jiných zemích; C4 - orientuje se v lidové slovesnosti, zvycích a tradicích národů Evropy	C1 - poznává některé rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; C4 - orientuje se v lidové slovesnosti, zvycích a tradicích národů Evropy	C3 - zná naše sousedy v Evropě; vnímá život dětí v jiných zemích	C2 - poznává místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	

Objevujeme Evropu a svět: C5 - pracuje s tématem naše vlast a Evropa; C6 - vnímá jiné evropské krajiny; C7 - vnímá téma Evropa a svět; C8 - uvědomuje si význam mezinárodních setkávání; C9 - zná některé státní a evropské symboly; C10 - ví, co je to Den Evropy; C11 - rozlišuje život Evropanů a styl života v evropských rodinách; C12 - má povědomí o životním stylu a vzdělávání mladých Evropanů	C5 - pracuje s tématem naše vlast a Evropa;	C12 - má povědomí o životním stylu a vzdělávání mladých Evropanů	C9 - zná některé státní a evropské symboly; C10 - ví, co je to Den Evropy	C7 - vnímá téma Evropa a svět; C8 - uvědomuje si význam mezinárodních setkávání;
Jsme Evropané: C13 - vnímá kořeny a zdroje evropské civilizace; C14 - orientuje se v klíčových meznících evropské historie; C15 - má povědomí o významu evropské integrace; C16 - zná některé instituce Evropské unie a jejich fungování; C17 - pracuje se čtyřmi svobodami a jejich dopadem na život jedince; C18 - vnímá, co Evropu spojuje a co ji rozděluje; C19 - pozná některé mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže	C13 - vnímá kořeny a zdroje evropské civilizace	C16 - zná některé instituce Evropské unie a jejich fungování	C18 - vnímá, co Evropu spojuje a co ji rozděluje	C14 - orientuje se v klíčových meznících evropské historie; C15 - má povědomí o významu evropské integrace

Multikulturní výchova (MKV)

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
 - rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých;
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých;
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné;
 - rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
 - rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie;
 - učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání;
 - poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.;
 - pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je;
 - napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí;
 - stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu;
 - pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
 - vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
 - učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

D - Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Kulturní difference: D1 - vnímá jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; D2 - poznává člověka nejen jako nedílnou jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; D3 - poznává vlastní kulturní zakotvení; D4 - respektuje zvláštnosti různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); D5 - orientuje se v základních problémech sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě	D1 - vnímá jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;	D4 - respektuje zvláštnosti různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);	D2 - poznává člověka nejen jako nedílnou jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; D3 - poznává vlastní kulturní zakotvení;	D5 - orientuje se v základních problémech sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
Lidské vztahy: D6 - vnímá právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; D7 - udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; D8 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z	D10 - má povědomí o důležitosti integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; D11 - uplatňuje principy slušného	D6 - vnímá právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; D7 - udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi	D13 - formuje svou toleranci, empatii, schopnost umět se vžít do role druhého;	D14 - vnímá význam lidské solidarity, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

jejich rozdílnosti); D9 - vnímá možné předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); D10 - má povědomí o důležitosti integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; D11 - uplatňuje principy slušného chování (základní morální normy); D12 - vnímá význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; D13 - formuje svou toleranci, empatii, schopnost umět se vžít do role druhého; D14 - vnímá význam lidské solidarity, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	chování (základní morální normy); D12 - vnímá význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;	bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost;		
Etnický původ: D15 - vnímá význam rovnocennosti všech etnických skupin a kultur; D16 - uvědomuje si odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost; D17 - rozlišuje postavení národnostních menšin; D18 - má základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; D19 - vnímá různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; D20 - pozná projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	D16 - uvědomuje si odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost;	D20 - pozná projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	D18 - má základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; D19 - vnímá různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;	D15 - vnímá význam rovnocennosti všech etnických skupin a kultur;
Multikulturalita: D21 - vnímá multikulturalitu současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; D22 - uvědomuje si multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování; D23 - poznává specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; D24 - naslouchá druhým, vnímá komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, formuje si vstřícný postoj k odlišnostem; D25 - vnímá význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	D22 - uvědomuje si multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování	D24 - naslouchá druhým, vnímá komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, formuje si vstřícný postoj k odlišnostem;	D25 - vnímá význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	D21 - vnímá multikulturalitu současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;
Princip sociálního smíru a solidarity: D26 - poznává odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; D27 - vnímá význam nekonfliktního života v multikulturní společnosti; D28 - uvědomuje si význam aktivního spolupodílení na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; D29 - vnímá význam otázky lidských práv, základní dokumenty	D26 - poznává odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	D27 - vnímá význam nekonfliktního života v multikulturní společnosti	D28 - uvědomuje si význam aktivního spolupodílení na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	D29 - vnímá význam otázky lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova (EV)

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování;

- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa;
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí;
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí;
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje;
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni;
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti;
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů;
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska;
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti;
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí;
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí;
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

E - Environmentální výchova

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Ekosystémy: E1 - vnímá les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); E2 - vnímá pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); E3 - vnímá vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); E4 - vnímá moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); E5 - vnímá lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); E6 - vnímá kulturní krajinu (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	E1 - vnímá les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)	E2 - vnímá pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); E5 - vnímá lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)	E3 - vnímá vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);	E4 - vnímá moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);
Základní podmínky života: E7 - vnímá vodu (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); E8 - vnímá ovzduší (význam pro život	E8 - vnímá ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny,	E9 - vnímá půdu (propojenost složek prostředí, zdroj výživy,	E7 - vnímá vodu (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské	E10 - vnímá ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany

na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); E9 - vnímá půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; E10 - vnímá ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); E11 - vnímá ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); E12 - vnímá energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); E13 - vnímá přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	propojenost světa, čistota ovzduší u nás)	ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; E13 - vnímá přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); E11 - vnímá ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)	jednotlivých druhů); E13 - vnímá přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí: E14 - vnímá zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); E15 - vnímá průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); E16 - vnímá odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); E17 - vnímá ochranu přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); E18 - vnímá změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); E19 - vnímá dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	E16 - vnímá odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); E17 - vnímá ochranu přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)	E14 - vnímá zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);	E18 - vnímá změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); E19 - vnímá dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	E15 - vnímá průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);
Vztah člověka k prostředí: E20 - vnímá naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); E21 - vnímá náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení,	E20 - vnímá naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci –	E22 - vnímá prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	E21 - vnímá náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad	E23 - vnímá nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy

hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); E22 - vnímá prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); E23 - vnímá nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	instituce, nevládní organizace, lidé)		problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)	udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
--	---------------------------------------	--	---	---

Mediální výchova (MV)

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace;
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich;
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů;
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských);
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu);
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě);
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci;
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu;
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu;
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu;
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

F - Mediální výchova

Tematické okruhy	1.-2. ročník	3.,4.,5 ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: F1 - vytváří si kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; F2 - rozlišuje zábavní („bulvární“) prvky ve sdělení od informativních a společensky významných; F3 - hodnotí prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); F4 - hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; F5 - chápe podstatu	F4 - hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	F1 - vytváří si kritický přístup ke zpravodajství a reklamě;	F3 - hodnotí prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); F4 - hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	F5 - chápe podstatu mediálního sdělení, objasňuje jeho cíle a pravidla; F6 - identifikuje základní orientační prvky v textu

mediálního sdělení, objasňuje jeho cíle a pravidla; F6 - identifikuje základní orientační prvky v textu				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: F7 - vnímá různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; F8 - pozná rozdíly mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; F9 - rozlišuje hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); F10 - rozpozná vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); F11 - identifikuje společensky významné hodnoty v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; F12 - identifikuje zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	F7 - vnímá různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce	F8 - pozná rozdíly mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem	F10 - rozpozná vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); F11 - identifikuje společensky významné hodnoty v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá	F12 - identifikuje zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
Stavba mediálních sdělení: F13 - pracuje s příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); F14 - pracuje s principy sestavování zpravodajství a jejich identifikací, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); F15 - pozná příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		F13 - pracuje s příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)	F15 - pozná příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	F14 - pracuje s principy sestavování zpravodajství a jejich identifikací, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)
Vnímání autora mediálních sdělení: F16 - identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení; F17 - pozná výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; F18 - pracuje s prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		F16 - identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení	F17 - pozná výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	F18 - pracuje s prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
Fungování a vliv médií ve společnosti: F19 - vnímá organizaci a postavení médií ve společnosti; F20 - vnímá faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; F21 - chápe způsoby financování médií a jejich dopady; F22 - uvědomuje si vliv médií na každodenní život,	F20 - vnímá faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování	F23 - vnímá roli médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík	F21 - chápe způsoby financování médií a jejich dopady; F22 - uvědomuje si vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a	F24 - vnímá roli médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a

společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; F23 - vnímá roli médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; F24 - vnímá roli médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); F25 - vnímá roli médií v politických změnách		konverzačních témat, na postoje a chování	kulturu z hlediska současné i historické perspektivy	televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); F25 - vnímá roli médií v politických změnách
Tvorba mediálních sdělení: F26 - uplatňuje a vybírá výrazové prostředky a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; F27 - tvoří mediální sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		F27 - tvoří mediální sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení	F26 - uplatňuje a vybírá výrazové prostředky a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení	
Práce v realizačním týmu: F28 - spolupracuje v redakci školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; F29 - utváří tým a chápe význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; F30 - stanovuje si cíle, časový harmonogram a deleguje úkoly a zodpovědnosti; F31 - chápe faktory ovlivňující práci v týmu; F32 - vnímá pravidelnost mediální produkce	F29 - utváří tým a chápe význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	F28 - spolupracuje v redakci školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média;	F32 - vnímá pravidelnost mediální produkce	F30 - stanovuje si cíle, časový harmonogram a deleguje úkoly a zodpovědnosti; F31 - chápe faktory ovlivňující práci v týmu;

4. UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ										
RVP Oblast	RVP Obor	RVP	ŠVP předmět	Disp.	ŠVP hod.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk a literatura	6	39	9	8	8	7	7
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	3	12	1	2	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	2	22	4	4	4	5	5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	2	1	0	0	1	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Člověk a jeho svět		12	2	2	2	3	3
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	0,5	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova		7	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova		10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní vyučování		5	1	1	1	1	1
Etická výchova	Etická výchova	0	Etika	2,5	2,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Disponibilní hodinová dotace		16		16						
Celkem hodin v 1. - 5. ročníku		118			118	22	22	24	25	25

Poznámky k učebnímu plánu pro I. stupeň:

- Český jazyk a literatura – časová dotace předmětu je posílena o šest hodin z důvodu posílení dovednostní v 1. - 3. ročníku.
- Anglický jazyk – předmět je realizován od 1. ročníku, z disponibilní časové dotace je posílen celkem o 3 hodiny (1 hodina v 1. ročníku a 2 hodiny ve 2. ročníku), aby byla zajištěna kontinuita výuky angličtiny, se kterou se většina žáků setkala již v mateřské škole.
- Matematika a její aplikace – časová dotace předmětu je posílena o 2 disponibilní hodiny zajišťující rovnoměrné rozložení ve všech ročnících a vzhledem k činnostnímu stylu výuky matematiky podle systému prof. Hejného.
- Informatika – časová dotace předmětu je posílena ve 3. – 5. ročníku o jednu disponibilní hodinu. Průběžně se žáci neformálně setkávají s obsluhou počítače již v dřívějším věku včetně integrace technologií do výuky
- Výtvarná výchova – je posílena o 0,5 hodiny s důvodu srovnání ve všech ročnících I. stupně, kdy je výtvarná výchova aplikována v centrech aktivity.
- Etika - vzdělávací obsah předmětu je sestaven dle doplňujícího vzdělávacího oboru etická výchova a jeho očekávaných výstupech v objemu 0,5 vyučovací hodiny týdně, která se naplňuje formou komunitních a hodnotících kruhů, které jsou součástí organizačních forem výuky.

Pozn. Škola realizuje ve vzdělávání konstruktivistický přístup – model učení: evokace, uvědomění si významu informací a reflexe. Přínosy tohoto přístupu pro žáky lze

využít, pokud je zachována smysluplná struktura všech tří fází modelu učení. Ty lze realizovat na delší než 45 minutové dotaci vyučovací hodiny. Proto je většina předmětů (s vyšší týdenní dotací hodin) realizována jako vyučovací bloky v délce trvání 90 minut se zařazenými relaxačními přestávkami, které se řídí podle potřeb žáků.

Integrovaná výuka na 1. stupni – 1. a 2. ročník:

Na I. stupni je výuka naplňována formou center aktivit typických pro vzdělávací program Začít spolu. První vyučovací blok (2 vyučovací hodiny) se tak skládá z části zvané trivium, které je složené z vyučovacích předmětů matematika a český jazyk.

Počet vyučovacích hodin u 1. a 2. ročníku činí:

- matematika 3 vyučovací hodiny
- český jazyk 7 vyučovacích hodin

Následující vyučovací blok je tvořen tzv. centrem aktivit, které je realizováno na principu tematicky – integrované výuce postavené převážně na tématech vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

Skladba vyučovacích předmětů s počtem vyučovacích hodin činí:

- matematika 1 vyučovací hodina
- člověk a jeho svět 1,5 vyučovací hodiny
- pracovní vyučování 1 vyučovací hodina
- český jazyk 1 vyučovací hodina
- výtvarná výchova 1,5 vyučovací hodiny

Detaily jsou v následující tabulce:

INTEGRACE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP do CENTER AKTIVIT 1. A 2. ROČNÍKU					
	Trivium - celkem	10 vh			
	Český jazyk 1. ročník	8 vh			
	Český jazyk 2. ročník	7 vh			
	Matematika 1. a 2. ročník	3 vh			
lichý týden			sudý týden		
Integrované celky (3 centra týdně ŠVP předměty)		int.hodiny	Integrované celky (3 centra týdně ŠVP předměty)		int.hodiny
Centrum matematiky	Matematika	1	Centrum vědy	Člověk a jeho svět	0,37
	Člověk a jeho svět	0,37		Matematika	1
	Pracovní vyučování	0,5		Pracovní vyučování	0,5
	Výtvarná výchova	0,13		Výtvarná výchova	0,13
Centrum jazyka	Člověk a jeho svět	0,63	Centrum čtení a tvořivého psaní	Člověk a jeho svět	0,63
	Český jazyk	1		Český jazyk	1
	Výtvarná výchova	0,37		Výtvarná výchova	0,37
Centrum tvořivá dílna	Člověk a jeho svět	0,5	Centrum ateliér	Člověk a jeho svět	0,5
	Výtvarná výchova	1		Výtvarná výchova	1
	Pracovní vyučování	0,5		Pracovní vyučování	0,5
Integrované předměty:	Matematika	1	Integrované předměty:	Matematika	1
	Člověk a jeho svět	1,5		Člověk a jeho svět	1,5
	Pracovní vyučování	1		Pracovní vyučování	1
	Český jazyk	1		Český jazyk	1
	Výtvarná výchova	1,5		Výtvarná výchova	1,5

Integrovaná výuka na I. stupni – 3., 4. a 5. ročník:

Na I. stupni je výuka naplňována formou center aktivit typických pro vzdělávací program Začít spolu. První vyučovací blok (2 vyučovací hodiny) se tak skládá z části zvané trivium, které je složené z vyučovacích předmětů matematika a český jazyk.

Počet vyučovacích hodin u 3., 4. a 5. ročníku činí:

- matematika 3 + 1 (4. a 5. ročník) vyučovací hodiny
- český jazyk 6 + 1 (3. ročník) vyučovacích hodin

Následující vyučovací blok je tvořen tzv. centrem aktivit, které je realizováno na principu tematicky – integrované výuce postavené převážně na tématech vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

Skladba vyučovacích předmětů s počtem vyučovacích hodin činí:

- matematika 1 vyučovací hodina
- člověk a jeho svět 2 vyučovací hodiny
- pracovní vyučování 1 vyučovací hodina
- etika 0,5 vyučovací hodiny
- český jazyk 1 vyučovací hodina
- výtvarná výchova 1,5 vyučovací hodiny
- hudební výchova 1 vyučovací hodina

Detaily jsou v následující tabulce:

INTEGRACE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP do CENTER AKTIVIT 3. AŽ 5. ROČNÍKU					
	Trivium - celkem	10 vh			
	Český jazyk 3. ročník	7 vh			
	Český jazyk 4. a 5. ročník	6 vh			
	Matematika 3. ročník	3 vh			
	Matematika 4. a 5. ročník	4 vh			
lichý týden			sudý týden		
Integrované celky (4 centra týdně)	ŠVP předměty	int.hodiny	Integrované celky (4 centra týdně)	ŠVP předměty	int.hodiny
Centrum matematiky	Matematika	 1	Centrum vědy	Člověk a jeho svět	 0,37
	Člověk a jeho svět	 0,37		Matematika	 1
	Pracovní vyučování	 0,5		Pracovní vyučování	 0,5
	Infomatika	 0,13		Infomatika	 0,13
Centrum jazyka	Člověk a jeho svět	 0,43	Centrum čtení a tvořivého psaní	Člověk a jeho svět	 0,43
	Český jazyk	 1		Český jazyk	 1
	Výtvarná výchova	 0,26		Výtvarná výchova	 0,26
	Infomatika	 0,31		Infomatika	 0,31
Centrum tvořivá dílna	Člověk a jeho svět	 0,35	Centrum ateliér	Člověk a jeho svět	 0,35
	Výtvarná výchova	 0,87		Výtvarná výchova	 0,87
	Pracovní vyučování	 0,5		Pracovní vyučování	 0,5
	Etika	 0,28		Infomatika	 0,28
Centrum hudby a dramatiky	Hudební výchova	 1	Centrum Duha	Člověk a jeho svět	 0,35
	Člověk a jeho svět	 0,35		Výtvarná výchova	 0,37
	Výtvarná výchova	 0,37		Hudební výchova	 1
	Infomatika	 0,28		Infomatika	 0,28
	Matematika	1		Matematika	1
	Člověk a jeho svět	1,5		Člověk a jeho svět	1,5
	Pracovní vyučování	1		Pracovní vyučování	1
	Infomatika	1,0		Infomatika	1,0
	Český jazyk	1		Český jazyk	1
	Výtvarná výchova	1,5		Výtvarná výchova	1,5
	Hudební výchova	1		Hudební výchova	1

UČEBNÍ PLÁN - II. STUPEŇ										
RVP Oblast	RVP Obor	RVP	ŠVP předmět	disp.	ŠVP h	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	1	16	4	4	4	4	
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	0	12	3	3	3	3	
	Další cizí jazyk	6	Francouzský jazyk	0	6	0	0	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	1	16	4	4	4	4	
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	1	2	1	1	0	0	
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis	1	8	2	2	2	2	
	Výchova k občanství		Výchova k občanství		12	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	21	Fyzika	5	26	8	2	2	2	2
	Chemie		Chemie		4	0	0	2	2	
	Přírodopis		Přírodopis		6	2	2	1	1	
	Zeměpis		Zeměpis		8	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova	0	10	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova		6	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	Výchova ke zdraví	0	10	2	0	0	1	1
	Tělesná výchova		Tělesná výchova		8	2	2	2	2	
Člověk a svět práce		3	Pracovní činnosti	1	4	1	1	1	1	
			Volitelné předměty	8						
			Školní akademie věd				1	1	1	1
			Etika				1	1	1	1
Disponibilní časová dotace			Posílení dotace	18	8	2	2	2	2	
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		104			122	29	29	32	32	

INTEGRACE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP do CENTER AKTIVIT II.ST.							
	Trivium - celkem	7 vh				Trivium - celkem	9 vh
	Český jazyk	2 vh				Český jazyk	2 vh
	Anglický jazyk	2 vh				Anglický jazyk	2 vh
	Matematika	3 vh				Francouzský jazyk	2 vh
						Matematika	3 vh
6. a 7. ročník					8. a 9. ročník		
Integrované celky (4 centra)	ŠVP předměty	int.hodiny			Integrované celky (4 centra)	ŠVP předměty	int.hodiny
Centrum LOGIKA	Matematika	 1			Centrum LOGIKA	Matematika	 1
	Pracovní činnosti	 1				Pracovní činnosti	 1
	Informatika	 1			Centrum SVĚT	Dějepis	 2
	Výtvarná výchova	 1				Občanská výchova	 1
Centrum SVĚT	Dějepis	 2				Etika	 1
	Občanská výchova	 1				Zeměpis	 2
	Etika	 1				Školní akademie věd	 1
	Zeměpis	 2				Výtvarná výchova	 0,5
	Školní akademie věd	 1				Hudební výchova	 0,5
	Výtvarná výchova	 0,5			Centrum PŘÍRODA	Přírodopis	 2
	Hudební výchova	 0,5				Fyzika	 2
Centrum PŘÍRODA	Přírodopis	 2				Chemie	 1
	Fyzika	 2			Centrum UMĚNÍ	Hudební výchova	 0,5
Centrum UMĚNÍ	Hudební výchova	 0,5				Český jazyk	 2
	Český jazyk	 2				Výtvarná výchova	 0,5
	Výtvarná výchova	 0,5				Francouzský jazyk	 1
	Anglický jazyk	 1				Anglický jazyk	 1
	tělesná výchova	 2				tělesná výchova	 2
	celkem hodin	29				výchova ke zdraví	 1
						celkem hodin	32

Poznámky k učebnímu plánu pro II. stupeň:

- Český jazyk a literatura – předmět je posílen o jednu hodinu z disponibilní dotace z důvodů vyrovnání hodinové dotace ve všech ročnících.
- Další cizí jazyk – realizujeme francouzský jazyk. Realizujeme jej ve formátu 3 vyučovací hodiny v 8. ročníku a 3 vyučovací hodiny v 9. ročníku. Tento způsob jsme zvolili z organizačních důvodů, ale také proto, abychom zajistili častější setkávání žáků s používáním cizího jazyka, které je při tříhodinové dotaci intenzivnější.
- Matematiku a její aplikace jsme posílili o jednu disponibilní hodinu vzhledem k vyvážené čtyřhodinové dotaci v každém ročníku.

- Informatika je posílena o 1 hodinu z disponibilní dotace. Na žáky je kladem čím dál větší nárok nejen jako na uživatele kancelářských programů (jako např. MS Word, Excel, PowerPoint), ale také jako uživatele online aplikací, cloudových technologií a týmové kooperace na sdílených dokumentech. Zároveň jsou ICT přirozeně integrovány do ostatních vzdělávacích oborů.
- Člověk a společnost – hodinová dotace je doplněna disponibilní hodinou z důvodu rovnoměrného rozložení integrovaných předmětů do vzdělávací oblasti.
- Člověk a příroda – se skládá ze vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů Fyzika, Přírodopis, Zeměpis od 6. ročníku a dále vzdělávacího obsahu Chemie od 8. ročníku. Škola klade velký důraz na smysluplnou provázanost jednotlivých disciplín, aby je žáci mohli uchopovat v souvislostech. Vzdělávací obory jsou obsahem pravidelných projektů realizovaných na II. stupni. Celkové posílení oblasti je o 5 disponibilních hodin.
- Pracovní činnosti jsou posíleny o jednu hodinu disponibilní časové dotace, aby byl zajištěn kontakt s praktickými činnostmi a praktickým světem v každém ročníku.
- Volitelné předměty - realizuje škola v podobě Školní akademie věd, Etika. Školní akademie věd – jedna hodina týdně z disponibilních hodin - dává dětem možnost sestavovat malé projekty, větší práce, prezentace se zacílením na témata, která děti zajímají a chtějí se v nich rozvíjet. Etika – jedna hodina týdně z disponibilních hodin – umožňuje rozvíjet témata doplňujícího vzdělávacího oboru etická výchova, který se začal vyučovat na I. stupni.

Centra na II. stupni:

Centra jsou sestavena do spolupráce logicky propojených vzdělávacích oborů viz tabulka výše. Dané obory v centru spolu plánují výuku, hledají průniky nosných témat a nástrojů, které vytváří pro žáky logická spojení a aplikace ve společných vazbách, např. páka na křídle ptáka, ryby a tlak v kapalinách apod. Úkolem spolu plánujících pedagogů je najít vhodné spojující téma a nastavit aktivity tak, aby ve vazbách a souvislostech působili na žáky a vytvářeli jim podnětné prostředí pro lepší pochopení problematik.

5. UČEBNÍ OSNOVY

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit. Má následující časovou dotaci:

1. ročník – 9 hodin
2. ročník – 8 hodin
3. ročník – 8 hodin
4. ročník – 7 hodin
5. ročník – 7 hodin

Vzdělávání v předmětu směřuje

- k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností (čtení s porozuměním)
- k osvojení základních hygienických návyků spojených s psaním
- k rozvoji vyjadřovacích schopností žáků a jejich uplatnění v ostatních předmětech
- k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru
- k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy, internet pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Cíle výuky Českého jazyka jsou naplňovány

- psaním
- jazykovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- komunikační a slohovou výchovou

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Při vhodné příležitosti je možné složky českého jazyka zpestřit dramatickou výchovou. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence k učení

- učitel podporuje čtení s porozuměním
- využívá žákovských zkušeností ve výuce
- nechá žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah

- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivuje žáky k aktivnímu zapojení do vyučovacího procesu
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- klade na žáky v učivu přiměřené nároky a vede je k ovládnutí základního učiva
- vede žáky k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- pomáhá vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k úvahám o problému, k vyjádření a zdůvodnění svých závěrů, k dokončení úkolů, ke znovuobjevování poznatků
- učitel postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení žáci sami navrhuji a provádějí obměny činností, vzájemně si radí a pomáhají
- učitel umožňuje žákům vyhledávat nové informace, třídit je a propojovat s učivem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- nechá žáky hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení problému
- umožní žákům vyjádřit své myšlenky a názory
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, diskutovat o nich, navzájem se respektovat
- umožní žákům vymýšlet úkoly, otázky, vzájemně se vyvolávat a radit se, poradit druhým

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci vzájemně spolupracovali, domlouvali se a učili se navzájem respektovat
- umožní žákům podílet se na stanovení pravidel pro práci ve skupinách a dbá na jejich dodržování
- vede žáky k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů
- vede žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc nabídnout

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence občanské

- učitel vede žáky prostřednictvím literatury k vytváření správných postojů k přírodě, k životnímu prostředí, k péči o zdraví
- učí žáky zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích
- vede žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- pro integrované žáky jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence pracovní

- učitel dbá na udržování pořádku na pracovním místě
- vede žáky k organizování a plánování učení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, postupů, termínů
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

Období – ročník: 1. období - 1. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-3-2-01	- člení slova na hlásky - definuje odlišnost písmene a hlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozvoj fonematického sluchu První písmeno ve slově, písmeno uprostřed a na konci slova Skládání písmen (první čtení a psaní) Zraková a sluchová diferenciacce Délka samohlásek	Využití počítačových programů pro český jazyk
ČJL-3-1-02	- rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - ovládá přiměřeně svým možnostem techniku čtení - orientuje se v textu	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) Čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Zážitkové čtení	Kritické čtení (analytické, hodnotící) Čtení různých druhů písma (Comenia Script, psací vázané písmo)
ČJL-3-1-05	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Nácvik dýchání při mluveném projevu Nácvik přiměřeného tempa řeči	
ČJL-3-1-06	- pozná a respektuje základní pravidla rozhovoru - naslouchá druhým a je si vědom důležitosti naslouchání při komunikaci s ostatními - vypráví jednoduchý příběh na základě svých zážitků	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla Artikulační cvičení Vyjadřování závislé na komunikační situaci: pozdrav, oslovení, omluva, prosba Aktivní naslouchání	
ČJL-3-1-07	- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku Uvolňovací cviky	
ČJL-3-1-08	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Technika psaní	
ČJL-3-1-09	- kontroluje vlastní písemný projev	Nácvik sebekontroly	Vlastní tvořivé psaní Psaní na počítači
ČJL-3-1-11	- dokáže seřadit obrázky či věty podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich příběh	Vypravování podle obrázků (kamínků, kostek, pexesa) Dějová posloupnost	

ČJL-3-3-01	- učí se přednášet	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Přednes básní	Dramatizace povídek, pohádek, vlastních příběhů a témat Loutkové divadlo
ČJL-3-3-02	- podělí se o své pocity s ostatními	Vypravování vlastního příběhu	Práce s textem (metody RWCT)
ČJL-3-3-04	- pracuje s textem dle pokynů učitele přiměřeně svému věku	Sdílení, diskuse Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, rytmická říkadla, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	Záznamy do pracovních čtenářských listů (deníků) Návštěva knihovny

Období – ročník: 1. období - 2. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-3-2-01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, hlásky a písmena - člení slova na hlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka – hláska/písmeno, slabika, slovo Třídění hlásek Abeceda	Využití počítačových programů pro český jazyk Slova příbuzná, kořen slova
ČJL-3-2-02	- porovnává významy slov, vyhledá, určí a tvoří slova významem nadřazená, podřazená a souřadná, antonyma, synonyma, slova vícevýznamová a slova citově zabarvená	Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova opačného významu (antonyma) Slova s podobným významem (synonyma) Slova mnohoznačná (homonyma) Slova s citovým zabarvením	
ČJL-3-2-05	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Slovní druhy - podstatná jména, přídavná jména,	Zzájmena, předložky, spojky, částice, citoslovce.

ČJL-3-2-04	- rozlišuje vybrané slovní druhy v základním tvaru	číslovky, slovesa Věta jednoduchá a souvětí	Podstatná jména, slovesa a jejich tvary, předložky a některé spojky
ČJL-3-2-06	-spojuje věty do jednodušších souvětí		
ČJL-3-2-07	- rozliší druhy vět podle postoje mluvčího v mluveném i písemném projevu	Druhy vět Otazník, vykřičník, tečka za větou Velké písmeno na začátku věty	Postavení předložky ve větě
ČJL-3-2-08	- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě mě mimo morfologický šev - odůvodňuje a píše správně ú/ů ve slovech - píše velké písmeno na začátku věty, ve vlastních jménech osob a zvířat a jednoslovných místních pojmenování - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky na konci a někdy i uvnitř slov	Tvrdé a měkké souhlásky Slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pravopis ú/ů Vlastní jména Párové souhlásky KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-3-1-01	- čte plynule s porozuměním	Čtení – praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)	
ČJL-3-1-02	- pracuje přiměřeně s textem dle zadání (písemná i ústní forma zadání)	Čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Zážitkové čtení	
ČJL-3-1-03	- pozná a respektuje základní pravidla rozhovoru		
ČJL-3-1-04	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla Naslouchání - praktické a věcné naslouchání Vyjadřování závislé na komunikační situaci: pozdrav, oslovení, omluva, prosba	
ČJL-3-1-05	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		
ČJL-3-1-06	- volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		
ČJL-3-1-07	- vypráví jednoduchý příběh na základě svých zážitků	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	Kritické čtení (analytické, hodnotící) Čtení různých druhů písma

ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09	- uvědomuje si při psaní důležitost hygienických návyků - píše správné tvary písmen abecedy, číslic - správně spojuje písmena i slabiky - kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní Nácvik sebekontroly Žánry písemného projevu: dopis, popis, přání, pozdrav z prázdnin, vypravování	(Comenia Script, psací vázané písmo)
ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-11	- tvoří a píše jednoduchý vzkaz, blahopřání, dopis (ovládá základní náležitosti psaní dopisu) - seřadí obrázky či věty podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh	Vypravování podle obrázků (kamínků, kostek, pexesa) Dějová posloupnost	
ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02	-čte a přednáší z paměti přiměřeně k věku -vyjadřuje své pocity z textu	Sdílení, diskuse Vypravování vlastního příběhu	Vlastní tvořivé psaní Psaní na počítači Dramatizace povídek, pohádek, vlastních příběhů a témat Loutkové divadlo
ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem dle pokynů učitele přiměřeně svému věku	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem Sdílení, diskuze Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Kritické čtení Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání Práce s textem (metody RWCT) Záznamy do pracovních čtenářských listů (deníků) Návštěva knihovny

Období – ročník: 1. období - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

ČJL-3-2-01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka	Využití počítačových programů pro český jazyk
ČJL-3-2-02	- využívá především budující se dovednosti rozlišit kořen, předponovou a příponovou část slova	Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), slova příbuzná	
ČJL-3-2-03	- porovnává a třídí slova podle jejich zobecněného významu, zachází s významovými vztahy ve slovní zásobě - začíná rozlišovat některé gramatické kategorie jmen a sloves	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Pádové otázky	
ČJL-3-2-04	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy - zájmena, předložky, spojky, částice, citoslovce	
ČJL-3-2-06	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-3-2-08	- upevňuje si dovednost využívat dříve osvojená pravopisná pravidla a přidává užívání pravidel dalších, především pravopis i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova	Pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov	
ČJL-3-1-01	-plynule čte s porozuměním	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení	Různé typy větných celků
ČJL-3-1-02	-porozumím písemným a mluveným projevům		
ČJL-3-1-03	-respektuje základní komunikační pravidla	Čtení – věcné čtení	
ČJL-3-1-04	-pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla	
ČJL-3-1-05	-v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Naslouchání – praktické a věcné naslouchání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry	
ČJL-3-1-06	-volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích	Písemný projev – základní hygienické návyky,	

ČJL-3-1-07	-na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	technika psaní	
ČJL-3-1-08	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním		
ČJL-3-1-09	-píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky;kontroluje vlastní písemný projev		
ČJL-3-1-10	-píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		
ČJL-3-1-11	-seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh		Dramatizace pohádek a povídek, vlastních příběhů, tvořivé vyprávění s kartami, loutkové divadlo
ČJL-3-3-01	-čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Osnova Žánry písemného projevu: dopis, e-mail, jednoduché tiskopisy (příhláška)	
ČJL-3-3-02	-vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
ČJL-3-3-03	-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Vypravování Dějová posloupnost Sdílení, diskuse	
ČJL-3-3-04	-pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, dramatizace Základní literární pojmy – literární druhy a žánry Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Období – ročník: 2. období - 4. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-5-2-01	- poznává jazykové a jiné dorozumívací prostředky jako prostředky kontaktu s druhými a působení na ně - porovnává významy slov, uvědomuje si různé vztahy ve slovní zásobě	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov	On - line programy na procvičení učiva. Stavba slova a využívání při odhalování významů slov i při pravopisu
ČJL-5-2-04	- volí vhodné prostředky národního jazyka (především s ohledem na spisovnost a nespisovnost)		
ČJL-5-2-02	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova Kořen, předpona, přípona	Odlišování fakta od názorů a domněnek
ČJL-5-2-03	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví – slovní druhy - určuje mluvnické kategorie a vzory podstatných jmen (pád, číslo, rod) a mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas)	i/y v koncovkách podstatných jmen a zakončeních sloves
ČJL-5-2-05	- vyhledává skladební dvojice, určí základ věty		
ČJL-5-2-06	- využívá vhodně vět jednoduchých a souvětí, v nich vhodné spojovací výrazy		Správné interpunkční čárky v jednoduchých souvětích
ČJL-5-2-07	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	Analýza souvětí za pomoci vzorců
ČJL-5-2-08	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis – po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	
ČJL-5-2-09	- zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)		
ČJL-5-1-01	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické a věcné čtení	Sdělování je souhra dvou partnerů v určité situaci

ČJL-5-1-02	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla Naslouchání – praktické a věcné naslouchání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry	Různé možnosti realizování omluvy a prosby Různé funkce vyjádření, mj. s ohledem na partnera a situaci
ČJL-5-1-03	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		
ČJL-5-1-04	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - dokáže vést rozhovor, uplatnit se v diskusi, naslouchat		Odhalování manipulace Řešení jednoduchých konfliktů
ČJL-5-1-05		Žánry písemného projevu Osnova Vypravování Dějová posloupnost Sdílení, diskuse	
ČJL-5-1-06	-rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě		Dramatizace rozhovorů, vytváření pravidel pro diskusi
ČJL-5-1-07	- při mluvené komunikaci uplatňuje vhodně své vědomosti o větné melodii, přízvuku i tempu a pauzách		Prožitek z přečteného textu, dovede o něm uvažovat, vztáhnout ho ke svým osobním zkušenostem
ČJL-5-1-08	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		
ČJL-5-1-09	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		Další druhy textů krásné i věcné literatury, zvl. Lyrické básně, próza s dětským a zvířecím hrdinou, žánr fantasy a sci-fi literatury pro děti, populárně naučnou literaturu, encyklopedické texty pro děti atd.
ČJL-5-1-10	- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti		
ČJL-5-3-01	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Zážitkové čtení Sdílení čtenářského zážitku, naslouchání	Vytváření a prezentování referátů o oblíbených spisovatelích
ČJL-5-3-02	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní lineární text na dané téma		Autorské čtení v knihovně, beseda se spisovatelem
ČJL-5-3-03	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-5-3-04	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry	

Období – ročník:

2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-5-2-01	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov	On - line programy na procvičení linterpunkce v jednoduchých souvětích
ČJL-5-2-04	- rozlišuje slova spisovná (a jejich nespisovné tvary) a nespisovná a účelně je používá	Stavba slova Kořen, předpona, přípona	
ČJL-5-2-02	- využívá slootovorný rozbor i rozbor stavby slova mj. pro pochopení a vysvětlení významu slova	Tvarosloví – slovní druhy	
ČJL-5-2-03	-určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Pravopis – po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Předložka, předpona s-, z- Koncovky přídavných jmen Shoda přísudku s podmětem Skladba – věta jednoduchá, souvětí Základní skladební dvojice Souvětí, interpunkce	
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		
ČJL-5-2-05	- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		
ČJL-5-2-06	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí		
ČJL-5-2-07	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		
ČJL-5-2-09	-zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)		
ČJL-5-1-01	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické a věcné čtení	
ČJL-5-1-02	- orientuje se v textu přiměřené obtížnosti, rozliší podstatné a okrajové informace, fakta a názory, vytipuje klíčová slova	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla Naslouchání – praktické a věcné naslouchání Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Tvořivá práce s odborným textem, vytváření referátů pro ostatní spolužáky, počítačové prezentace projekt Mediální výchova zaměřený na reklamu

ČJL-5-1-03	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Komunikační žánry	
ČJL-5-1-04	- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Žánry písemného projevu Osnova Vypravování Dějová posloupnost Sdílení, diskuse	
ČJL-5-1-05	- vede správně dialog, telefonický rozhovor a zanechá vzkaz		
ČJL-5-1-06	-rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě		Dramatizace a cílené zkoušení a objevování nonverbální komunikace
ČJL-5-1-07	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru		
ČJL-5-1-08	-využívá vhodně spisovnou a nespisovnou slovní zásobu češtiny		Vytváření referátů o oblíbených spisovatelích
ČJL-5-1-09	-píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		
ČJL-5-1-10	-sestaví osnovu vyprávění a vytváří mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		
ČJL-5-3-01	-vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Zážitkové čtení Sdílení čtenářského zážitku, naslouchání	
ČJL-5-3-02	-volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		Lyrické básně, próza s dětským a zvířecím hrdinou, žánr fantasy a sci-fi literatury pro děti, populárně naučná literatura, encyklopedické texty pro děti atd.
ČJL-5-3-03	-rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	Další žánry krásné literatury, hodnotí je, vytváří si vlastní čtenářský profil a pokouší se o vlastní tvorbu
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry	Beseda se spisovatelem, workshop ve Škole na zámku, v knihovně

--	--	--	--

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit.

Má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 4 hodiny
- 7. ročník – 4 hodiny
- 8. ročník – 4 hodiny
- 9. ročník – 4 hodiny

Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve třech spojených vyučovacích hodinách 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Zároveň má každý ročník jednu samostatnou vyučovací hodinu, ve které se výuka zaměřuje ryze na zpracované očekávané výstupy a učivo pro daný ročník.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučování probíhá částečně v kmenové učebně a ve školní knihovně, kde jsou žákům k dispozici pracovní materiály a knihy. Pravidla českého pravopisu, slovníky a jiné doplňkové materiály využívají žáci v elektronické podobě na svých tabletech. Výuka je obohacována o videoprojekce a audioukázky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dbá na porozumění různým typům textů a záznamů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o tradice, kulturní a historické dědictví
- zapojuje žáky do kulturního dění, podněcuje vytváření pozitivního postoje k uměleckým dílům

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, k propojování poznatků v ostatních vyučovacích předmětech
- vede žáky k dodržování hygieny práce a využívání svých znalostí v běžné praxi

Období – ročník: 6. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví – opakování slovních druhů Druhy podstatných jmen (hromadná, látková, pomnožná, obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní) Stupňování přídavných jmen Druhy zájmen Druhy číslovek Tvary číslovek dva, oba, tři, čtyři Slovesa – časování; gramatické kategorie Shoda přísudku s podmětem Koncovky podstatných a přídavných jmen Spisovná a nespisovná výslovnost	Tvary zájmen osobních a přivlastňovacích Pravopis základních a řadových
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	Věta jednoduchá; souvětí Větné členy Zvuková stránka slova a věty Rozvrstvení národního jazyka Jazykověda a její složky	
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		
ČJL-9-2-05	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
ČJL-9-1-01	- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Kladení otázek k textu Vyhledávání odpovědí	
ČJL-9-1-02	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Zásady mluveného projevu	

ČJL-9-1-04	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování mluvené a psané Diskuze Pravidla komunikace Výpisky Výtah	
ČJL-9-1-05	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06	- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-07	- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČJL-9-1-08	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova,		
ČJL-9-3-01	- uceleně reprodukuje (parafrázuje) přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	
ČJL-9-3-02	- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Volné psaní Vytváření vlastních textů Interpretace literárního textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
ČJL-9-3-03	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Poezie – lyrická, epická Próza – beletristické žánry Drama – divadelní a filmový scénář	
ČJL-9-3-04	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie	Orientace v prostředí knihovny Klíčová slova základní literární směry a žánry, jejich představitelé v české i světové literatuře	Popis pracovního postupu Vyplňování jednoduchých tiskopisů Líčení
ČJL-9-3-05	- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		
ČJL-9-3-06	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		

ČJL-9-3-07	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		
ČJL-9-3-08	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
ČJL-9-3-09	- vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

Přednes literárních textů
Podvojný deník

Období – ročník:		7. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Význam slova	
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Homonyma, synonyma, antonyma	Slovní zásoba a její jednotky
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Tvoření slov – odvozování, skládání, přejímání Slovotvorný rozbor	
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovní druhy – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Mluvnické významy a tvary slov	
ČJL-9-2-05	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty Stavba věty, pořádek slov ve větě	Pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Základní a rozvíjející větné členy Zásady spisovné výslovnosti	Druhy vedlejších vět Modulace souvislé řeči (přízvuk

ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Přízvuky Intonace Nářečí	slovní a větný) Intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Nářečí v regionech, koncovky obecné češtiny
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
ČJL-9-1-01	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		
ČJL-9-1-02	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		
ČJL-9-1-04	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		
ČJL-9-1-05	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06	- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-07	- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČJL-9-1-08	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		
ČJL-9-1-09	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Praktické čtení – znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení – vyhledávací; zdroj informací Praktické, věcné, kritické naslouchání Zásady mluveného kultivovaného projevu Diskuze Základní mluvené žánry podle komunikační situace Referát Výpisky Výtah Volné psaní; tvořivé psaní písemné slohové útvary	

ČJL-9-1-10	správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Interpretace literárního textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek základní literární směry a žánry, jejich představitelé v české i světové literatuře Orientace v prostředí knihovny Klíčová slova	Líčení, Vypravování Popis pracovního postupu Žádost Životopis Objednávka Dopis Charakteristika osoby Úvaha Přednes literárních textů Podvojný deník Komiks Poezie – lyrická, epická (balada, óda) Beletristické žánry : pověst, pohádka, báje, legenda, bajka, cestopis, non-sens, sci-fi, Drama – divadelní a filmový scénář Různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
ČJL-9-3-01	- uceleně reprodukuje (parafrázuje) přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		
ČJL-9-3-02	- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora		
ČJL-9-3-03	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		
ČJL-9-3-04	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie		
ČJL-9-3-05	- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		
ČJL-9-3-06	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		
ČJL-9-3-07	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		
ČJL-9-3-08	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
ČJL-9-3-09	- vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

Období – ročník:		8. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slova přejatá	Odvozování, skládání, zkracování, přejímání Tvoření vět s využitím schématu slovních druhů Útvary českého jazyka a jazyková kultura Jazyková norma a kodifikace
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen Užití cizích vlastních jmen v textu Rčení, přísloví Slovní druhy ohebné a neohebné Pravopis i/y v koncovkách Předpony s-,z-,vz-, a předložky s/se, z/ze Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Vlastní a obecná podstatná jména – psaní velkých písmen Slovesa – slovesný vid Příručky	
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Významové poměry mezi větami hlavními a větnými členy Souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce Jazykové rozbory, složitější souvětí	
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Nářečí, obecná čeština – způsob užívání	
ČJL-9-2-05	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Praktické čtení – znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení – vyhledávací; zdroj informací Praktické, věcné, kritické naslouchání Zásady mluveného kultivovaného projevu Diskuze Základní mluvené žánry podle komunikační situace	
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		
ČJL-9-2-08	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
ČJL-9-1-01	- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		Slovanské jazyky Skupiny jazyků – slovenština, menšinové jazyky
ČJL-9-1-02	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		

ČJL-9-1-04	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Výpisky Výtah Volné psaní; tvořivé psaní písemné slohové útvary	
ČJL-9-1-05	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06	- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-07	-zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČJL-9-1-08	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		
ČJL-9-1-09	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		Metoda I.N.S.E.R.T Referát Vypravování Výklad Referát Žádost Dopis osobní a úřední Charakteristika literární postavy – přímá, nepřímá Úvaha – obhajoba, argumenty
ČJL-9-1-10	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární směry a žánry, jejich hlavní čeští a světoví představitelé Praktické a prožitkové čtení	
ČJL-9-3-01	- uceleně reprodukuje (parafrázuje) přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Volné psaní, tvořivé psaní Diskuze	Antické báje – E. Petiška Staré pověsti české – A. Jirásek; I. Olbracht Epigramy – K.H. Borovský Povídky Malostranské – J. Neruda
ČJL-9-3-02	- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy	Beletrie zábavná, populárně naučná, umělecká	

ČJL-9-3-03	divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Dramatizace vybraného díla/ tématu Studijní čtení – čtení jako zdroj informací, vyhledávací	Biblické příběhy Hrdinský epos Podvojný a Trojdílný deník Dopis autorovi Charakteristické znaky žánrů : mýtus, báje, cestopis, hrdinský epos, životopisná literatura Charakteristické znaky poezie lyrické, epická (balada) <i>epické žánry</i> : hrdinský epos, rytířský epos, rytířský román, mýtus, pověst, kronika, legenda, pohádka v autorské adaptaci, fantasy literatura, povídka, román – biografický, historický, dobrodružná a sci-fi literatura, horor; <i>dramatické žánry</i> : antická tragédie, dramatická adaptace rytířského románu, lidová vánoční hra; <i>lyrické žánry</i> : epigram, trubadúrská lyrika, milostná lyrika, lidová píseň a říkadlo, nonsensová poezie, limeriky, písňový text; <i>lyricko-epické žánry</i> : balada lidová kouzelná, balada autorská, romance, básnická povídka; <i>literatura faktu</i> : biografická literatura faktu, cestopis, memoáry, deník, dopis; <i>publicistické žánry</i> : esej, fejeton, komiks
ČJL-9-3-04	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie		
ČJL-9-3-05	- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		
ČJL-9-3-06	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		
ČJL-9-3-07	- uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		
ČJL-9-3-08	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
ČJL-9-3-09	- vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

			Středověká literatura – Kosmova a Dalimilova kronika; Dobrodružství Marka Pola; Král Artuš Romantismus – K.H.Mácha; osobnosti Národního obrození Sběratelé lidové slovesnosti – K.J.Erben, B.Němcová, K.J. Erben - Kytice, B.Němcová - Babička
--	--	--	---

Období – ročník:		9. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba aktivní/ pasivní Slovo a sousloví Slova nadřazená a podřazená Homonyma, antonyma, synonyma – významové vztahy mezi slovy Význam a výslovnost slov cizích a přejatých Rozvrstvení slovní zásoby Slova ohebná a neohebná Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa – mluvnické kategorie, druhy, souvislost s větnými členy příslovce – stupňování, souvislost s PU předložky - vlastní, nevlastní spojky – souřadící, podřadící citoslovce – užití ve větě, slovní ekvivalent Věta a výpověď Věta podle postoje mluvčího Věta a souvětí Skladební dvojice	Nářečí, obecná čeština – užití v médiích
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		
ČJL-9-2-03	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		
ČJL-9-2-04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		
ČJL-9-2-05	- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		
ČJL-9-2-07	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný,		

ČJL-9-2-08	morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Samostatný větný člen (oslovení, vsuvka) Souvětí souřadné – významové poměry Souvětí podřadné – druhy vedlejších vět Věta řídící a závislá Řeč přímá a nepřímá – psaní uvozovek Pořádek slov ve větě Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební Jazykověda a její disciplíny – vývoj jazyků Jazyková kultura, normy, příručky	
ČJL-9-1-07	- vhodně se zapojuje do diskuse, řídí ji a ve svých výstupech využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČJL-9-1-06	- v mluveném a psaném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních komunikačních prostředků		
ČJL-9-1-10	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Kritické čtení – analytické, hodnotící Argumentace Referát Proslov Výklad písemné slohové útvary	Řízená diskuze Pravidla komunikace Dialog Funkční styly uplatněné vzhledem ke komunikačnímu záměru – úvaha, dopis, žádost, životopis Popis Charakteristika postavy Vypravování Fejeton Základní mluvené žánry vzhledem ke komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-04 ČJL-9-3-01	- komunikuje kultivovaně, výstižně volí vhodné jazykové prostředky - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Parafráze textu Obrazná pojmenování, tropy a figury	
ČJL-9-3-02	- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora		
ČJL-9-3-03	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		J.Hašek; B. Hrabal; K.Čapek – vybraná díla
ČJL-9-3-04	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		J.Hašek – Dobrý voják Švejk B.Hrabal – Ostře sledované vlaky
ČJL-9-3-05	- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		
ČJL-9-3-06		Studijní čtení – čtení jako zdroj informací, vyhledávací	Shakespeare, Puškin, Tolstoj, Hálek, Neruda, Halas, Březina,

ČJL-9-3-07	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		Bodlaire, Hašek, Hrabal, Čapek
ČJL-9-3-08	- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		Osvobozené divadlo; Divadlo Semafor
ČJL-9-3-09	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		Tvorba Voskovce a Wericha, J. Suchý

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od prvního ročníku. Výuka je realizována v kmenových učebnách.

Předmět má následující časovou dotaci:

- 1. ročník – 1 hodina
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny
- 5. ročník – 3 hodiny

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v pracovních listech. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Při výuce jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem. Pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně od 3. ročníku do 5. ročníku. Obsahují nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů

z různých oblastí života dětí daného věku, seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v anglicky mluvících zemích všech světadílů. Ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a samostatné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé krátkodobé projekty. Žákům nabízíme možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád a konverzačních soutěží.

Očekávané výstupy a učivo je naplňováno v 1. a 2. ročníku v jedné spojené vyučovací hodině a v jedné samostatné hodině v 2. ročníku. Dále výuka probíhá ve dvou samostatných hodinách v 5. ročníku a dále ve dvou hodinách spojeného 3. a 4. ročníku a jedné vyučovací hodině spojených 3., 4. a 5. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence k učení

- učitel nabízí vhodné způsoby a metody práce přiměřené věku žáků a jejich schopnostem
- seznamuje žáky se smyslem a cílem učení
- používá vhodné učební materiály, didaktické hry, dramatizaci
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vyhledává s žáky nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- vede žáky k ověřování výsledků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá problémové úkoly, dbá, aby se žáci v úkolu orientovali
- klade otevřené otázky

- umožní žákům vyhledávat vhodné informace a poskytuje jim přístup k informačním zdrojům
- vede žáky, aby byli schopni pochopit problém
- podporuje žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří dostatek příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky, aby uměli naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, či skupině
- snaží se, aby dovednosti, které si žáci osvojili v anglickém jazyce, využívali k navázání kontaktů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje skupinovou práci
- dbá na to, aby se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci ve skupinách, aby je respektovali
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci, rozvíjí u žáků sebekontrolu a sebehodnocení
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- společně s žáky se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k tomu, aby si v jednoduchých situacích vyžádali pomoc a dovedli poskytnout radu
- podněcuje žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence občanské

- učitel vede žáky ke snaze vzájemně si pomáhat, uznávat se a oceňovat druhé, vybízí žáky, aby respektovali názory ostatních
- seznamuje žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích a společně je porovnávají se zvyky našimi
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání
- napomáhá žákům rozhodnout se zodpovědně podle dané situace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení kompetence pracovní

- učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

	1. období – ročník: 1. období - 1. ročník		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Základní pokyny učitele	Počítá do dvaceti.
CJ-3-1-02		Pozdravy - Pozdraví učitele a spolužáka Požádá o pomoc/pomůcku anglicky Počítá do 10	Další barvy. Další tvary. Méně známé názvy školních

CJ-3-1-04	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyjadřuje souhlas/nesouhlas anglicky Řekne co má/nemá rád použitím I like/I don't like Zopakuje vybraná slova z probíraných témat Ukáže na obrázek slova, které zaslechne v krátkém mluveném textu Tematické okruhy: Barvy Školní pomůcky Oblečení Ovoce, zelenina Základní tvary Sporty Členové rodiny Zvířata Nálady, pocity Vybraná slovesa Dopravní prostředky Dům-základní pokoje Základní části těla Hračky Počasí	pomůcek. Názvy vzdálenějších příbuzných - teta, strýc, sestřenice, bratranec. Části těla - podrobněji. Rozšířená slovní zásoba spojená se svátky - Halloween, Thanksgiving, Easter+tradiční hry. Hraje roli v anglickém příběhu. Přečte a počítá jednoduché příklady do 10 v angličtině. Správně vyslovuje zvuky typické pro angličtinu, využívá k tomu speciální cviky, říkadla. Uvede barvu, počet předmětů na obrázku. Hraje vybrané hry typu "listen and do". Zpívá vybrané písničky a ovládá cílovou slovní zásobu.
-----------	---	--	--

Období – ročník: 1. období - 2. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Základní pokyny učitele	Další barvy.
CJ-3-1-02	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Pozdravy - Pozdraví učitele a spolužáka	Další tvary.
CJ-3-1-04	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Požádá o pomoc/pomůcku anglicky	Rozezná čísla 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.
		Počítá do 20	Další méně známé názvy školních pomůcek, oblečení.
		Vyjadřuje souhlas/nesouhlas anglicky	Názvy vzdálenějších příbuzných - teta, strýc, sestřenice, bratranec.
		Řekne co má/nemá rád použitím I like/I don't like	
		Zopakuje vybraná slova z probíraných témat	
		Ukáže na obrázek slova, které zaslechne v krátkém	

CJ-3-1-05	-přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	mluveném textu Tematické okruhy: Barvy Školní pomůcky Oblečení Ovoce, zelenina, jídlo Základní tvary Sporty Členové rodiny Zvířata Nálady, pocity Vybraná slovesa Dopravní prostředky Dům-základní pokoje Základní části těla Hračky Počasí	Další dopravní prostředky Cizokrajná zvířata. Části těla - podrobněji. Slovní zásoba spojená se svátky - Halloween, Thanksgiving, Easter, Valentine's Day, St. Patrick's Day+tradiční hry/tradice Přečte a počítá jednoduché příklady do 20 v angličtině. Hraje roli v anglickém příběhu. Správně vyslovuje zvuky typické pro angličtinu, využívá k tomu speciální cviky, říkadla. Slovní zásoba spojená s lapbookem. Rozezná množné číslo podstatných jmen. Uvede barvu, počet předmětů na obrázku. Hraje vybrané hry typu "listen and do". Zpívá vybrané písničky a ovládá cílovou slovní zásobu.
-----------	---	--	---

Období – ročník: 1. období - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	MÍSTO, KDE ŽIJU slovní zásoba : My house	Svátky básničky a písničky na daná témata divadelní scénky dětská literatura v anglickém jazyce
CJ-3-1-02	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	PŘÍRODA NA PODZIM slovní zásoba: Animals	
CJ-3-1-04	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	LIDÉ A ČAS slovní zásoba: Calendar - dny v týdnu	
CJ-3-1-03	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	VÁNOCE A MEZILIDSKÉ VZTAHY slovní zásoba: My family - pojmenování členů rodiny	
CJ-3-1-05	- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	LIDSKÉ TĚLO slovní zásoba: Human body - face	
CJ-3-1-06	- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	KULTURA A SPOLEČNOST slovní zásoba: Jobs - pojmenování druhů povolání VESMÍR A PLANETA ZEMĚ slovní zásoba: The weather PŘÍRODA NA JAŘE slovní zásoba: free time activities CESTOVÁNÍ slovní zásoba: Means of transport komunikační aktivity: I am.../This is.../ I have got.../ I can.../ I like... Are you...?/Have you got...? Can you...?/ Do you like...? předložky místní Poslechová cvičení rozlišení zvukové a grafické podoby jednoduchých slov jednoduchý popis obrázků	

Období – ročník: 2. období - 4. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

CJ-5-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	MÍSTO KDE ŽIJU slovní zásoba : My house - místnosti a základní vybavení	rozšířená slovní zásoba divadelní scénky básničky a písničky na daná témata slovní zásoba spojená se svátky v anglicky mluvících zemích - halloween, Thanksgiving a další. pohádky v anglickém jazyce.
CJ-5-3-01	- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	PŘÍRODA NA PODZIM slovní zásoba: Animals - zvířata a jejich obydlí	
CJ-5-2-01	- se zapojí do jednoduchých rozhovorů	LIDÉ A ČAS slovní zásoba: Calendar - dny v týdnu, měsíce, roční období	
CJ-5-2-02	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	VÁNOCE A MEZILIDSKÉ VZTAHY slovní zásoba: My family - základní informace o členech rodiny	
CJ-5-3-02	- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	LIDSKÉ TĚLO slovní zásoba: Human body - obličej, smysly	
CJ-5-4-01	- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	KULTURA A SPOLEČNOST slovní zásoba: Jobs - pojmenování druhů povolání, jednoduchý popis činností	
CJ-5-3-02	- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	VESMÍR A PLANETA ZEMĚ slovní zásoba: The weather - počasí ve světě PŘÍRODA NA JAŘE slovní zásoba: free time activities CESTOVÁNÍ slovní zásoba: Means of transport, přídavná jména komunikační aktivity: předložky místní slovesa To Be, Have got I like x I don't like x Do you like? There is x there are This is x These are Sloveso CAN rozlišení zvukové a grafické podoby slov poslechové aktivity čtení s porozuměním psaný projev v krátkých jednoduchých větách	

Období – ročník: 2. období - 5. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-5-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	MÍSTO KDE ŽIJU slovní zásoba : My town PŘÍRODA NA PODZIM	Rozšířená slovní zásoba písničky, básničky v AJ divadelní scénky
CJ-5-1-02	- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba: exotická zvířata a jejich popis LIDÉ A ČAS	Méně známá slovesa.
CJ-5-2-03	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	slovní zásoba: Calendar - dny v týdnu, měsíce, roční období, určování času VÁNOCE A MEZILIDSKÉ VZTAHY	Slovní zásoba spojená se svátky v anglicky mluvících zemích - Halloween, Thanksgiving a další.
CJ-5-3-02	- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba: Christmas - popis zvyků v České republice LIDSKÉ TĚLO	Pohádky v anglickém jazyce.
CJ-5-2-01	- se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	slovní zásoba: Human body - celé tělo KULTURA A SPOLEČNOST	minulý čas - was, were
CJ-5-4-01	- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	slovní zásoba: Jobs - pojmenování druhů povolání, popis činností VESMÍR A PLANETA ZEMĚ	Kontinenty, země, národnosti a jazyk
CJ-5-4-02	- vyplní osobní údaje do formuláře	slovní zásoba: The weather, přírodní katastrofy PŘÍRODA NA JAŘE slovní zásoba: free time activities CESTOVÁNÍ slovní zásoba: Means of transport, přídavná jména vyplnění formuláře komunikační aktivity: předložky místní přítomný čas průběhový slovesa To Be, Have got I like x I don't like x Do you like? There is x there are This is x These are Sloveso CAN rozlišení zvukové a grafické podoby slov	

		poslechové aktivity čtení s porozuměním psaný projev v krátkých jednoduchých větách	
--	--	---	--

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK – 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivie a zároveň je částečně integrován do center aktivit. Výuka je realizována v kmenových učebnách. Probíhá ve spojeném 6. a 7. ročníku (resp. 8. a 9. ročníku).

Předmět má následující časovou dotaci

- 6. ročník – 3 hodiny
- 7. ročník – 3 hodiny
- 8. ročník – 3 hodiny
- 9. ročník – 3 hodiny

Výchovně vzdělávací cíle:

- poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi v různých částech světa a také pro práci s počítačem, Internetem, atd.
- získat zájem o studium cizího jazyka a vytvořit si pozitivní vztah k tomuto předmětu
- osvojit si potřebné jazykové znalosti a dovednosti k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získat schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumět přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- seznámit se s kulturou zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledat nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka a pracovat s nimi
- pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi lidmi, osvojit si respekt a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

V předmětu se uplatňuje:

skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem, časopisem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, jazykové soutěže, výjezdy do zahraničí, apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vybírá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- dbá na to, aby žáci rozpoznali smysl a cíl učení
- vyhledává s žáky nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky, aby byli schopni pochopit problém
- umožní žákům vyhledávat vhodné informace
- podporuje žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel zařazuje aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích
- vede žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni
- zařazuje do výuky poslech a vede žáky, aby naslouchali promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovali
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, umožní žákům diskutovat
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání
- snaží se, aby dovednosti, které si žáci osvojili v anglickém jazyce, využívali k navázání kontaktů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje skupinovou práci
- společně s žáky se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- rozvíjí u žáků sebekontrolu a sebehodnocení
- vede žáky k tomu, aby si v jednoduchých situacích vyžádali pomoc a dovedli poskytnout radu
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcuje žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů, podněcuje diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání, k respektování názorů druhých
- napomáhá žákům se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- seznamuje žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích a společně je porovnávají se zvyky našimi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel pomáhá žákům efektivně organizovat svou práci
- vede žáky ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, střídá formy práce tak, aby si žáci zvykali na změnu prostředí, různé zdroje informací, včetně Internetu a na

různé typy členů pracovní skupiny

Období – ročník: 6. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-9-1-01	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	MLUVNICE: Přítomný čas prostý a průběhový Slovesa can, to have, to be Pravidla ve škole-způsobová slovesa must, mustn't Představování, poskytnutí základních informací o sobě	There is/ There are There was/were Minulý čas prostý u dalších vybraných sloves Minulý průběhový čas Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Příslovce četnosti řadové číslovky
CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Minulý čas prostý u sloves být, mít Množné číslo podstatných jmen Zájmena osobní Přítomný čas průběhový pro vyjádření plánované budoucnosti some, any, how much/how many, (too) much/many Stupňování přídavných jmen	Zvyky či svátky v anglicky mluvících zemích.
CJ-9-2-02	- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA: Rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení přízvuku, intonace, pravopisu osvojené slovní zásoby.	Literatura a historie anglicky mluvících zemí.
CJ-9-2-03	- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	SLOVNÍ ZÁSoba: Vybraná slovní zásoba rozvíjející ústní i písemnou komunikaci z probíraných tematických okruhů. Práce se slovníkem.	Znalost pojmů či slovní zásoby z jiných školních předmětů v angličtině.
CJ-9-4-02	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	TEMATICKÉ OKRUHY: tematické okruhy slovní zásoby: rodina a bydlení kultura, město a cestování péče o zdraví, sport a stravovací návyky pocity a nálady společnost a volba povolání	způsobová slovesa: may/might, could/should fráze: would like to, as... as...
CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		Správně vyslovuje a procvičuje typické anglické zvuky a přízvuk. práce s lapbookem tvorba komiksu

		moderní technologie a média reálie zemí příslušných jazykových oblastí	psaný projev rozhovory a dialogy práce se slovníkem čtení s porozuměním
--	--	---	--

Období – ročník: 7. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-02 CJ-9-3-01 CJ-9-4-03	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - reaguje na jednoduché písemné sdělení	MLUVNICE: Přítomný čas prostý a průběhový Slovesa can, to have, to be Pravidlá ve škole-způsobová slovesa must, mustn't There is/ There are There was/were Představování, poskytnutí základních informací o sobě Minulý čas prostý u sloves být, mít Minulý čas prostý u dalších vybraných sloves Slovesa pravidelná a nepravidelná Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména. Množné číslo podstatných jmen Přítomný čas průběhový pro vyjádření plánované budoucnosti some, any, how much/how many, (too) much/many Stupňování přídavných jmen ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA: Rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení přízvuku, intonace, pravopisu osvojené slovní zásoby. SLOVNÍ ZÁSoba:	Minulý průběhový čas Příslovce četnosti Řadové číslovky Zájmena osobní Zvyky či svátky v anglicky mluvících zemích. Literatura a historie anglicky mluvících zemí. Znalost pojmů či slovní zásoby z jiných školních předmětů v angličtině. Životní prostředí Frázová slovesa. způsobová slovesa: may/might, could/should fráze: would like to, as... as...

		Vybraná slovní zásoba rozvíjející ústní i písemnou komunikaci z probíraných tematických okruhů. Práce se slovníkem. TEMATICKÉ OKRUHY: tematické okruhy slovní zásoby: rodina a bydlení kultura, město a cestování péče o zdraví, sport a stravovací návyky pocity a nálady společnost a volba povolání moderní technologie a média realie zemí příslušných jazykových oblastí	Správně vyslovuje a procvičuje typické anglické zvuky a přízvuk. práce s lapbookem tvorba komiksu poslechová a fonetická cvičení psaný projev rozhovory a dialogy práce se slovníkem čtení s porozuměním
--	--	--	---

Období – ročník: 8. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	MLUVNICE: Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový Going to – plány do budoucnosti Budoucí čas (will) Minulý čas prostý a průběhový Pravidelná a nepravidelná slovesa	Předpřítomný čas. Pasív. Slovesné vazby to/-ing Vyjádření žádosti, prosby (can you, could you) Vyjádření návrhu, pobídky, rozhodnutí Psaný projev - neformální
CJ-9-2-02	- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-2-03	- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
CJ-9-1-01	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA: Rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení přízvuku, intonace, pravopisu osvojené slovní zásoby.	Londýn, pamětihodnosti, život ve městě, doprava, orientace ve městě, pokyny při udání cesty
CJ-9-2-01	- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
CJ-9-4-02	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	SLOVNÍ ZÁSoba: Vybraná slovní zásoba rozvíjející ústní i písemnou	Osobnosti anglicky mluvících zemí. Literatura a historie anglicky mluvících zemí.

CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	komunikaci z probíraných tematických okruhů. Práce se slovníkem. TEMATICKÉ OKRUHY: tematické okruhy slovní zásoby: domov a rodina škola, volný čas a povolání lidské tělo, zdraví a jídlo oblékání a nákupy obec a dopravní prostředky realie anglofonních zemí příroda a počasí	Idiomy. Znalost pojmů či slovní zásoby z jiných školních předmětů v angličtině. Životní prostředí. Frázová slovesa. způsobová slovesa: may/might, could/should fráze: would like to, as... as... Správně vyslovuje a procvičuje typické anglické zvuky a přízvuk. práce s lapbookem tvorba komiksu poslechová a fonetická cvičení psaný projev rozhovory a dialogy prezentace práce se slovníkem čtení s porozuměním
-----------	--	--	--

Období – ročník: 9. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CJ-9-2-02	- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	MLUVNICE: Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový Going to – plány do budoucnosti Budoucí čas (will) Minulý čas prostý a průběhový Pravidelná a nepravidelná slovesa Předpřítomný čas. Předpřítomný čas+since, for Pasív.	nepřímá řeč time clauses Slovesné vazby to/-ing Vyjádření žádosti, prosby (can you, could you) Vyjádření návrhu, pobídky, rozhodnutí Zvyky či svátky v anglicky mluvících zemích.
CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
CJ-9-2-02	- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-3-01			

CJ-9-3-02	- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA: Rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení přízvuku, intonace, pravopisu osvojené slovní zásoby.	Osobnosti anglicky mluvících zemí. Literatura a historie anglicky mluvících zemí. Idiomy.
CJ-9-2-03	- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		Znalost pojmů či slovní zásoby z jiných školních předmětů v angličtině.
CJ-9-4-02	- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	SLOVNÍ ZÁSoba: Vybraná slovní zásoba rozvíjející ústní i písemnou komunikaci z probíraných tematických okruhů. Práce se slovníkem.	Životní prostředí. Frázová slovesa.
CJ-9-4-03	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		způsobová slovesa: may/might, could/should
CJ-9-2-01	- reaguje na jednoduché písemné sdělení	TEMATICKÉ OKRUHY: - tematické okruhy slovní zásoby: domov a rodina škola, volný čas a povolání lidské tělo, zdraví a jídlo oblékání a nákupy	fráze: would like to, as... as... Správně vyslovuje a procvičuje typické anglické zvuky a přízvuk.
CJ-9-1-01	- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	obec a dopravní prostředky reálie anglofonních zemí příroda a počasí	práce s lapbookem tvorba komiksu poslechová a fonetická cvičení psaný projev rozhovory a dialogy prezentace práce se slovníkem čtení s porozuměním psaný projev - neformální i formální
	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – FRANCOUZSKÝ JAZYK (další cizí jazyk) – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk v 8. a 9. ročníku.

Předmět má následující časovou dotaci:

8.ročník – 3 hodiny

9.ročník – 3 hodiny

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a tomu je podřízena i výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných komunikačních situacích. Proto jsou do výuky zařazeny simulační a modelové situace. Učitel vede žáky k porozumění slyšenému textu, osvojení správné výslovnosti a intonace mluveného projevu, využívá různé textové materiály a slovníky k porozumění psanému projevu odpovídajícímu slovní zásobou jejich jazykové úrovni. Pozornost je věnována poslechu textů namluvených rodilými mluvčími. Výuka seznamuje žáky s reáliemi země, kde je spisovným jazykem francouzština. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Výuka probíhá v klasické učebně .

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojení mluvené i psané podoby cizího jazyka, k návykům správné výslovnosti s využitím audio a video nahrávek
- vede hodinu a zadává pokyny v cizím jazyce, sleduje porozumění a hodnotí pokrok žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, vede žáky k ověřování výsledků práce a k sebehodnocení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává problémové úkoly a umožní žákům hledat různé způsoby řešení a obměny problému
- klade přiměřené, srozumitelné otázky a podněcuje žáky k diskuzi
- umožní žákům vyhledávat informace z různých informačních zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých umožní žákům komunikovat na odpovídající úrovni
- vede žáky k tomu, aby uměli naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- podněcuje žáky k obměnám nabízených situací, využívá dramatizaci
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu, k soustavnému rozšiřování slovní zásoby a postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zapojuje žáky do skupinových úkolů
- podněcuje žáky k vzájemné spolupráci, pomoci a sebekontrolě
- vede žáky k tomu, aby na základě stanovených kritérií hodnotili své činnosti a výsledky práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a k diskusi, respektování názoru ostatních
- umožní žákům podílet se na stanovení pravidel chování a dbá na jejich dodržování
- vede žáky k toleranci a respektování historických a kulturních hodnot jiných národů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel nabízí žákům možnosti, jak si efektivně zorganizovat svou práci
- napomáhá žákům při cestě ke správnému řešení, využívá práce s chybou
- zohledňuje rozdíly ve znalostech, schopnostech a pracovním tempu žáků

Období – ročník:		8. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
DCJ-9-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Pozdravy Představování Abeceda, základní výslovnostní návyky	Naše setkání s francouzštinou, francouzskou kulturou a frankofonií
DCJ-9-2-02	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Představení jiné osoby Časování sloves: <i>être, avoir</i> Časování sloves zakončených na –er (<i>Parler</i>)	Vazba <i>Je voudrais parler</i>
DCJ-9-4-01	- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Slovosled věty oznamovac Práce se slovníkem Členy	Významná francouzská města a místa Vlastní jména ve Francii
DCJ-9-2-03	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Množné číslo podstatných a přídavných jmen Zvratná slovesa (úvod) Vazba <i>il y a</i>	Paříž Škola u nás a ve Francii Francouzské jazykolamy
DCJ-9-1-02	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Otázka s <i>Est-ce que...?</i>	Miniprojekt <i>Mon jour idéal</i>
DCJ-9-2-01	- se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Tematické okruhy slovní zásoby: domov a rodina škola, volný čas a povolání lidské tělo, zdraví a jídlo oblékání a nákupy	Osobnosti z různých frankofonních zemí a ČR Miniprojekt : tvorba plakátu s daným tématem
DCJ-9-3-01	- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	obec a dopravní prostředky kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), reálie frankofonních zemí	Vazby mezi angličtinou a francouzštinou (<i>faire du shopping</i> , atd...)
DCJ-9-3-02			Švýcarsko a Belgie Projekt <i>Une journée en plein</i>

	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	zvířata příroda a počasí	<i>air</i> – plánování a organizace celodenního výlet Významní frankofonní umělci
--	---	--------------------------	--

Období – ročník: 9. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
DCJ-9-1-03	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Minulý čas <i>passé composé</i> Shoda přídavných jmen v rodě i čísle De po výrazech množství Tázací věty Podmiňovací způsob - <i>Je voudrais</i> Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Tematické okruhy slovní zásoby: domov a rodina škola, volný čas a povolání lidské tělo, zdraví a jídlo oblékání a nákupy	Škola – rozvrh hodin, školní předměty Chez moi - bydlení, vlastní pokoj Město a venkov
DCJ-9-4-02	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
DCJ-9-2-02	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		Nákupní a stravovací zvyklosti ve Francii a v ČR Projekt <i>Fêtes et traditions (Vánoce v Evropě)</i> <i>Vive la mode!</i> – oblékání mladých
DCJ-9-4-03	- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	obec a dopravní prostředky kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie frankofonních zemí zvířata příroda a počasí	<i>Zdravý životní styl</i> , miniprojekt <i>C'est bon pour la santé</i> Vztahy s přáteli, v rodině, ve škole, mezi národy Komunikace přes internet Frankofonní poezie
DCJ-9-3-03	- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		Virtuální návštěva zooparků <i>Beauval a La Palmyre</i> Návštěva Zoologické zahrady v ČR

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit. Výuka vychází z koncepce „vyučování orientovaného na budování schémat metodou prof. Hejného“.

Má následující časovou dotaci:

- ročník – 4 hodin
- ročník – 4 hodin
- ročník – 4 hodin
- ročník – 5 hodin
- ročník – 5 hodin

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace

- osvojení aritmetických operací
- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel uplatňuje činnostní metody k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení, využívá rozmanité pomůcky
- vede žáky k užívání matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, poskytuje žákům zpětnou vazbu
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni prostřednictvím řešení matematických problémů ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci, ke kolegiální radě a pomoci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správnému a bezpečnému způsobu užití nástrojů, techniky a pomůcek
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Období – ročník: 1. období - 1. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
M-3-1-01	- rozumí číslu v různých sémantických i strukturálních modelech	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Numerace v oboru do 20 Modelování situací v prostředí (např. předmětů, kroků, trojúhelníků, šipek, neposedů, hadů, číselných trojic...)	Využití počítačových programů pro matematiku Různé způsoby vnímání množství
M-3-1-02	- má vhled do různých prezentací malých čísel - porovnává čísla	Čtení a psaní čísel Porovnávání čísel	Komutativnost sčítání
M-3-1-03	- orientuje se na číselné ose - sestrojí číselnou osu v oboru přirozených čísel - intuitivně zakreslí celé záporné číslo	Rytmus Propedeutika číselné osy (krokování, uspořádání podle počtu, velikosti, doplňování počtu / čísel) Propedeutika cyklické adresy (ciferník)	Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku
M-3-1-04	- používá aditivní triádu také v kontextu	Paměťové řešení situací v dynamických prostředích (např. krokování, busů, trojúhelníků, neposedů, číselných trojic, hadů...)	Grafický záznam slovních úloh Tvorba vlastních úloh
M-3-1-05	- řeší úlohy (i s antisignálem) - tvoří analogické úlohy	Řešení slovních úloh Řešení situačních úloh ve všech použitých prostředích Tvorba úloh	
M-3-2-01	- dokáže číst a nastavit celé hodiny, zná strukturu týdne, má představu věku	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Týden Hodiny Věk	Modelování časových jevů
M-3-2-02	- eviduje statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulek	Prostředí busu i krokování, dále nestandardní úlohy.	
M-3-2-03	- doplní tabulku, použije ji i jako nástroj organizace souboru objektů	Organizace souboru jevů (doplňování tabulky, cesta v grafu, řešení grafu)	

	- orientuje se ve schématech - vyjádří slovně jednoduchou prostorovou situaci. Vytvoří a přestaví krychlovou stavbu podle plánu a zaznamená těleso v plánu - má intuitivní představu tvaru čtverce a trojúhelníku také v prostředí sirkových obrazců i origami - vyparketuje daný obdélník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Orientace v prostoru (krychlové stavby, dřívkové tvary, papírové tvary)	Tabulková evidence hry Bus a šipková evidence krokování i schodů Tvorba plánů staveb i záznamů postupu jejich konstrukcí
--	---	---	--

Období – ročník: 1. období - 2. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
M-3-1-01	- orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 100 - sčítá a odčítá v oboru do 100. - získává porozumění pro násobení jednomístným číslem - aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých jazycích, různých kontextech sémantických i strukturálních	Numerace v oboru do 100 Násobky 2-10 Modelování situací v prostředí (např. krokování, busů, Dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů, neposedů v kombinaci s jiným prostředím, sčítacích tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, peněz, výstavišť...)	Využití počítačových programů pro matematiku Různé způsoby vnímání množství
M-3-1-02	- rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina a pětina	Propedeutika kmenových zlomků Ikonický jazyk v celém prostředí Dědy Lesoně	Schopnost poznat pravidelnost a doplnit ji
M-3-1-03	- rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100 - zapisuje a čte čísla v oboru do 100 - chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech, např. délka, obsah, čas, peníze	Porovnávání čísel v početních úlohách, ve slovních úlohách (rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v celém prostředí Dědy Lesoně)	Řešení úloh na číselné ose včetně šipkových rovnic
M-3-1-04	- porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 k modelování adresy, stavu, ale i změny a porovnání	Pravidelnosti Propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodišť Propedeutika cyklické adresy	Schopnost abstrahovat opakující se manuální činnost vedoucí k násobení i dělení

M-3-1-05	- řeší násobení formou opakovaného sčítání - dělí v oboru probraných násobílek; dělí na části, dělí po částech	Úlohy o věku Násobení a dělení (propedeutika násobení, dělení na části, dělení po částech, násobky)	Poznávání různých strategií řešení úloh Tvorba vlastních úloh
M-3-2-01	- umí řešit slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek a slovní úlohy se dvěma různými početními úkony	Řešení úloh sémantických z prostředí (např. krokování, busů, peněz, Dědy Lesoně), strukturálních z prostředí (např. součtových trojúhelníků, pavučin, sčítacích tabulek, barevných trojic, hadů, výstavišť, rozkladů, sousedů, neposedů) a dalších slovních úloh. Tvorba slovních úloh Kombinatorické situace.	Modelování časových jevů Prostředí rodokmenu
M-3-2-02	- umí tvořit analogické úlohy - rozumí kombinatorickému kontextu násobení		
M-3-2-03	- umí číst minuty, orientuje se v kalendáři (den, měsíc, rok)	Čas (hodiny, kalendář, den, měsíc, rok; úlohy o věku, modelování časových jevů)	
M-3-3-01	- umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu	Celé prostředí kroků, busů, cyklotras, Dědy Lesoně včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem (jejich výčet viz níže).	Tabulková evidence hry Bus a šipková evidence krokování i schodů Organizace souboru jevů, doplňování tabulek, orientace v grafech
M-3-3-02	- umí vytvořit z náhodných jevů statistický soubor		
M-3-3-03	- používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100 - umí vybrat objekty podle zadaných vlastností - umí třídit soubor objektů - pracuje s orientovaným i neorientovaným grafem a s grafem ohodnoceným - umí pracovat s krychlovými tělesy a umí je zapisovat; vytvoří síť krychle a vztahu krychle; její síti porozumí prostřednictvím metaforického jazyka - pozná jednotky délky 1 cm a 1 m, jednotku objemu 1 l - má intuitivní představu měření obsahu mřížového	Propedeutika statistiky Doplňování tabulky včetně celého prostředí busů. Cesta v grafu včetně celého prostředí výstavišť. Řešení grafu v celém prostředí pavučin. Výběr objektu jistých vlastností, třídění. Krychlové stavby (jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb, stříhy na krychle, síť krychle) Orientace v rovině (prostředí cyklotras, parkety, tvary ze dřívěk, obvod, obsah, čtverečkový papír,	Modelování těles ve 3D Měření délky, obsahu a objemu

	čtyřúhelníku - získává zkušenosti se základními rovinnými útvary a některými jejich vlastnostmi včetně souměrnosti - orientuje se na čtverečkovaném papíru a využívá jej	geoboard)	
--	--	-----------	--

Období – ročník: 1. období - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
M-3-1-01	- orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 1000 - sčítá a odčítá v oboru do 1000 - získává porozumění pro násobení jednomístným číslem - poznává aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech sématických i strukturálních - rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina a pětina - užívá závorky	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Numerace v oboru do 1000 Násobky Modelování situací v prostředí (průběžně) rodiny, busu, kroků, kostkových her (náhoda), schodiště, Dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů Propedeutika kmenových zlomků Propedeutika dvojkové soustavy v prostředí bilandských peněz Ikonický jazyk v celém prostředí Děda Lesoň	Kombinace různých prostředí, sčítacích tabulek, násobkových tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, peněz, násobkových obdélníků, číselných tabulek, výstavišť, cyklotras, algebrogramů, indického násobení
M-3-1-02	- rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1000 - zapisuje a čte čísla v oboru do 1000 - chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. délka, obsah, čas, peníze)	Porovnávání čísel v početních úlohách, při měření Rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v celém prostředí Děda Lesoň	úlohy o věku - časová osa
M-3-1-03	- porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1000 jak na modelování adresy, stavu, tak změny i porovnání - porovnává trojciferná čísla pomocí číselné osy	Pravidelnosti Propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodiště	
M-3-1-04	- orientuje se v situacích s násobením i dělením - umí násobit vícemístná čísla a dělit trojmístné číslo jednomístným - dělí v oboru probraných násobílek	Násobení (násobky) Dělení na části, dělení po částech, včetně některých úloh z prostředí Dědy Lesoně	kombinatorické situace

M-3-1-05	- dělí na části, dělí po částech - umí řešit slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek (i s antisignálem) i slovní úlohy se dvěma různými početními výkony - umí tvořit analogické úlohy - rozumí kombinatorickému kontextu násobení - buduje řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podlohy	Řešení úloh sémantických z prostředí kroky/schodiště, bus, peníze, Děda Lesoň strukturálních z prostředí součtové trojúhelníky, pavučiny, sčítací tabulky, číselné tabulky, barevné trojice, hadi, výstaviště, rozklad, sousedé, neposedové, násobílkové obdélníky a dalších slovních úloh ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Hodiny, kalendář včetně úloh o věku	Evidence dat v tabulce, vizualizace grafem
M-3-2-01	- prohlubuje si znalosti o měření času - užívá ciferník i jako stupnici	Celé prostředí kroků/schodiště, busu, cyklotras, Dědy Lesoně včetně dalších úloh	
M-3-2-02	- umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. - umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor - pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem, organizuje soubor dat - nabývá vhledu do statistického souboru - vytváří (ne)orientovaný graf, grupuje	Propedeutika statistiky Prostředí rodiny	
M-3-2-03	- používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000 - pozná některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí	Doplňování tabulky, celé prostředí bus Cesta v grafu, včetně celého prostředí výstaviště Řešení grafu - celé prostředí pavučin Tvorba grafu Výběr objektu jistých vlastností, třídění	
M-3-3-01	- umí pracovat s krychlovými tělesy ve třech různých jazycích	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary Geoboard a čtverečkováný papír, mřížový bod Orientace v rovině v prostředí cyklotras	
M-3-3-02	- pozná různé trojúhelníky a čtyřúhelníky (i nekonvexní), kružnici, dále kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli. -zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti (rovinná souměrnost)	Krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlové stavby Parkety Dřívkové tvary Měření	
M-3-3-03	- umí narýsovat rovinné útvary	Obvod a obsah Střihy na krychle (sítě krychle)	

	- seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje) - využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D		
--	--	--	--

Období – ročník:		2. období - 4. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
M-5-1-01	- počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 1 000 000 - využívá početní operace k modelování sémantických situací - umí řešit vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n - nabývá zkušenosti s pojmem parametr	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Numerace v oboru do 1000 000 Pořadí početních operací Modelování situací v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště b) strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny Kmenové zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce)	Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, Písemné násobení obvyklým i indickým způsobem
M-5-1-02	- buduje koncept vícemístných přirozených čísel a operací s nimi - dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) - má vytvořenu představu záporného čísla jako adresy umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky) - seznamuje se s jazykem písmen.	Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) Pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel. Algebrogramy, hadi, pavučiny	
M-5-1-03	- provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítka - nabývá zkušenosti relací na zlomcích a operací se zlomky	Porovnávání čísel v různých prostředích Číselné řady Zaokrouhlování Měření a zaokrouhlování získaných údajů Číselné rytmy a pravidelnosti Sémantické modely čísel osy (horizontální i vertikální)	
M-5-1-04	- řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem - umí tvořit analogické úlohy. - rozumí kombinatorickému pojetí násobení	Trojí role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost) Využití aritmetických operací k modelování situací a	

M-5-1-05	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	procesů v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedy v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselná kouzla, algebrogramů, indického násobení, ... Kombinatorické situace	
M-5-2-02	- rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram) - rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím	Zlomky	Evidence dat v tabulce, vizualizace grafem
M-5-2-01	- používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací - tvoří obdobné úlohy - pracuje s daty - umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem - nabývá vhled do statistického souboru	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Evidence souboru dat tabulkou Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka) Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů Diagramy různých typů Organizační principy	(vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny)
M-5-3-01	- rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy i v prostředí čtverečkovaného papíru	Závislosti v různých prostředích aritmetických a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, cyklotrasy a autobusové linky, výstaviště, rodina b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla, c) geometrických: cesty po čtvercové mříži, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti Práce s parametrem jak propedeutika funkčního myšlení	

M-5-3-02	- umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). - aktivně používá některé geometrické jazyky	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích Šipkový zápis rovinného útvaru. Chirurgie. Sova. Krychlové stavby, jejich plány	Půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby
M-5-3-03	- získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek - pozná různé jednoduché mnohoúhelníky	Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan Sítě těles	
M-5-3-04	- rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení - seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje)	Měření a poměřování Evidence údajů Kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce) Vzájemná poloha dvou přímek Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček	Reprezentace úhlů pomocí hodin
M-5-3-05	- rozvíjí představy o obvodu, obsahu a objemu prostřednictvím čtvercové sítě - prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů		NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Úlohy v různých prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla c) geometrických: parkety, dřívka
M-5-4-01	- uvědoměle pracuje s jednotkami - rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti - využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D	Parkety, dřívková geometrie Geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar Určování obsahu útvaru metodou rámování Měření: obvod, obsah, objem	
	- ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení, od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace - objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	Středová i osová souměrnost Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa	

Období – ročník:

2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
M-5-1-01	- počítá v číselném oboru přes 1 000 000 - umí řešit jednoduché úlohy s parametrem a zobecňovat získaná poznání - umí řešit jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Numerace i v oboru přes 1 000 000 Pořadí početních operací Modelování situací v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland; b) strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny Zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec)	Desetinná čísla Obdélníková čísla, dělitelnost, grafy dělitelů
M-5-1-02	- počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy) - řeší jednoduché rovnice a soustavy rovnic, přičemž využívá i jazyk písmen - umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel - dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) - umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky)	Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) Pohyb po číselné ose včetně záporných čísel Násobilkové obdélníky, šipkové grafy, hadi Rovnice v různých prostředích (Lesoň, hadi, Myslím si číslo.).	Bilandská a ciferníková aritmetika, triády
M-5-1-03	- provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítka) - provádí operace se zlomky - rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s nimi operovat	Porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování Číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti Figurální čísla Uspořádání desetinných čísel	
M-5-1-04	- řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem - umí tvořit analogické úlohy - buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfizmu, zobecnění a substituce	Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland, b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky,	Zlomky a jejich znázornění na číselné ose

M-5-1-06	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, algebrogramy, indické násobení, ... Kombinatorické situace, pravděpodobnost a náhoda	
M-5-1-07	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Zlomky	
M-5-1-08	- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Desetinná čísla	
M-5-2-02	- používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací - pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor - eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Evidence souboru dat tabulkou, organizační principy Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky Sloupcový graf	
M-5-2-01	- vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování) - v některých situacích umí použít písmeno ve funkci čísla - zapisuje proces, tvoří program pro situaci s jedním parametrem - umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace	Závislosti v různých prostředích aritmetických (sémantických i strukturálních) Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti Průměr	Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů: Vennovy diagramy, vývojové diagramy
M-5-3-01	- rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy (čtyřstěn) - umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - aktivně používá některé geometrické jazyky - umí řešit jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice Pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky Konvexní a nekonvexní	

M-5-3-02	trojúhelníku i o některých čtyřúhelnících a pravidelných mnohoúhelnících - prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii - poznává pravidelné mnohoúhelníky, určuje jejich obvod, seznamuje se s jejich konstrukcí	Mnohoúhelníky Klasifikace útvarů Šipkový i souřadnicový zápis rovinného útvaru Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys Sítě těles Reprezentace úhlů	Popis konstrukce a přestavba krychlové stavby Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn
M-5-3-03	- upevňuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti, hodnotě, podobnosti, posunutí, otočení - má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D - upevňuje představy o obvodu, obsahu a objemu prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů - uvědoměle pracuje s jednotkami	Měření a zaokrouhlování získaných údajů Evidence údajů Zlomky v kontextu části (úsečky či rovinného obrazce) Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček Parkety, čtverečkovaný papír, mřížový útvar Určování obsahu útvaru metodou rámování Jednotky délky, obsahu a objemu, včetně nestandardních jednotek Určování obvodu a obsahu 2D útvarů Určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu Sítě krychle, kvádru,	- síť tetraedru, trojbokého hranolu
M-5-3-05	- rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti - pracuje se souřadnicemi v 2D s využitím čtverečkovaného papíru	Určování obsahu útvaru metodou rámování Jednotky délky, obsahu a objemu, včetně nestandardních jednotek Určování obvodu a obsahu 2D útvarů Určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu Sítě krychle, kvádru,	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Úlohy v různých prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina; b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla;
M-5-4-01	- ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace - objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	Středová i osová souměrnost Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa Osa úhlu	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících v rámci trivia a zároveň je částečně integrován do center aktivit.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje podle konceptu „vyučování orientované na budování schémat metodou prof. Hejného“. Výuka navazuje na dovednosti získané na nižším stupni s tímto konceptem. Důraz je kladen jak na obsahovou část výuky, tak na osvojování nových přístupů a metod.

Výuka Matematika má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 4 hodiny
- 7. ročník – 4 hodiny
- 8. ročník – 4 hodiny
- 9. ročník – 4 hodiny

Výuka probíhá v kmenové třídě.

Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve třech spojených vyučovacích hodinách 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Zároveň má každý ročník jednu samostatnou vyučovací hodinu, ve které se výuka zaměřuje ryze na zpracované očekávané výstupy a učivo pro daný ročník.

Vzdělávání je zaměřeno na

- užití matematiky v praxi
- osvojení matematických pojmů a postupů dle principů Hejného metody
- rozvoj abstraktního a logického myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- k využívání prostředků výpočetní techniky
- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k řešení a závěrům sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- žáci jsou vedeni k provádění rozboru problému a plánu řešení, k odhadování výsledků

- jsou vybízeni volit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- ke zdůvodňování matematických postupů, k vytváření hypotéz
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- pomáhá podle potřeby žákům

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat ve skupině
- vede žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- podněcuje žáky k věcné argumentaci, diskuzi, ke schopnosti sebekontroly
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních, brali ohled na druhé
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- motivuje žáky ke zdokonalování grafického projevu
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

Období – ročník:		6. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Prostředí Hejného matematiky
M-9-1-01	Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a	Provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, rozlišuje idiomy o n	Ochutnávka Desetinná čísla. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. Krokování.

	racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	větší/menší, n-krát větší/menší, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny). Základní operace realizuje mentálně, písemně i kalkulátorem.	Indické násobení. Tabulka 100. Pavučiny. Součinné čtverce. Racionální čísla. Algebrogramy. Rovnice. Zlomky. Sousedé. Autobus. Egyptské dělení. Váhy.
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (například při dělení, dělení se zbytkem).	Desetinná čísla. Součtové trojúhelníky. Procenta. Indické násobení.
M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel – 7.ročník - B		
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) – 6. a 7. ročník – díl B	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s n-cifernými čísly, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis).	Desetinná čísla Parkety. Součinné čtverce .Dělitelnost Tabulka 100 Indické násobení .Váhy. Prvočísla Největší společný dělitel. Nejmenší společný násobek.
M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - 7. ročník	Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky – sčítá a odčítá kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a se jmenovatelem 60, 100), krátí a rozšiřuje zlomky, znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose, používá pojmy procento, počet procent, základ.	Rozjezdy o zlomcích Desetinná čísla. Zlomky Číselná osa Obsahy.
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - 7.ročník		
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko.	Dřívka. Obsahy. Origami. Mříž.
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řeší aplikované úlohy na procenta – určení počtu procent, základu, procentové části.	
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru při celých a racionálních čísel	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné v prostředí Krokování, Šipkových grafů, Součtových trojúhelníků, Součinných čtverců, Vah, Autobusu, Egyptského dělení, ve slovních úlohách.	Procenta (praktické úlohy ze Života, slevy, pojem procento, opakované slevy,

M-9-2-01	Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty)	výpočty se změnou základu).
M-9-2-02	- porovnává soubory dat		Krokování, Tabulka 100. Pavučiny. Číselná osa
M-9-2-03	- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti – 7.ročník – díl B	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích – Krokování, Egyptské dělení, Indické násobení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa.	Mince. Krokování Rovnice. Váhy. Parkety. Zlomky. Desetinná Čísla. Egyptské dělení chlebě. Šipkové grafy. Součtové trojúhelníky. Indické násobení. Součtinové čtverce (vztahy mezi rohovými a středovými čísly). Sčítání zlomků.
M-9-2-04	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.	Součtinové čtverce Šipkové grafy Vennovy diagramy. Dřívka .Egyptské dělení
M-9-3-01	Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu).	Součtové trojúhelníky. Autobus.Rodina.
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách. Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	Šipkové grafy. Součtinové čtverce. Lineární funkce. Dřívka. Dřívka. Sousedé Součtinové čtverce.
M-9-3-03	- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Řeší úlohy o slevách a zdraženích v procentech, používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování.	Procenta. Šipkové grafy.
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		Mříž (čtverec v mříži, určování délky úsečky v mříži, odhady délky, rovnoběžky, kolmice). Origami (kolmice, rovnoběžky, střední příčky v trojúhelníku, výšky v trojúhelníku, propedeutika osově a středově souměrnosti). Konstrukce (rýsování
M-9-3-05	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard).	

M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý, rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník), v rámci propedeutiky se seznamuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr, kruhová výseč.	podle návodu, přesnost rýsování, konstrukce trojúhelníků)
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků		Ochutnávka Mříž. Dřívka.
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Měří velikosti úhlů, zjišťuje velikost úhlu procesuálně i konceptuálně, pracuje s dvojicemi úhlů.	Úhel (velikost úhlu, třídění úhlů podle velikosti, rýsování, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku). Dvojice úhlů plný úhel, přímý úhel, pravý úhel, dvojice úhlů, ciferník).
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti – 7. ročník	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků)	Dřívka (Obvod ve dřívkách, Obsah v kachlíkách, Obvod a Obsah podobných útvarů). Obsah (obdélníky, útvary ve čtvercové síti, převody jednotek). Obsahy mřížových útvarů (trojúhelníky, mnohoúhelníky). Mříž. Parkety. Zlomky.
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice.	
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles		
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Modeluje rovinné útvary pomocí dřívek, na geboardu, přehýbáním papíru. Trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře.	Mříž (krokování v rovině, propedeutika vektoru, konstrukce středu mřížové úsečky).
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – 7.ročník	Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary.	Dřívka. Mříž Trojúhelník (osa úsečky).
M-9-4-01	Nadstandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel.	Dřívka. Mříž (shodnost, podobnost).
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles. Modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa. Načrtne a	Osová souměrnost Středová souměrnost Ochutnávka – krychlová tělesa

		sestrojí jejich sítě. Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádrů, krychlových těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy. Hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh. Řeší logické a netradiční geometrické úlohy	Krychlová tělesa. Objem (objem krychlových těles, kvádrů, jednotky objemu). Sítě krychle a těles (sítě krychle, kvádrů, hranolu) Krychlová tělesa Sítě krychle a těles (povrch) Součinové čtverce. Desetinná čísla Kombinatorika (Hvězdičkogramy. Parkety. Krychlová tělesa. Logika Dřívka Parkety Schody. Objem. Algebrogramy. Mince.
--	--	--	--

Období – ročník: 7. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Prostředí Hejného matematiky
M-9-1-01	Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů. Zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí desetinné číslo desetinným číslem. Užívá n-tou mocninu, druhou	Zlomky I C (uspořádání racionálních čísel, porovnávání zlomků), Zlomky II C (smíšená čísla, sčítání a násobení zlomků), Zlomky III C (krácení rozšiřování zlomků), Zlomky IV C (sčítání zlomků, propedeutika posloupností, kvadratické
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		

M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	odmocninu. Provádí výpočty s mocninami. Převádí jednotky (obsah, objem, rychlost).	rovnice). Desetinná čísla C (periodická čísla, záporná desetinná čísla, dělení desetinných čísel
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (například při dělení, dělení se zbytkem).	Dělení C (dělení víceciferných čísel se zbytkem). Procenta C. Mapa C. Objem C (modelování těles, odhady, výpočty objemů různých těles). Desetinná čísla C (násobení
M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s n-cifernými čísly, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis). Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad.	desetinných čísel, odhady, zaokrouhlování). Desetinná čísla Parkety. Součinnové čtverce . Dělitelnost Tabulka 100 Indické násobení .Váhy. Prvočísla Největší společný dělitel. Nejmenší společný násobek.
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, předperiodu, zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Intuitivně pracuje s číslem iracionálním. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile	Procenta C (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ, úrokování), Zlomky I C (porovnávání zlomků, umístění do intervalů), Zlomky II C (násobení zlomků), Zlomky III C (rozšiřování a krácení zlomků, průprava společného jmenovatele s vícecifernými čísly), Zlomky IV C (sčítání zlomků).
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Díl B - Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko.	Dřívka. Obsahy. Origami. Mříž. Úměrnosti C, (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti). Poměry C
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru při celých a racionálních čísel	Díl C - Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Používá trojčlenku.	
	Závislosti, vztahy a práce s daty	Díl B - Řeší aplikované úlohy na procenta – určení	
M-9-2-01	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		
M-9-2-02	- porovnává soubory dat		

M-9-2-03	- určuje vztah přímé, a nebo nepřímé úměrnosti	počtu procent, základu, procentové části.	(modelování poměrů v geometrickém prostředí, osnova
M-9-2-04	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Díl C - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	přímek), Mapa C (měřítko).
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou. Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (vytýkání, roznásobování), ekvivalentní úpravy (druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rozlišuje dvojčlen, trojčlen.	Procenta (praktické úlohy ze Života, slevy, pojem procento, opakované slevy, výpočty se změnou základu). Procenta C (slovní úlohy na procenta, procentovou část).
M-9-3-01	Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty)	Jazyk písmen C (vyjádření závislosti výrazem s proměnnou, hodnota výrazů), rovnost výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorek, průprava vzorců – druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rovnice C (vyjádření neznámé ze vztahu, rovnost výrazů, práce s parametrem). Hadi C (zjednodušování a úpravy výrazů).
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a reálných čísel. Používá absolutní hodnotu.	Rovnice C (soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, jedna rovnice o dvou neznámých, rovnice a soustava rovnic s parametrem).
M-9-3-03	- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	Schody C (pohybové úlohy, závislosti). Osnova přímek C (rovnoběžnost, vlastnosti čtvercové sítě).
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Díl B – Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách.	
M-9-3-05	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	Díl C - Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a	
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků		
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově		

	souměrný útvar	diagramů. Užívá kruhový a sloupcový diagram, používá galerii, organizační princip galerie.	Součinové čtverce Šipkové grafy Vennovy diagramy. Dřívka .Egypské dělení
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Řeší úlohy o slevách a zdraženích v procentech, používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování.	
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		Procenta C (tabulky, diagramy). Autobus C (porovnávání souborů). Aritmetický průměr C (vztah pro výpočet aritmetického průměru, úlohy o směsích).
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště (propedeuticky), kružnice opsaná a vepsaná. V úlohách se připravuje na Pythagorovu větu.	Schody C (pohybové úlohy). Úměrnosti C (přímá a nepřímá úměrnost).
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý, rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník), v rámci propedeutiky se seznamuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr, kruhová výseč.	Dřívka .Sousedé Součinové čtverce.
M-9-4-01	Nadstandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů.	Jazyk písmen C (vyjádření pravidelnosti vzorce). Hadi C . Trojúhelník II C (obsah trojúhelníku)
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků) Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice. Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	Mříž C (střední příčky). Trojúhelník I C (těžnice, těžiště). Pravoúhlý trojúhelník (Pythagorova věta) Mříž I C (klasifikace čtyřúhelníků). Mříž II C) střed úsečky, rovnoběžník). Trojúhelník I C

		Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a k výpočtům. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel. Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles. Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině Modeluje hranol a jehlan. Načrtne a sestrojí jejich síť. Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh. Řeší kombinační a pravděpodobnostní úlohy. Řeší komplexní úlohy.	Mnohoúhelníky D Trojúhelník I C (důkazové úlohy). Trojúhelník II C (obsah trojúhelníku) Mříž IC. Mříž II C. Trojúhelník II C Trojúhelník II C (věta sss). Konstrukce C (sus, usu) Osnova přímek C Sítě II C (sítě kvádru, trojbokého hranolu, jehlanu, komolého jehlanu) Sítě I C (stěnová a tělesová úhlopříčka) Cavalieriho princip C. Objem C Sítě I C (sítě krychle).Sítě II C (kvádr, trojboký hranol, jehlan, komolý jehlan) Sítě I C. Sítě IIC. Sítě i C. Objemy C. Kombinatorika a pravděpodobnost.. Komplexní úlohy jsou uvedeny téměř ve všech kapitolách.
--	--	--	--

Období – ročník:		8. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Prostředí Hejného matematiky
M-9-1-01	Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů. Zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí desetinné číslo desetinným číslem. Užívá n-tou mocninu, druhou odmocninu. Provádí výpočty s mocninami. Převádí jednotky (obsah, objem, rychlost).	Zápis čísla D (historie, zavedení římských číslic, početní operace s římskými čísly). Mocniny D (pojem mocniny, násobení mocnin)
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (například při dělení, dělení se zbytkem).	<i>Dělení C (dělení víceciferných čísel se zbytkem). Procenta C. Mapa C. Objem C (modelování těles, odhady, výpočty objemů různých těles). Desetinná čísla C (násobení desetinných čísel, odhady, zaokrouhlování).</i>
M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s n-cifernými čísly, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis). Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad.	Dělitelnost ID (kritéria dělitelnosti 3, 6, 8 a 9). Prvočísla D (rozklad čísla na součin, prvočíselný rozklad, určení počtu dělitelů, kritérium dělitelnosti 4, dělitelnost 11 a 7). Prvočísla II D (soudělná a nesoudělná čísla, prvočíselná dvojčata, NSD, nsn). Dělitelnost II D (výroky o dělitelnosti).
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Díl C - Používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, předperiodu, zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený	Procenta C (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ, úrokování), Zlomky I C (porovnávání zlomků,

M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Intuitivně pracuje s číslem iracionálním. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile	umístění do intervalů), Zlomky II C (násobení zlomků), Zlomky III C (rozšiřování a krácení zlomků, průprava společného jmenovatele s vícecifernými čísly), Zlomky IV C (sčítání zlomků). Úměrnosti C, D (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti). Aritmetický průměr D (úlohy o směsích).
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Díl C - Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Používá trojčlenku.	
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Díl C - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	Procenta C (slovní úlohy na procenta, procentovou část).
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou. Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (vytýkání, roznásobování), ekvivalentní úpravy (druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rozlišuje dvojčlen, trojčlen.	Jazyk písmen C (vyjádření závislosti výrazem s proměnnou, hodnota výrazů), rovnost výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorek, průprava vzorců — druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin). Rovnice C (vyjádření neznámé ze vztahu, rovnost výrazů, práce s parametrem). Hadi C (zjednodušování a úpravy výrazů).
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru při celých a racionálních číslech	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Díl D – 8.ročník - Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. Prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic.	Rovnice C (soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, jedna rovnice o dvou neznámých, rovnice a soustava rovnic s parametrem).
	Závislosti, vztahy a práce s daty	Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Používá absolutní hodnotu.	
M-9-2-01	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	
M-9-2-02	- porovnává soubory dat	Díl D - Pracuje s lineární funkcí, rýsuje její graf. Řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika).	Zlomky D (pravidla pro výpočty se zlomky). Záporná čísla D (číselná osa, násobení a dělení záporných čísel).

M-9-2-03	- určuje vztah přímé, a nebo nepřímé úměrnosti –	Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	Číselná osa D (umístění čísel na číselné ose, opačná čísla, absolutní hodnota čísla, vzdálenost čísel na číselné ose).
M-9-2-04	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Díl C – Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů. Užívá kruhový a sloupcový diagram, používá galerii, organizační princip galerie.	Práce s daty D (data v tabulce, šifrování). Množiny D (Vennovy diagramy, podmnožina, průnik, sjednocení). Oblé útvary D (kruhový diagram).
M-9-3-01	Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Řeší úlohy o slevách a zdražení v procentech, používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování.	Procenta C (tabulky, diagramy). Autobus C (porovnávání souborů). Aritmetický průměr C (vztah pro výpočet aritmetického průměru, úlohy o směsích).
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště (propedeuticky), kružnice opsaná a vepsaná. V úlohách se připravuje na Pythagorovu větu.	Lineární závislost D (tabulky, grafy, předpis). Oblé útvary D (slovní úlohy – porovnávání obsahů částí kruhů).
M-9-3-03	- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Díl D – Rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník), pravidelné mnohoúhelníky (6, 8, 12), nekonvexní mnohoúhelníky. Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků. Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč. Rozlišuje poloměr a průměr.	Lineární závislost D .Podobnost D.
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů.	Trojúhelník I D (kružnice opsaná). Trojúhelník III D(osa úhlu, kružnice vepsaná)
M-9-3-05	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Díl D –Experimentálně hledá Ludolfovo číslo. Určuje obvod i obsah kruhu. Ke zjišťování a odhadování obsahu rovinných útvarů používá geometrickou chirurgii.	Mnohoúhelníky D (pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, velikost vnitřních úhlů)
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	Díl D – Prostřednictvím řešení úloh odhaluje	Mnohoúhelníky D (vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, obsahy, úhlopříčky, vnitřní úhly) Oblé útvary D (Ludolfovo číslo, obsah

M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti). Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	kruhu). Kružnice D. Trojúhelník II D (Thaletova věta). Geometrické místo bodů D (charakteristika útvarů, konstrukční úlohy) Trojúhelník III D (osa úhlu, kružnice vepsaná)
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a k výpočtům.	Mříž I C. Mříž II C. Trojúhelník II C
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Díl D - Používá osovou souměrnost a posunutí, propedeuticky se seznamuje s pojmem vektor.	Podobnost D (zavedení podobnosti, koeficient podobnosti)
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles	Díl D - Analyzuje vlastnosti hranolu, jehlanu.	
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Díl D - Odhaduje a počítá povrch a objem hranolu a jehlanu (pravidelný a nepravidelný). V úlohách se seznamuje s Cavalieriho principem	Osnova přímek C
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Díl D - Modeluje hranol a jehlan. Načrtne a sestrojí jejich síť.	Sítě II C. Objem C.
	Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		Sítě C. Objem C.
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Sítě I C. Sítě II C. <i>Sítě II C. Objem C</i>
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy. Řeší komplexní úlohy.	<i>Sítě I C. Objem C</i> Rodina D. Komplexní úlohy jsou uvedeny téměř ve všech kapitolách.

Období – ročník:		9. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Prostředí Hejného matematiky
M-9-1-01	Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Porovnává reálná čísla. Užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu. Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky a desetinná čísla, počítá s odmocninami. Provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou.	Obsah E, Číselné výrazy E, Racionální čísla E, Odmocniny E. Mocniny a odmocniny E.
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Provádí řádové odhady (propedeutika limity). Účelně využívá kalkulátor při výpočtech s reálnými čísly.	Odmocniny E., Trojúhelník I E, Číselné výrazy E, Procenta E, Práce s daty E
M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Využívá prvočíselný rozklad pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele více čísel. Seznamuje se s Euklidovým algoritmem.	Dělitelnost I E, Dělitelnost II E.
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Reálná čísla umísťuje na číselnou osu.	Odmocniny E (porovnávání reálných čísel)
M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	X	x
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta z oblasti finanční matematiky.	Procenta E (úrok, úroková sazba, vklady, půjčky, splátky).
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Pracuje s mnohočleny, provádí cílené úpravy algebraických výrazů (i dělení trojčlenu dvojčlenem), upravuje kvadratický trojčlen na čtverec.	Trojúhelník I E - Rovnice I E (Jazyk písmen I E
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a	Řeší lineární nerovnice. V úlohách se připravuje na řešení kvadratické rovnice. X	

	jejich soustav		
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru při celých a racionálních čísel	Organizuje soubor dat (víceparametrické třídění). Vytváří statistický soubor, provádí evidenci a jednoduchou analýzu, setkává se s prázdnou množinou. Graficky znázorňuje soubor dat	Rovnice I E (lineární rovnice se závorkami a zlomky). Rovnice II E (soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, soustavy nerovnic). Rovnice III E (lineární rovnice se zlomky, s neznámou ve jmenovateli, ekvivalentní úpravy rovnic: Kvadratické rovnice I
M-9-2-01	Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává data. Porovnává soubory dat. Určuje vážený průměr, četnost znaku.	Pravděpodobnost E (víceparametrické třídění). Práce s Daty E(histogram, četnost, relativní četnost).
M-9-2-02	- porovnává soubory dat	Řeší úlohy s aritmetickou i geometrickou posloupností. Pracuje s periodickou, rostoucí, klesající, omezenou posloupností.	Práce s Daty F (vyhledávání dat, zpracování dotabulek, porovnávání souborů dat, vážený průměr, medián).
M-9-2-03	- určuje vztah přímé, a nebo nepřímé úměrnosti	Tabulkou, rovnicí i grafem vyjádří kvadratickou funkci. Řeší úlohy, které připravují pojem kosinus a sinus	Paučiny E (propedeutika aritmetických posloupností a řad). Posloupnosti F
M-9-2-04	- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry, metodu izomorfismu.	Funkce F (předpis kvadratické funkce, tabulka funkčních hodnot, graf kvadratické funkce, parabola,
M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: těžiště, ortocentrum. Provádí různé důkazy Pythagorovy věty. V úlohách získává zkušenosti, které připravují větu o obvodovém a středovém úhlu.	Trojúhelník I E (obsah trojúhelníku, užití Pythagorovy věty, trojúhelníková nerovnost, vlastnosti těžiště, střed kružnice opsané). Trojúhelník II E (výšky v trojúhelníku, kružnice opsaná, ortocentrum). Úhel F (úhly v trojúhelníku, středový a obvodový úhel).
	Geometrie v rovině a v prostoru		
M-9-3-01	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Charakterizuje tětiový a tečnový čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník (5, 10). Skládá a rozkládá vektory. Užívá tětivu kružnice, mezikruží. Při řešení úloh využívá geometrickou chirurgii.	Čtyřúhelníky F (deltoid, kružnice vepsaná čtyřúhelníku, tečnový čtyřúhelník). Oblé útvary F (mezikruží,
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		
M-9-3-03	- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		
M-9-3-05	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti	Zkoumá vztah mezi obsahem a obvodem kruhu.	

	k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Řeší úlohy na otočení a stejnolehlost.	kružnice opsaná čtyřúhelníku, tětíkový čtyřúhelník). Mnohoúhelníky F (pravidelný n-úhelník, kružnice opsaná a vepsaná pravidelnému n-úhelníku, konstrukce pravidelného pětiúhelníku).
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary		
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Zkoumá válec, kužel a kouli.	
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Odhaduje a zjišťuje povrch a objem válce a kužele.	Oblé útvary E (obsah kruhové výseče, délka kruhového oblouku).
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Tvoří síť rotačního válce a rotačního kužele.	Posunutí E (trajektorie, vzor, obraz, posunutí). Otočení E (orientovaný úhel, otočení, střed otočení). Rozšiřující učivo: Stejnolehlost F (geometrické transformace, stejnolehlost, střed stejnolehlosti, koeficient stejnolehlosti).
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Načrtne a sestrojí obraz válce a kužele. Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh. Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles		Tělesa E (šestiboký hranol, kužel). Oblé útvary E (kužel, plášť kuželu, síť kuželu, válec, koule). Oblá tělesa F (Ludolfovo číslo, koule, povrch a objem koule, sférický trojúhelník).
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Řeší komplexní úlohy	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		Oblé útvary E (povrch kuželu, objem kuželu). Oblá tělesa F (povrch a objem koule).
M-9-4-01	Nadstandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení

Předmět se vyučuje ve třetím až pátém ročníku s časovou dotací jedna vyučovací hodina týdně. Hodiny jsou součástí bloku trivia. Přirozenou součástí je integrace předmětu do jiných forem výuky a ostatních vzdělávacích oborů.

Obsahové vymezení

Žáci získají dovednosti z oblasti základů práce na počítači a dalších informačních a komunikačních technologiích, informatického myšlení, které vedou k přirozenému využívání informačních technologií v životě člověka. Základní okruh dovedností umožní žákům samostatnou práci a využití UCT technologií ve vzdělávání a v domácí přípravě.

Konkrétně si žáci osvojí

- práci s programy skupiny „office“ ať již to sada MS Office, Libre či Open Office nebo cloudových technologií při řešení studijních úkolů;
- užívání moderních technologií k získání informací, vyhodnocení informací, či následného řešení daného problému a vyhodnocení výsledků;
- zpracování informací v elektronické podobě pro další efektivní komunikaci a spolupráci;
- dovednost poskytnout a sdílet vytvořenou informaci pomocí různých typů médií;
- používání současných aplikací k usnadnění komunikace s lidmi, kterým tyto informace sdílíme.

Informační a komunikační technologie (ICT) se stávají přirozenou součástí školy. Oblast jejich využití je široká a prostupuje napříč vzdělávacími obory.

Žáci získají nejen základní dovednosti při práci s počítačem, ale zejména schopnost spolupracovat, komunikovat a efektivně využívat informace. Tyto schopnosti lze označit jako schopnosti nutné pro 21. století.

Organizační vymezení – zejména integrovaná tematická výuka (ITV) a projektové vyučování.

Častou formou využívání ICT technologií je ITV a projektové vyučování, kde jsou žáci vedeni k řešení komplexních problémů. Výuka je založena na propojení teorie a praxe a vede žáky k vlastním aktivním činnostem, jako je např. vyhledávání informací, jejich zpracování, experimentování, interpretace výsledků a vyhodnocení.

Podporuje individuální aktivitu, tvořivost, vzájemnou komunikaci, zodpovědnost, schopnost začlenit daný problém do více různých oblastí. Na začátku projektu je vždy stanoven cíl a hlavním úkolem žáků je najít cestu nebo cesty, jak se k němu dostat (buď samostatně nebo za asistence či pomocí vhodné spolupráce s učitelem). Velmi důležitá je vzájemná komunikace žáků třídy a spolupráce v pracovní skupině. Součástí výsledku práce je prezentace a diskuze nad finálním produktem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel navozuje problémové úkoly
- podporuje u žáků plánování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úlohy a projekty, které vedou k tvořivému přístupu při jejich řešení
- podporuje týmovou práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k týmové spolupráci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se žáci učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

- vede žáky k toleranci, schopnosti pomoci s řešením problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidla pro práci s výpočetní technikou

- k dodržování termínů

Období – ročník: 1. období - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšíření učivo
ICT-5-1-01 ICT-5-3-01	- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Multimediální využití počítače Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Obsluhuje počítačové technologie; umí je zapnout, vypnout, spustit program či aplikaci; umí zařízení restartovat, připojit k wifi; ukládá data do příslušného souboru či do cloudu ví, jak chránit počítačové zařízení; je si vědom, kam ukládá svá „data“; respektuje základy bezpečnosti práce
ICT-5-1-02 ICT-5-1-03	- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, Metody a nástroje vyhledávání informací	zná možnosti vyhledávání informací ve vyhledávačích; užívá principy klíčových slov; rozlišuje vyhledané informace – obrázky, videa, další zdroje informací, ...
ICT-5-2-01 ICT-5-2-02	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Základní funkce textového a grafického editoru	mí použít vyhledané informace – texty a obrázky; zkopíruje a vloží vybrané části vyhledaných informací
ICT-5-2-03	- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení		

ICT-5-3-01	- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru		
------------	--	--	--

Období – ročník: 2. období - 4. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšíření učivo
ICT-5-1-01	- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Operační systémy a jejich základní funkce, Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Multimediální využití počítače Jednoduchá údržba počítače, Postupy při běžných problémech s hardware a software Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy Metody a nástroje vyhledávání informací ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Základní funkce textového a grafického editoru	pokročile obsluhuje počítačové technologie; umí je zapnout či restartovat, rozlišuje vypnutí a „standby“ stav; spustí program či aplikaci a využívá multitasking či práci s více okny; připojí zařízení k wifi – zadá heslo AP; ukládá data do příslušného umístění či do cloudu ví, jak chránit počítačové zařízení; je si vědom, kam ukládá svá „data“; respektuje základy bezpečnosti práce zná možnosti vyhledávání informací ve vyhledávačích; užívá principy klíčových slov; rozlišuje vyhledané informace – obrázky, videa, další zdroje informací, ... umí uživatelsky zpracovat vyhledané informace – texty a obrázky; zkopíruje a vloží vybrané či jejich části
ICT-5-1-02	- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru		
ICT-5-1-03	- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady		
ICT-5-2-01	- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím		
ICT-5-2-02	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty		
ICT-5-2-03	- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích		
ICT-5-3-01	- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru		

Období – ročník: 2. období - 5. ročník			
Očekávané	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšíření učivo

výstupy RVP			
ICT-5-1-01	- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Multimediální využití počítače Jednoduchá údržba počítače, Postupy při běžných problémech s hardware a software Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	obsluhuje různé druhy počítačových technologií; umí je zapnout či restartovat, rozlišuje vypnutí a „standby“ stav; spustí program či aplikaci a využívá multitasking či práci s více okny; připojí zařízení k wifi – zadá heslo AP; ukládá data do příslušného umístění či do cloudu
ICT-5-1-02	- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady		
ICT-5-1-03	- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím		
ICT-5-2-01	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy Metody a nástroje vyhledávání informací	ví, jak chránit počítačové zařízení – neznámý soubor v mailu, cizí flash a další; je si vědom, kam ukládá svá „data“ – vyhledává je; respektuje základy bezpečnosti práce
ICT-5-2-02	- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích		zná možnosti vyhledávání informací ve vyhledávačích; užívá principy klíčových slov a rozšířeného vyhledávání; rozlišuje vyhledané informace – obrázky, videa, další zdroje informací, ...
ICT-5-2-03	- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Základní funkce textového a grafického editoru	umí uživatelsky zpracovat vyhledané informace – texty a obrázky; zkopíruje a vloží vybrané či jejich části
ICT-5-3-01	- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie se vyučuje jako plně integrovaný vyučovací předmět do center aktivit centrum logiky v rámci integrované tematické výuky. Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B

Obsahové vymezení

Konkrétně si žáci osvojí:

- využívat programy typu „office“, např. MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, MS Outlook při řešení zadaných úkolů;
- používat moderní technologie k získání informací, jejich rozboru a vyhodnocení, shrnutí a následného navrzení řešení daného problému, vyhodnocení výsledků;
- vytvořit informaci v elektronické podobě pro další efektivní komunikaci;
- poskytnout takto vytvořenou informaci pomocí různých typů médií;
- používat moderní aplikace k usnadnění komunikace s lidmi, kterým tyto informace sdělujeme.

Informační a komunikační technologie (ICT) se staly běžnou součástí školy. Oblast jejich využití je velmi široká včetně integrace do dalších vzdělávacích oborů.

Žáci získají nejen základní dovednosti při práci s počítačem, ale zejména schopnost spolupracovat, komunikovat a efektivně využívat informace. Tyto schopnosti lze označit jako schopnosti nutné pro 21. století.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel navozuje problémové úkoly
- podporuje u žáků plánování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úlohy a projekty, které vedou k tvořivému přístupu při jejich řešení
- podporuje týmovou práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k týmové spolupráci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se žáci učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

- vede žáky k toleranci, schopnosti pomoci s řešením problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidla pro práci s výpočetní technikou
- k dodržování termínů

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšíření učivo
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ počítačová grafika, tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, prezentace informací (webové stránky, multimedia), ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright informační etika	Různé formy vyhledávání
ICT-9-2-01	- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodné aplikace		Nástrojové využití v průřezových tématech napříč školou – zpracování dat, výstupů apod.
ICT-9-2-02	- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem		Práce s tiskárnou, projektorem Práce s Google disk Práce v Google classroom
ICT-9-2-03	- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		Zapojení se do videohovoru Klávesové zkratky Citace
ICT-9-2-04	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji		Instalování software Posuzování bezpečnosti aplikací
ICT-9-2-05	- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě		Správné držení těla u práce s PC

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšíření učivo
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	Nástrojové využití v průřezových tématech napříč školou – zpracování dat, výstupů apod.
ICT-9-2-01	- ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá		

	vhodných aplikací	internet	Práce s tiskárnou, projektorem Práce s Google disk Práce v Google classroom Zapojení se do videohovoru Klávesové zkratky Citace Instalování software Posuzování bezpečnosti aplikací Správné držení těla u práce s PC
CT-9-2-02	- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy	
ICT-9-2-03	- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
ICT-9-2-04	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy)	
ICT-9-2-05	- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází z tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Tyto okruhy se promítají do deseti projektových témat, které jsou rozděleny do jednotlivých měsíců školního roku. Témata projektů se každoročně opakují, ale pojetí projektu je vždy jiné - žáci si upevní poznatky z minulého roku a zároveň získávají nové poznatky, dívají se na téma z jiného úhlu pohledu než v předchozím roce. Jednotlivé projekty se realizují v rámci center aktivit, ale vybraná témata mohou být zpracována i formou celoškolského projektu.

Projektová témata center aktivit:

- 1. Místo, kde žiji**
- 2. Lidé v minulosti a dnes**
- 3. Příroda, podzim**
- 4. Vánoce, rodina, mezilidské vztahy**
- 5. Lidské tělo, zdraví**
- 6. Kultura, společnost**
- 7. Planeta Země**
- 8. Příroda, jaro**
- 9. Cestování**
- 10. Celoškolní projekty**

Mezi hlavní formy práce patří práce ve skupinách (kooperativní učení), rozhovor na dané téma. Děti se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, informace třídit a přehledně zpracovávat, zjištěné informace sdělovat ostatním. Do výuky jsou často zařazovány pokusy, pozorování, měření, vycházky, exkurze, ankety, dramatizace a další typy a formy práce.

Vzdělávací obor je v rozsahu 1 vyučovací hodiny integrován do center aktivit, která na uvedených tématech předmětu staví. 0,5 vyučovací hodiny je vyučováno samostatně v propojení s etickou výchovou Výjimku činí 4. a 5. ročník, kdy je týdenní hodinová dotace 3 vyučovací hodiny týdně, a proto je jedna hodina vyučována samostatně.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku.

Má následující časovou dotaci:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 2 hodiny
- 3. ročník – 2 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny

- 5. ročník – 3 hodiny

V 1. období je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání krajiny v místě bydliště a blízkém okolí (městská část) a na získávání přímých zkušeností žáků,

Lidé kolem nás

- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi, poznávání lidí a jejich činností

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměn a rozmanitostí živé a neživé přírody

Člověk a jeho zdraví

- základní znalosti o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, první pomoci, bezpečném chování v různých životních situacích
- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel předkládá žákům názorné pomůcky, nechává je individuálně s nimi manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- dává příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporuje tvořivou činnost žáků
- vytváří návyky k pozdějšímu samostatnému učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- při předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení postupuje učitel od jednoduchých ke složitějším
- vede žáky, aby podle svého uvážení nacházeli shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky pozorovaných jevů
- povzbuzuje žáky, případný nezdar by je neměl odradit při hledání řešení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- hovoří se žáky o zkušenostech z jejich života
- vyjadřuje uspokojení nad správnými závěry žáků
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, vybízí je k diskuzi
- vede žáky k vlastnímu pozorování v přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci, vzájemné domluvě a respektování druhého

- učí žáky pracovat ve dvojicích i ve skupinách
- učí je vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- dbá na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel způsobem výuky (vzájemný rozhovor, dotazy, diskuze o řešení problémů, sdělování zkušeností) vede
- žáky ke slušnému chování bez hrubostí, k ohleduplnosti a toleranci
- vede žáky ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- zaměřuje se na poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech

Ve 2. období je členěn předmět Člověk a jeho svět do sedmi tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí
- pochopení organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení národního cítění, vztahu k vlasti, kultuře

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi, problémy ve společnosti i ve světě směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě
- orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- žáci pracují ve třídě různými metodami práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky rovnováha v přírodě

- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- učitel nechává žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, rozlišovat, vyznačovat v jednoduchém plánu, pracovat s mapou
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- srozumitelně žákům vysvětluje, co se mají naučit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učitel s žáky třídí, rozlišuje, seskupuje určité pojmy, připravuje pomůcky a různý materiál s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- vede žáky k vymýšlení obdobných situací, kde objevené poznatky aplikují a využívají své dosavadní dovednosti a zkušenosti
- různé závěry, řešení a rozhodnutí nechává žáky obhajovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům poznávat základní symboly a značky a vede žáky k používání správné terminologie
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům
- umožní žákům, aby pojmenovali pozorované skutečnosti, zachytili je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učitel vede žáky k vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů, umožní jim reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- učitel nechává žáky při každé činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení
- umožní žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- vybízí žáky k hovoru o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo sledování naučných pořadů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učitel navozuje situace, které vedou žáky ke schopnosti rozlišit vztahy mezi lidmi, národy
- dává žákům příležitost poznat význam a potřebu různých povolání a pracovních dovedností
- při práci žáků ve dvojicích nebo ve skupinách podporuje potřebnou spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky ke snaze si pomáhat, uznávat se, oceňovat nápady druhých, k dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel probouzí u žáků pocit sounáležitosti s třídním kolektivem
- při vzájemném hovoru, dotazech a diskuzích vede žáky ke vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a s respektem
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení jejich činností nebo výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel se zaměřuje na provádění činností a pokusů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- podporuje samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáků
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků

Období – ročník: 1. období - 1. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJS-3-1-01	- popíše cestu do školy a zpět, ví, kde bydlí - řekne název školy, její umístění - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - připraví si pomůcky do školy - uspořádá si pracovní místo a respektuje uspořádání v centru	Místo, kde žijeme Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, osobní bezpečí Škola - prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy, osobní bezpečí, třídní pravidla	Život ve městě a na vesnici
ČJS-3-5-01	- rozlišuje čas k práci a odpočinku - dodržuje základní hygienické návyky - vysvětlí základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim, apod. - vysvětlí zásady správného chování u lékaře	Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa	Kultura a společnost - společenské události, společenská pravidla, kultura v cizích zemích

ČJS-3-5-02	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu	Osobní bezpečí	Péče o zdraví, zdravý životní styl
ČJS-3-5-03	- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě		
ČJS-3-5-01	- pojmenuje části lidského těla - pojmenuje běžná onemocnění - seznámí se s první pomocí v případě úrazu	Lidské tělo	
ČJS-3-3-01	- orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - vyjmenuje dny v týdnu, pracuje s kalendářem - vyjmenuje čtvero ročních období a charakterizuje je - vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období - popíše změny v přírodě podle ročního období - časově zařadí Vánoce a Velikonoce - má přehled o některých vánočních a velikonočních zvycích a tradicích	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád - denní režim, roční období, kalendář, určování času Současnost a minulost v našem životě	Třídní vánoční besídka Vánoční školní slavnost Velikonoční tvořivá dílna s rodiči
ČJS-3-3-03	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zvyky a tradice	
ČJS-3-2-01	- rozlišuje vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta, apod.), mezigenerační vztahy - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás Rodina, vzájemné soužití lidí Chování lidí	
ČJS-3-2-02	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních		

ČJS-3-4-02	činností - vypráví o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok, apod. - charakterizuje domácí zvířata a jejich mláďata	Povolání Domov, bydlení, obec, místní krajina Rozmanitost přírody Živočichové, péče o zvířata	
ČJS-3-4-01	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích - hodnotí některé konkrétní činnosti v přírodě a rozlišuje aktivity, které prostředí i zdraví člověka podporují nebo poškozují	Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích a ekosystémech Listnaté a jehličnaté stromy Ochrana prostředí	Den Země Rostliny Třídění odpadu Uklidíme Česko Vesmír, planeta Země, Sluneční soustava

Období – ročník:		1. období - 2. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJS-3-1-01	- orientuje se v místě svého bydliště - užívá správně svoji adresu (určí ji) - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozlišuje a vysvětlí pojmy: vyučovací předměty, ředitel, učitel, učební pomůcky - řídí se stanoveným rozvrhem hodin - řídí se pravidly třídy, školy - orientuje se v prostorách školy	Místo, kde žijeme Domov - prostředí a okolí domova, orientace v místě bydliště, adresa Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, třídní pravidla	Život ve městě a na vesnici
ČJS-3-1-02	- orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - ukáže a pojmenuje některé regionální památky		
ČJS-3-2-01	- zná a respektuje pravidla v rodině a ve společnosti - vysvětlí práva a povinnosti členů rodiny - popíše vztahy v rodině – příbuzní (sestřenice, bratranec, apod.)	Lidé kolem nás Rodina Chování a soužití lidí	
ČJS-3-2-02	- popíše profese svých rodičů - vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel,	Povolání	Kultura a společnost - společenské události, společenská pravidla, kultura v cizích zemích

	řidič, apod.)		
ČJS-3-5-04	- zná některé signály mimořádných událostí a dokáže se řídit pokyny dospělých při mimořádných situacích	Člověk a jeho zdraví Situace hromadného nebezpečí Pravidla silničního provozu	
ČJS-3-5-02	- dodržuje základní pravidla pro chodce - správně přechází vozovku - pojmenuje vybrané dopravní značky - rozlišuje a pojmenovává dopravní prostředky – auto, vlak, apod.		
ČJS-3-5-03	- předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	Osobní bezpečí	
ČJS-3-5-01	- pojmenuje části lidského těla - pojmenuje běžná onemocnění - seznámí se s první pomocí v případě úrazu	Lidské tělo, péče o zdraví	
ČJS-3-3-01	- vysvětlí pojmy: kalendářní rok, školní rok, roční období, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád - denní režim, roční období, kalendář, určování času Současnost a minulost v našem životě	
ČJS-3-3-02	- rozvrhne si svůj denní režim (práce a odpočinek)		
ČJS-3-4-01	- pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	Rozmanitost přírody Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Listnaté a jehličnaté stromy Ekosystémy	
ČJS-3-4-02	- rozliší a vysvětlí charakteristické znaky pojmů: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - pojmenuje běžně pěstované pokojové rostliny - pravidelně pečuje o pokojové rostliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata - pojmenuje živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota, apod.) - pojmenuje volně žijící zvířata a ptáky	Ochrana prostředí Podmínky pro život, voda, vzduch, půda Rostliny, péče o rostliny	Živá a neživá příroda Třídíme odpad Vesmír, planeta Země Den Země
ČJS-3-4-03	- učí se šetřit vodou, chrání lesy a životní prostředí	Živočichové, péče o zvířata	

Období – ročník:		1. období - 3. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJS-3-1-03	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Místo, kde žijí Orientace v plánu obce Bezpečná cesta do školy, dopravní síť, význačné budovy Významná města ČR	evropské státy (tradice, zvyky, typická jídla...) zvířata a rostliny žijící na jednotlivých kontinentech běžně se vyskytující jedovaté rostliny třídění odpadu správné chování v přírodě řeky, hory, pohoří, města ČR
ČJS-3-3-02	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Lidé a čas Určování času kalendáře letopočty denní režim roční období	
ČJS-3-3-03	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Příroda na podzim ovoce a zelenina živočichové- potravní řetězec zvířata hospodářská a volně žijící	
ČJS-3-1-01	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Vánoce a mezilidské vztahy rodina, soužití lidí mezigenerační vztahy vlastnosti lidí předcházení konfliktům etické zásady	
ČJS-3-4-03	- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Lidské tělo péče o zdraví stavba těla přivolání pomoci - čísla tísňového volání mimořádné události - postup v případě ohrožení	
ČJS-3-4-02	- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Kultura a společnost	
ČJS-3-5-01	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví		
ČJS-3-5-02	- Rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		

		kulturní instituce základní lidská práva a práva dítěte finanční gramotnost reklamace, obchodování nesnášenlivost mezi lidmi, rasismus Planeta Země voda, vzduch, znaky života, počasí sluneční soustava, vesmír ochrana životního prostředí Příroda na jaře jarní rostliny, houby základní společenstva vlastnosti a změny látek živá a neživá příroda Cestování orientace v mapě pravidla silničního provozu	
--	--	---	--

Období – ročník: 2. období - 4. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJS-5-1-01	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme regiony ČR naše vlast - státní symboly	projekty na české lidové zvyky a tradice
ČJS-5-1-02	- určí světové strany, orientuje se podle nich v okolní krajině a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	orientace v mapě ČR světové strany regionální památky	třídění odpadu a princip života a způsobu myšlení bez obalu,
ČJS-5-1-03	- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Příroda na podzim půda, voda, vzduch živá a neživá příroda přírodní společenstva	dopravní značky, chování jako chodec a cyklista, kraje ČR - rozložení, umístění
ČJS-5-1-04	-vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Lidé a čas proměny způsobu života	

ČJS-5-2-01	-vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	báje, mýty, pověsty minulost předků Vánoce a mezilidské vztahy rodina pravidla slušného chování zvládání vlastní emocionality zvyky a tradice	
ČJS-5-4-02	-vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		
ČJS-5-5-02	-rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Lidské tělo stavba těla základy sexuální výchovy vývoj dítěte péče o zdraví ošetření drobných zranění mimořádné události	
ČJS-5-4-04	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		
ČJS-5-5-01	-využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Kultura a společnost právo a spravedlnost politické strany a církve rasismus, kulturní rozdíly	
ČJS-5-5-07	-rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		
ČJS-5-5-06	-uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Planeta Země střídání ročních období, dne a noci podnebné pásy - rostliny a živočichové Sluneční soustava	
ČJS-5-5-07	-rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Příroda na jaře správné chování v přírodě půda rostliny a dřeviny	
ČJS-5-5-04	-uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Cestování dopravní nehody pravidla silničního provozu - cyklista, chodec	

Období – ročník: 2. období - 5. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČJS-5-1-04	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Místo, kde žijeme kraje ČR města, vodstvo, pohoří ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU	Evropské zvyky a tradice historické souvislosti světové války, komunismus soudní proces, tvorba zákonů koloběh vody
ČJS-5-1-05	-zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Příroda na podzim ekosystémy, živočichové podle stavby těla a druhu přijímané potraviny živá a neživá příroda ochrana přírody	
ČJS-5-1-06	-rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Lidé a čas Významné postavy české historie význam svátků	
ČJS-5-4-01	-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vánoce a mezilidské vztahy rodina, zaměstnání zvyky a tradice soužití lidí	
ČJS-5-4-02	-vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Lidské tělo základy lidské reprodukce, vývoj jedince, lidské orgány Návykové látky a zdraví Lékařská pomoc Ohleduplné chování k druhému pohlaví	
ČJS-5-4-03	-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Kultura a společnost Právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva) Základní globální problémy (sociální problémy,	
ČJS-5-4-04	-porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		
ČJS-5-4-05	-zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		
ČJS-5-4-06	-stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit		
ČJS-5-5-01	- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře		

ČJS-5-5-02	vlastního zdravého způsobu života -rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, terorismus, rasismus Planeta Země Střídání času - časová pásma podnebné pásy obnovitelné a neobnovitelné zdroje Vesmír	
ČJS-5-5-03	-účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob		
ČJS-5-5-04	-uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Příroda na jaře půda, voda, vzduch potravní řetězec a pyramida třídění odpadu rovnováha v přírodě nerosty a horniny	
ČJS-5-5-05	-předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Cestování Kulturní zajímavosti krajů Pravidla silničního provozu - chodec, cyklista dopravní značky	
ČJS-5-5-06	-uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		
ČJS-5-5-07	-rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		
ČJS-5-5-08	-uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		
ČJS-5-3-01	-pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		
ČJS-5-3-04	-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		
ČJS-5-3-02	-využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		
ČJS-5-3-03	-rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik		
ČJS-5-3-05	- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		

ČJS-5-2-02	-rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení		
ČJS-5-2-03	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy		
ČJS-5-2-05	- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)		
ČJS-5-4-07	-založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit Centrum svět ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojočnických). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Má následující časovou dotaci

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny
- 8. ročník – 2 hodiny
- 9. ročník – 2 hodiny

Výuka celých tříd probíhá v kmenové učebně nebo ve školní knihovně. Do výuky jsou vhodně zařazovány ukázky z dokumentárních i uměleckých filmů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis směřuje k

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností
- utváření vědomí sounáležitosti k evropské kultuře
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- úctě k národu vlastnímu i národům ostatním
- rozvíjení respektu ke kulturním či národnostním odlišnostem lidí a skupin

V předmětu se realizují následující projekty:

Pravěk, nebo staroorientální státy

- vyhledávání a třídění informací, zpracování na flipový papír, prezentace pro žáky prvního stupně (6. ročník)

Objevy a vynálezy

- vyhledání informací o daném vědci, popis jeho vynálezu/objevu, vytvoření jeho tabla, prezentace pro veřejnost

Beseda s pamětníky II. světové války a její následná reflexe (9. ročník)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, počítač, DVD)
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi, vede žáky k věcnému argumentování
- v hodinách uplatňuje skupinové učení, žáci proto mají prostor pro vzájemnou komunikaci nad daným tématem
- usměrňuje práci skupiny požadovaným směrem
- vede žáky k práci s různými typy textů, k využívání informačních a komunikačních prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby pomáhá žákům v činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali různé názory, aby brali ohled na druhé
- navozuje situace, při kterých je zapotřebí vzájemná spolupráce a empatie
- vyžaduje po žácích slušné chování, které je v souladu se společenskými normami a se školním řádem
- jde svým chováním žákům příkladem
- pomocí zajímavých příkladů probouzí v žácích zájem o historii a její kulturní dědictví
- reflektuje při výuce aktuální společenské i přírodní dění

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat si při některých aktivitách
- společně se žáky vytváří závazná pravidla pro hodiny Dějepisu, společně dbají na jejich dodržování
- poskytuje v hodinách příležitost k uplatnění vlastních znalostí a dovedností žáků
- výuka je zaměřena na to, aby byli žáci schopni využít své znalosti a dovednosti v praxi

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

D-9-1-01	-uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Historie, Dějepis	Důležitost historického poznání Dějepisné poznatky z místa svého bydliště
D-9-1-02	-uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Hmotné prameny, archeologie, muzea, archivy, knihovny	Příklady hmotných pramenů Příklady archiválií
D-9-1-03	-orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Historický čas a prostor, kalendáře, časová přímka	Instituce, které slouží k ukládání písemností Vliv jevů na obloze na měření času
D-9-2-01	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Rod Homo, pravěký člověk, kamenné nástroje, sošky, obydlí, obživa	Různé druhy kalendářů Hlavní historické epochy
D-9-2-02	- objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Počátky zemědělství, řemesla, tkalcovství, zpracování mědi, výroba bronzů, oradlo, výroba železa	Časová přímka Výroba kamenných nástrojů
D-9-2-03	- uvede příklady archeologických kultur na našem území	Archeologické kultury, Keltové, Bókové Egypt, papyrus, Nil, zavlažovací kanály, kočovníci	Rozdíly a shody mezi pravěkým a dnešním člověkem
D-9-3-01	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací		Důkazy o životě lidí starší doby kamenné na našem území Mapy šíření zemědělství do Evropy
D-9-3-02	-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Stavby, pyramidy, náboženství, balzamování, písmo, číslice	Způsoby zpracování mědi Život Keltů na našem území
D-9-3-03	-demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Odlišnosti náboženské víry Židů od víry ostatních národů, antická architektura. Vybrané myšlenky antické filozofie pro dnešního člověka. Vliv antického umění a myšlení na evropskou civilizaci	Možnosti využití papyru Přeměna krajiny v Mezopotámii v úrodnou oblast Nejvýznamnější památky starověkého Egypta
D-9-3-04	-porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Zákoník, společenské skupiny, demokracie, městské státy, římská republika	Vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti Vybrané myšlenky hinduismu nebo buddhismu Vrstvy egyptské společnosti ve starověku Chammurapiho zákoník Starověká indická společnost Přelidňování městských států

			Oslabení starověkého Řecka
--	--	--	----------------------------

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
D-9-4-01	-popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Nový etnický obraz Evropy, utváření států a jejich specifický vývoj, Franská říše	Důsledky rozpadu římské říše Nová evropská etnika Úloha církve v souvislosti s utvářením nových státních útvarů
D-9-4-02	- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Hlavní etapy vývoje Byzantské říše, základní znaky byzantské kultury na konkrétních příkladech.	Vliv Vikingů na utváření raně středověkých státních útvarů
D-9-4-03	- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Shodné a odlišné rysy islámu a křesťanství. Přínos arabské kultury pro kulturu evropskou. Islám a islámské říše ovlivňující Evropu.	Podíl církve na utváření Pojmy spojené s islámskou vírou a arabskou kulturou Slovanské národy
D-9-4-04	-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Poznatky o Sámově říši Důležitost příchodu Cyrila a Metoděje
D-9-4-05	- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Vnitřní vývoj českého státu v evropských souvislostech a dopady jeho christianizace	Legendy a historická fakta Svatý Václav Vliv církve na každodenní život tehdejších lidí
D-9-5-01	- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy. Události stoleté války	Organizace světské a církevní moci
D-9-5-02	-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Struktura středověké společnosti, kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost	Život ve středověkém městě Vliv Jana Husa na počátky reformací
D-9-5-03	- popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Husitské války	Způsob boje (taktika) husitů
-9-5-04	- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Zámořské objevy, důvody zámořských plaveb a důležité zámořské výpravy na mapě. Význam objevných plaveb a jejich důsledky	Pojem absolutní monarchie Významné osobnosti rudolfínské doby

D-9-5-05	-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Český stát v období poděbradském a jagellonském v evropských souvislostech, důvody nástupu Habsburků na český trůn Český stát a velmoci v 17. století. Průběh a důsledky stavovského povstání. Zlomové události třicetileté války. Osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla	Úloha českých stavů
----------	--	---	---------------------

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
D-9-5-07	-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko a životní styl české baroko (malířství, sochařství, literatura, hudba, školství,...)	oblasti vzniku a šíření barokní kultury projevy barokní kultury barokní památky z okolí svého bydliště
D-9-5-06	- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Rozdíl mezi pojmy absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus	
D-9-6-01	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Příklady různých forem vlády Osvícenský absolutismus, baroko a životní styl v osvícenství. Vzestup Velké Británie, vznik spojených států amerických. Vzestup Ruska a Pruska. Dělení Polska.	
D-9-6-02	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Reformy Marie Terezie a Josefa II. Počátky českého národního obrození. Příčiny vzniku francouzské revoluce Průběh francouzské revoluce Význam a důsledky francouzské revoluce a napoleonských válek na evropský vývoj	
D-9-6-03	-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého		

D-9-6-04	národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu Národní a obrozenecké hnutí v Evropě České národní obrození Palacký	souvislost mezi emancipačním hnutím českého národa a obecnými rysy dané doby
D-9-6-05	- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	různé způsoby řešení sociálních otázek vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti
D-9-6-06	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, Význam sjednocení Německa a Itálie, rozpory a lokální střety mezi velmocemi, příklady sociálních dopadů kolonialismu příčiny vzniku občanské války v USA - její výsledky a vliv na další vývoj USA	politické programy a cíle v jednotlivých zemích, příčiny neúspěchu snah o sjednocení Německa a Itálie v roce 1848 příklady emancipace žen vědecké a technické vynálezy 19. a počátku 20. století charakteristické znaky secese a její hlavní představitelé kulturní různorodost doby

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
D-9-7-02	- zhodnotí vývoj v Československu ve 20. a 30. letech; - porovná vývoj v Československu s vývojem v Evropě - popíše vývoj kultury, vědy a umění	Evropské demokratické systémy První republika Vznik Československa	

D-9-7-03	-vyhledá příčiny nastolení totalitních systémů v politických a ekonomických souvislostech: - rozpoznává znaky totalitní společnosti - jmenuje zlomové události let 1945-1948 v Československu - popíše na příkladech období totality u nás	Itálie, Německo, Španělsko, Habeš, SSSR, Třetí říše Komunismus Fašismus, nacismus Důsledky pro Československo a svět	
D-9-7-04	- uvede příklady antisemitismu a rasismu v historii: - porovná projevy rasismu v historii a v dnešním světě - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky těchto událostí	Druhá světová válka Norimberské zákony Křišťálová noc Holocaust	
D-9-7-01	-posoudí závislost ČSR na SSSR a vyhledá důsledky této závislosti	Důsledky zneužití techniky ve světových válkách Druhá republika Washingtonská deklarace	
D-9-7-05	- zdokumentuje na příkladech situaci v Československu v roce 1968	Malá dohoda Poválečný vývoj Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989	
D-9-8-01	- vysvětlí pojem studená válka - uvede příklady střetávání v oblasti kulturní a sportovní	Studená válka Supervelmoci věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	
D-9-8-02	- posoudí důvody začlenění ČR do integračního procesu - uvede možnosti předcházení hrozbám terorismu		
D-9-8-03	- s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému po světových válkách: - vyhledá odlišnosti rozvojových zemí od ekonomicky vyspělých - prokáže na příkladech propojenost jejich problémů s okolním světem	Vznik České republiky NATO, RVHP, Evropská unie	
D-9-8-04	- popíše globální problémy lidstva, vyhledá příčiny jejich vzniku, propojuje poznatky z jiných předmětů. - navrhne možné způsoby řešení	Kolonie Afrika, Asie Třetí svět Problémy současnosti Globální problémy lidstva Terorismus Integrace	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje jako integrovaný předmět do centra aktivit Svět ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojročnících). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 1 hodina
- 7. ročník – 1 hodina
- 8. ročník – 1 hodina
- 9. ročník – 1 hodina

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství směřuje k:

- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahu žáků k realitě
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- sebepoznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje při řešení volbu různých postupů
- vede žáky ke spoluúčasti na výuce, přibližuje výuku skutečnému životu
- předkládá učivo tak, aby žáci mohli využívat získané poznatky, propojovat je do širších celků, nalézat souvislosti
- vede žáky k ověřování a hodnocení svých pracovních výsledků
- vytváří prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře, které dává prostor pro jejich seberealizaci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá žákům situace, ve kterých je skryta otázka, problém, který se žáci snaží řešit
- poskytuje prostor pro tvořivou činnost žáků, řídí ji, je připraven žákům pomoci
- umožní žákům vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézat řešení
- umožní žákům na základě pochopení, aby sami navrhovali a obměňovali činnosti
- různé závěry a řešení nechá žáky obhajovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel umožní žákům diskutovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- dbá na to, aby žáci formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory výstižně, souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat názorům druhých, vhodně na ně reagovat a respektovat je
- vede žáky k používání informačních a komunikačních technologií
- dbá na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel poskytuje žákům možnost spolupracovat v týmu, dělit si role, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- vede žáky k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili činnosti své i druhých, aby uměli přijmout
- pochvalu i kritiku a sami ji vhodně vyjádřit
- dbá, aby žáci v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni ji podle svých možností poskytnout

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- umožňuje, aby se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci ve skupinách, a dbá, aby je respektovali
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů, ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a ocenit nápady druhých
- usiluje, aby se žáci snažili plnit své povinnosti a uvědomovali si svá práva

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování vlastní práce
- dbá na udržování pořádku na pracovním místě
- umožní žákům samostatně připravit pomůcky pro výuku
- vede žáky ke správnému způsobu používání informační techniky

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

VO-9-1-10	- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy, vklad vzdělání pro život)	J.A. Komenský Význam celoživotního vzdělávání
VO-9-1-03	- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Naše obec, region, kraj (naše obec, zajímavá a památná místa v obci, významní rodáci a občané, místní tradice, kulturní památky našeho kraje)	Charakterizace památek svého kraje, kulturního a přírodního bohatství
VO-9-1-01	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Ochrana památek, přírodních objektů a majetku Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost.	Cyril a Metoděj Jan Hus Sametová revoluce Historické kořeny vánoc, velikonoc
VO-9-1-02	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast (vlast a vlastenectví, státní symboly, státní svátky a významné dny, významné osobnosti, zajímavá a památná místa naší země, vlastenectví vs. nacionalismus)	
VO-9-1-04	- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	Kulturní život - kulturní hodnoty a tradice - rozmanitost kulturních projevů	
VO-9-1-05	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- kulturní instituce - masová kultura - prostředky masové kultury, masmédia, propaganda	
VO-9-1-06	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen. Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti.	

VO-9-1-07	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- potřební lidé ve společnosti - tolerance	
VO-9-1-08	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
VO-9-1-09	- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Život menšin (národnostní menšiny, nezaměstnaní, zdravotně znevýhodnění, LGTB)	
VO-9-1-09	- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rasismus, netolerance, xenofobie	

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VO-9-3-01	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Stát a hospodářství (majetek, formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, hospodaření s majetkem, ochrana majetku, peníze, jejich funkce a podoby, formy placení).	Historický vývoj vlastnictví, vznik peněz
VO-9-3-04	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Rodinný a státní rozpočet (daně a jejich význam, zdroje příjmu státu, příklady dávek a příspěvků).	Daně v minulosti
VO-9-3-02	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní.	Typy bankovních účtů, karet. Splátkový kalendář Exekuce Finanční gramotnost

VO-9-3-03	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků.	
VO-9-3-05	- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
VO-9-3-06	- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost.	
VO-9-3-08	- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti		
VO-9-4-01	vysvětlí pojem demokracie a rozliší její znaky		
VO-9-4-02	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech, porovná jejich znaky	Stát a právo (právní základy státu, typy a formy státu)	
VO-9-4-03	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní občanství ČR. Ústava ČR (složky státní moci, její orgány a instituce)	Typy a formy států v historii
VO-9-4-04	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- státní správa a samospráva - znaky demokracie - politický pluralismus - význam a formy voleb - základní lidská práva - práva dítěte - základní práva spotřebitele - ochrana práv - obrana státu	NATO EU
VO-9-4-05	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí		

	význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	- poškozování lidských práv - diskriminace a šikana	
--	--	--	--

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VO-9-2-01	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk jako jedinec	Typy osobnosti - Freud, Erikson
VO-9-2-02	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- osobnost člověka	
VO-9-2-03	- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- charakter člověka	
VO-9-2-04	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- projevy chování	
VO-9-4-06	- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	Soustava soudů Publikování právních předpisů Trestní postizitelnost, korupce
VO-9-4-07	- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	- vlastnosti, dovednosti a schopnosti	
VO-9-4-08	- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova	
		- stereotypy v posuzování druhých lidí	Porušování práv k duševnímu vlastnictví
		- životní cíle a plány	
		- životní perspektiva	
		- adaptace na životní změny	
		- sebezměna	
		- motivace, aktivita, vůle, osobní kázeň	
		Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

VO-9-4-09	- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví.	Historie EU, NATO, OSN Války ve světě Agenda 2030
VO-9-4-10	- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady.	
VO-9-4-11	- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Evropská integrace – podstata, význam, výhody;	
VO-9-5-01	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie a ČR mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	
VO-9-5-02	- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		
VO-9-5-03	- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		
VO-9-5-04	- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		
VO-9-5-05	- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu		
VO-9-5-06	- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení.	

ČLOVĚK A PŘÍRODA – Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit Centrum příroda ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojročnících). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Integrovaný předmět má následující časovou dotaci

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny
- 8. ročník – 2 hodiny
- 9. ročník – 2 hodiny

Přírodní vědy se vyučují zpravidla v kmenové učebně v celých třídách. V tomto předmětu vedeme žáky k získávání a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytujeme žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, podporujeme vytváření jejich kritického myšlení a logického uvažování. Žáci jsou vedeni k aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě, chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností. Vyučování témat z oblasti chemie probíhá v celé třídě zpravidla v kmenové učebně. V tomto předmětu směřujeme žáky k podchycení a rozvíjení zájmů o obor, poznávání základních chemických pojmů i zákonitostí a řešení problémů v praktických situacích. Žáci se učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků a nalézání souvislostí
- k zaznamenávání pozorování a analýze výsledků
- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení, možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty a klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, umožňuje prezentaci práce žáků
- ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k vyjadřování vlastních názorů, k argumentaci
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů ve skupinách
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti za svou práci i jednání
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy ve vztahu ke kvalitě životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty i živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení vyžaduje dodržování stanovených pravidel i povinností z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Období – ročník:		Období A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
F-9-1-02	- rozliší pojem látka a těleso, uvede příklady látek a těles a uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Látky a tělesa - látky pevné, kapalné a plynné	Z ČEHO SE SKLÁDÁ SVĚT KOLEM NÁS - podmínky pro život vlastnosti látek – pokusy
F-9-1-01	- změří vhodně zvolenými měřidly délku, objem, hmotnost, čas, teplotu - uvede značky a jednotky daných veličin, jednotky mezi sebou převádí	Fyzikální veličiny - délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota - značky a jednotky - převody jednotek	MĚŘÍME, CO SE DÁ - nano-makrosvět, viry a bakterie, potravní řetězec, pyramida pokusy na měření délky, objemu, hmotnosti, času a teploty výpočet hustoty a hmotnosti tělesa
F-9-1-04	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- měření délky, objemu, hmotnosti, času a teplot - váhy, odměrný válec, teploměry, časová měřidla - změna délky či objemu tělesa při změně teploty	
F-9-1-03			elektrická stavebnice
F-9-6-01	- uvede příklad elektrování těles, kvalitativně objasní pojmy elektrické pole a elektrická síla	Elektrické vlastnosti látek - elektrování těles, elektrická síla, elektrické pole	ORIENTACE PODLE MAGNETISMU
F-9-6-05	- popíše části tyčového magnetu, objasní pojem magnetické pole a magnetické indukční čáry - uvede příklad magnetizace látky - určí magnetické póly Země - uvede příklady použití magnetu v praxi	Magnetické vlastnosti látek - magnet, póly magnetu, magnetické pole, magnetické indukční čáry, magnetizace látky - magnetické pole Země	pokusy s feromagnetickými látkami
F-9-6-01	- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - rozliší pojmy zdroj napětí, spotřebič, spínač - pomocí značek znázorní schematicky jednoduchý elektrický obvod - určí a objasní účinky elektrického proudu - rozliší pojem vodič a izolant	Elektrický obvod - základní části elektrického obvodu - vodič a izolant - schematické značky elektrického obvodu - podmínky vedení elektrického proudu - tepelné účinky elektrického proudu - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji	ELEKTŘINA - elektrické nervové signály
F-9-6-03	- pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud		stavba elektrického obvodu v praxi

	- dodržuje zásady bezpečného zacházení s el. přístroji		
--	--	--	--

Období – ročník:		Období B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
F-9-2-04	- prokáže experimentem existenci gravitační síly - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh	Gravitační síla a její měření - gravitační síla - gravitační pole Země - vztah pro výpočet gravitační síly - měření gravitační síly	ZEMĚ PŮSOBÍ NA ŽIVOT Newtonovy zákony
F-9-2-03 F-9-2-04	- změří velikost gravitační síly siloměrem - v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe působí silou, určí účinek jejich působení - určí druh působící síly, velikost a směr	Síla. Skládání sil - vzájemné působení těles - síla a její měření - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha sil - těžiště tělesa	grafická řešení prostřednictvím technologií PŘÍKLADY PŮSOBENÍ SIL Z PŘÍRODY
F-9-2-03 F-9-2-04	- změří velikost působící síly, znázorní působící sílu - určí v konkrétní situaci velikost a směr výslednice sil - rozhodne, zda jsou síly v rovnováze - odhadne polohu těžiště, experimentálně určí polohu těžiště některých těles - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na velikosti tlakové síly a drsnosti materiálu a nikoli na obsahu styčných ploch - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - uvede možnost změny odporových sil	Tření - tření, třecí síla - měření třecí síly - ovlivňování třecí síly v praxi - odporová síla vzduchu a vody	modelování třecích sil KDE TO DRHNE A NAOPAK - plazy, ryby
F-9-2-05	- využívá Newtonovy pohybové zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil	Posuvné účinky síly. Pohybové zákony - posuvné účinky síly a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností – zákon síly - zákon setrvačnosti - zákon akce a reakce	JAK SE ŽIVOČICHOVÉ POHYBUJÍ
F-9-2-04	- užívá s porozuměním vztah mezi tlakovou silou, velikostí plochy a tlakem - vypočítá tlak v konkrétním případě s použitím správné jednotky - navrhne, jak lze v praktické situaci tlak zmenšit nebo zvětšit	Deformační účinky síly - tlaková síla, tlak	TVARY V PŘÍRODĚ pokusy s pákou

F-9-2-06	- rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze - experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby páka byla v rovnováze - uvede příklad užití páky v praxi - určí podmínku rovnováhy na pevné kladce	- změna tlaku v praxi - Otáčivé účinky síly - moment síly - páka - rovnováha na páce - užití páky - kladka pevná	ŽIVOT V ROVNOVÁZE-kde páka živočichům pomáhá analýzy grafických záznamů pohybu
F-9-2-01	- uvede příklad využití kladky v praxi	- Pohyb tělesa - klid a pohyb těles	
F-9-2-02	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - rozliší jednotlivé druhy pohybů těles, určí druh pohybu tělesa v konkrétním případě - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - experimentálně zjistí rychlost rovnoměrného pohybu tělesa - vyjádří rychlost pohybu v příslušných jednotkách, jednotky mezi sebou převádí	- pohyb přímočarý a křivočarý - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost - doba rovnoměrného pohybu	POHYBUJÍ SE rychlost v reálném světě
F-9-3-01	- popíše vlastnosti kapalných látek - experimentálně předvede vznik tlaku v kapalině při působení vnější síly - vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení	- Mechanické vlastnosti kapalin - vlastnosti kapalných látek - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - vztahová síla v kapalině - Archimédův zákon - potápění, vznášení se a plavání těles v kapalinách	modely hydrauliky a hydrostatického tlaku
F-9-3-02	- objasní souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny		PŘÍRODA A KAPALINY - ryby, kapalina u rostlin, proudění, vztlak
F-9-3-01	- popíše a znázorní síly, působící na těleso v kapalině - určí pokusem i výpočtem velikost vztahové síly v kapalině - předpoví chování tělesa v kapalině	- Mechanické vlastnosti plynů - vlastnosti plyných látek - atmosférický tlak - vztahová síla v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě - přetlak a podtlak	PTÁCI - PLYNY (magnetismus)
F-9-3-02	- popíše vlastnosti plyných látek - porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku - objasní vliv atmosférického tlaku na počasí		mechanické vlastnosti plynu - tlak

	- uvede příklad, prokazující existenci vztlakové síly v atmosféře - s porozuměním používá Archimédův zákon pro plyny - popíše způsob měření tlaku v uzavřené nádobě, objasní pojmy podtlak a přetlak		
--	--	--	--

Období – ročník:		Období C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
F-9-1-02	- popíše částicové složení látek pevných kapalných a plynných, vysvětlí rozdíl mezi látkou krystalickou a amorfni - uvede příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují	Částicová stavba látek - částicové složení látek pevných, kapalných a plynných - látky krystalické a amorfni	SKLADBA LÁTEK (CH) difúze, Brownův pohyb
F-9-6-07	- uvede příklady zdrojů světla - porovná rychlost šíření světla ve vakuu s rychlostí v jiných prostředích - vysvětlí vznik stínu - využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - zobrazí předměty zrcadly a uvede příklady využití jednotlivých druhů zrcadel v praxi	Světelné jevy - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - přímočaré šíření světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem	zákon odrazu světla
F-9-6-08	- objasní a na příkladu ukáže, kdy dojde k lomu světla od kolmice a ke kolmici	- optické přístroje - rozklad světla, odrazný hranol	lom světla ke kolmici a od kolmice čočky
F-9-6-01	- popíše stavbu atomu a jednotlivé částice v atomu vznik iontu, určí druh iontu - objasní pojem siločáry elektrického pole, znázorní siločáry a vyznačí jejich směr v jednoduchých případech - sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, zapojí žárovky za sebou a vedle sebe	Elektrické vlastnosti látek - stavba atomu, kladný a záporný iont - elektrický náboj - siločáry elektrického pole	
F-9-6-02	- změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu - změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu	Elektrický proud - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - zapojení žárovek za sebou a vedle sebe	elektrický proud v polovodičích

F-9-6-06	- porovná jednotlivé zdroje napětí, objasní princip akumulátoru - objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, v elektrolytech a v plynech - popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem - znázorní pomocí schematické značky polovodičovou diodu a zapojí ji v propustném i závěrném směru, uvede příklad jejího využití	- elektrický proud a napětí, jejich značky a jednotky - měření elektrického proudu a napětí - zdroje napětí - vedení elektrického proudu v kovových vodičích, kapalinách a plynech - Ohmův zákon - regulace hodnoty proudu reostatem	polovodičová dioda elektrický odpor
F-9-6-04	- předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí nebo odporu - využívá při výpočtech vztah mezi elektrickým proudem, napětím a odporem (Ohmův zákon)		
F-9-6-05	- objasní princip reostatu - prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem		elektromagnetická indukce, střídavý proud transformátor
F-9-6-02	- objasní princip elektromagnetu, uvede příklad jeho využití	Střídavý proud - magnetické pole cívky s proudem	
F-9-6-05	- popíše funkci transformátoru a jeho využití v rozvodné elektrické síti	- elektromagnet - rozvodná elektrická síť	
F-9-4-05	- popíše způsob výroby a přenosu elektrické energie z elektrárny ke spotřebiteli - uvede zásady bezpečnosti a pravidla pro práci s elektrickým zařízením a se spotřebiči v domácnosti	- bezpečné chování při práci s elektrickým zařízením - ochrana před úrazem elektrickým proudem	

Období – ročník:		Období D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
F-9-4-01	- rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci - určí v jednoduchých případech velikost práce vykonané určitou silou	Práce. Výkon. Energie - práce – značka, jednotka, vzorec - výkon – značka, jednotka, vzorec	vzájemná přeměna polohové a pohybové energie
F-9-4-02	- určí velikost výkonu z práce a času	- elektrická práce - výkon elektrického proudu	

F-9-4-03	- určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí - vypočítá elektrickou práci z příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu - objasní pojmy polohová a pohybová energie - uvede příklad přeměny pohybové energie na polohovou a naopak - objasní pojem vnitřní energie tělesa - uvede příklady změny vnitřní energie tělesa	- polohová energie tělesa - pohybová energie tělesa Vnitřní energie. Teplo - vnitřní energie - změna vnitřní energie, tepelná výměna - teplo, jeho značka a jednotka - měrná tepelná kapacita látky - druhy tepelné výměny	vzorec pro výpočet tepla
F-9-4-04	- rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota - vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látek		
F-9-4-04	- určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně	Změny skupenství látek - tání a tuhnutí, teplota tání - měrné skupenské teplo tání - vypařování - var, teplota varu - měrné skupenské teplo varu - kapalnění - sublimace a desublimace	VLIV ZMĚNY TEPLoty NA ZVÍŘATA
F-9-4-05	- uvede příklady tepelné výměny - porovná látky podle tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití - uvede příklady změn skupenství z praktického života a určí, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje - vyhledá v tabulkách teplotu tání a teplotu varu některých látek - rozhodne z dané teploty, v jakém skupenství je daná látka - vyhledá v tabulkách měrné skupenské teplo tání a varu dané látky - uvede praktický význam vypařování - předpoví změnu teploty varu při změně tlaku nad hladinou kapaliny, uvede praktické užití tohoto jevu - vysvětlí vznik mlhy, jinovatky námrazy, oblaků - popíše základní stavební částice atomu a atomového jádra - popíše pojem izotop, uvede příklad izotopů - uvede základní druhy radioaktivního záření - popíše řetězovou jadernou reakci - popíše základní části jaderné elektrárny, uvede její výhody a nevýhody - popíše možnosti ochrany před radioaktivním zářením - uvede výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů	Jaderná energie - atom, atomové jádro - izotopy a nuklidy - radioaktivita - řetězová jaderná reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika	VLIVY ZÁŘENÍ NA ŽIVOČICHY - ochrana člověka při radiační havárii - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
F-9-5-01		Zvukové jevy - zdroje zvuku	ZVUKY PŘÍRODY

F-9-5-02	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - uvede podmínky šíření zvuku - porovná rychlost šíření zvuku v jednotlivých prostředích - objasní souvislost mezi výškou tónu a jeho kmitočtem - uvede význam zvukové izolace na praktickém příkladu - uvede příklad praktického využití odrazu zvuku - porovná zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti, rozhodne, které zvuky jsou zdraví škodlivé	- šíření zvuku prostředím - rychlost zvuku v různých prostředích - tón, výška tónu, kmitočet - pohlcování zvuku - odraz zvuku na překážce, ozvěna - hlasitost zvuku, ochrana před nadměrným hlukem	
F-9-7-01	- posoudí možnosti snižování hluku s ohledem na životní prostředí	Země a vesmír - Sluneční soustava - zatmění Slunce a Měsíce - naše Galaxie - kosmonautika	
F-9-7-02	- vyjmenuje tělesa Sluneční soustavy s rozdělením podle typů - popíše pohyb jednotlivých těles Sluneční soustavy - objasní princip měsíčních fází a vznik zatmění Slunce a Měsíce - vysvětlí rozdíl mezi planetou a hvězdou - orientuje se v základních souhvězdích na obloze - uvede základní mezníky výzkumu vesmíru a kosmonautiky		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako plně integrovaný vyučovací předmět do center aktivit Centrum příroda v rámci integrované tematické výuky ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojočnících). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Integrovaný předmět má následující časovou dotaci

- 8. ročník – 2 hodiny
- 9. ročník – 2 hodiny

Přírodní vědy se vyučují zpravidla v kmenové učebně v celých třídách. V tomto předmětu vedeme žáky k získávání a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytujeme žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, podporujeme vytváření jejich kritického myšlení a logického uvažování. Žáci jsou vedeni k aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě, chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností. Vyučování témat z oblasti chemie probíhá v celé třídě zpravidla v kmenové učebně. V tomto předmětu směřujeme žáky k podchycení a rozvíjení zájmů o obor, poznávání základních chemických pojmů i zákonitostí a řešení problémů v praktických situacích. Žáci se učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků a nalézání souvislostí
- k zaznamenávání pozorování a analýze výsledků
- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie

- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení, možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty a klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, umožňuje prezentaci práce žáků
- ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k vyjadřování vlastních názorů, k argumentaci
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů ve skupinách
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti za svou práci i jednání
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy ve vztahu ke kvalitě životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty i živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení vyžaduje dodržování stanovených pravidel i povinností z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

CH-9-1-01	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, varovné značky a jejich význam - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Směsi - směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Anorganické sloučeniny - oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití oxidů - kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných kyselin	FYZIKA - látky a tělesa:měření veličiny, skupenství, částicová stavba
CH-9-1-02	- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		PŘÍRODOPIS: Země-vývoj, stavba
CH-9-1-03	- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek		
CH-9-2-01	- rozlišuje směsi a chemické látky		
CH-9-2-02	- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení		
CH-9-2-03	- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		
CH-9-2-04	- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi		
CH-9-2-05	- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití		
CH-9-2-06	- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění		
CH-9-3-01	- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech		
CH-9-3-02	- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech		
CH-9-3-03	- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti		
CH-9-5-01	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		
CH-9-5-02	- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní		
CH-9-5-03			

	prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných halogenidů - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno	FYZIKA: elektřina, energie
--	---	---	----------------------------

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
CH-9-1-01 CH-9-1-02 CH-9-1-03 CH-9-3-01 CH-9-3-02 CH-9-3-03 CH-9-4-01 CH-9-4-02 CH-9-4-03	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech -orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Chemické reakce - chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární	

H-9-6-01	- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	hmotnost	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
CH-9-6-02	- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní	
CH-9-6-03	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou	
CH-9-6-04	- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	Organické sloučeniny	druhy kvašení
CH-9-6-05	- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
CH-9-6-06	- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	FYZIKA: obnovitelné a neobnovitelné zdroje en.
CH-9-7-01	- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
CH-9-7-02	- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	PŘÍRODOPIS:recyklace, přírodní zdroje, půda-ochrana půdy, živočichy+rostliny-ochrana, ochrana žp, rovnováha v ekosystému
CH-9-7-03	- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost	
		- chemický průmysl v ČR	
		- průmyslová hnojiva	
		- tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika	
		- plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace	
		- detergenty a pesticidy, insekticidy	PŘÍRODOPIS: lidské tělo-prevence, závislosti, CNS
		- hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	
		- léčiva a návykové látky	

ČLOVĚK A PŘÍRODA – Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit Centrum příroda ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojročnících). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Integrovaný předmět má následující časovou dotaci

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny
- 8. ročník – 1 hodina
- 9. ročník – 1 hodina

Přírodní vědy se vyučují zpravidla v kmenové učebně v celých třídách. V tomto předmětu vedeme žáky k získávání a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytujeme žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, podporujeme vytváření jejich kritického myšlení a logického uvažování. Žáci jsou vedeni k aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě, chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností. Vyučování témat z oblasti chemie probíhá v celé třídě zpravidla v kmenové učebně. V tomto předmětu směřujeme žáky k podchycení a rozvíjení zájmů o obor, poznávání základních chemických pojmů i zákonitostí a řešení problémů v praktických situacích. Žáci se učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků a nalézání souvislostí
- k zaznamenávání pozorování a analýze výsledků
- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení, možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty a klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, umožňuje prezentaci práce žáků
- ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k vyjadřování vlastních názorů, k argumentaci
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů ve skupinách
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti za svou práci i jednání
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy ve vztahu ke kvalitě životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty i živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení vyžaduje dodržování stanovených pravidel i povinností z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
P-9-1-01	- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Obecná biologie a genetika - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití Biologie hub - houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam Biologie živočichů - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci). Základy ekologie - organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Názory na vznik života
P-9-1-05	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti		Významné objevy a objevitelé.
P-9-1-06	- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů		Zajímavosti. Méně známé druhy hub, živočichů a rostlin.
P-9-1-07	- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		
P-9-2-01	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků		
P-9-2-02	- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích		
P-9-2-03	- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků		VČELA
P-9-4-01	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;		logika-hmyzí hotel
P-9-4-03	- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		
P-9-4-04	- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		
P-9-7-01	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;		
P-9-7-02	- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému		
P-9-7-03	- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		

P-9-7-04	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), - významní biologové a jejich objevy	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody		
P-9-8-02	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
P-9-1-02	- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Obecná biologie a genetika - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů	Významné objevy a objevitelé.
P-9-1-03	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů		
P-9-1-04	- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek		
P-9-3-01	- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Biologie rostlin - anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	Zajímavosti. Méně známí živočichové a rostliny.
P-9-3-02	- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku		
P-9-3-03	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin		
P-9-3-04	- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		
P-9-3-05	- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí		
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Biologie živočichů - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy,	Vědní obory botaniky
P-9-4-02	- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje		
			Léčivé rostliny
			Koření

P-9-4-03	vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů, strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	Plankton Minerální látky rozpuštěné ve vodě Tažné ryby a jejich putování Rybolov Rybnikářství Vývoj obojživelníků, plazů, ptáků Dorozumívání a tah ptáků Sokolnictví Chráněná území v ČR
P-9-4-04	- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů	
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody	
P-9-8-02	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek - významní biologové a jejich objevy	

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
P-9-1-06	- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Obecná biologie a genetika - dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Biologie živočichů - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci živočichů - savci; jejich přizpůsobení, chování a ochrana vybraných druhů	Významné objevy a objevitelé.
P-9-4-01	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		
P-9-4-03	- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		
P-9-5-01	- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy		
P-9-5-02	- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka		
P-9-5-03	- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří		
P-9-5-04	- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a		

P-9-5-05	uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Biologie člověka - fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - významní biologové a jejich objevy	Různé názory na vývoj člověka pozorování vybraných orgánů savců
P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
P-9-6-01 P-9-6-02 P-9-6-03 P-9-6-04 P-9-6-05	- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle	Neživá příroda - Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost,	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty

P-9-6-06	charakteristických znaků - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - geologický vývoj a stavba území ČR - český masiv, Karpaty - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem),	prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Ekologické problémy Nakládání s odpady Chráněná území ve světě
P-9-7-04	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		
P-9-8-01	- aplikuje praktické metody poznávání přírody		
P-9-8-02	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit Centrum svět ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojočnicích). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Má následující časovou dotaci

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny

- 8. ročník – 2 hodiny
- 9. ročník – 2 hodiny

Zeměpisu se vyučuje celá třída zpravidla v učebně s potřebným materiálně technickým vybavením.

V tomto předmětu vedeme žáky k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, k poznávání hlavních geografických objektů a jevů, k osvojování geografických pojmů a používání poznávacích metod. Žáci jsou vedeni k respektování přírodních hodnot a lidských výtvorů, k získání trvalého zájmu o poznávání vlastní země i regionů světa, rozvoji kritického myšlení a logického uvažování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí k učení

- učitel nabízí vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací k používání odborné terminologie
- vede žáky, aby získané poznatky kriticky posuzovali a porovnávali, poznávali smysl a cíl učení
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky, využití vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k využívání svých předností při řešení zadaných problémů ve skupinové práci, ale i při práci samostatné, k ověřování správných výsledků
- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívá metody, při kterých dochází k řešení a závěrům sami žáci
- podporuje a rozvíjí žákovu argumentaci, obhajování jeho výroků a práci s chybou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k souvislému, kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, map a grafů
- učí je formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat, respektovat názor druhých
- podněcuje žáky ke vzájemné komunikaci mezi sebou i s učitelem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kooperaci a k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- ke spoluúčasti na vytváření kritérií pro hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality práce a termínů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel rozvíjí u žáků pocit sounáležitosti s životním prostředím a podporuje jednání žáků v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k ochraně svého zdraví i zdraví svých spolužáků
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje a k vytváření osobních

představ o geografickém a životním prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu, vyhledávání a využívání různých informačních zdrojů
- žáci jsou vedeni k efektivní práci s běžně dostupnými geografickými pomůckami a vybavením

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova:

žáci:

- spoluvytváří a rozvíjí dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích
- přispívají k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí a podporují komunikační schopnosti a dovednosti (pobyt ve volné přírodě, cestování, turistika)

Výchova demokratického občana:

žáci:

- podporují aktivity vedoucí k respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti, dodržování principu demokracie v občanském životě
- respektují kulturní, etnické a jiné odlišnosti (lidé na Zemi - rasy, náboženství, jazyky)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- přispívá k poznávání života v ostatních státech Evropy a světa, k prezentaci vlastních zážitků z cestování po Evropě (světě).

Multikulturní výchova:

- seznamuje s různými kulturami, jejich tradicemi i hodnotami, spoluvytváří
- vytváří předpoklady k uvědomění si vlastních kulturních zvyků, tradic a hodnot, podporuje utváření pozitivních mezilidských vztahů (spolupráce, tolerance)

Environmentální výchova:

- podporuje realizaci konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí
- seznamuje s podmínkami života a možností jeho ohrožení (živelní pohromy, lidská činnost)
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahů k prostředí v různých oblastech světa

Mediální výchova:

- spoluvytváří předpoklady ke kritickému vnímání mediálních sdělení, k přiměřené analýze mediálních prostředků jako zdrojů geografických dat a informací
- vede ke sledování zpravodajských relací, k zájmu o odbornou literaturu a časopisy
- rozvíjí dovednosti při práci s internetem

Výstupy z ostatních vyučovacích předmětů integrované do zeměpisu:

Dějepis:

žáci:

- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáží základní orientaci v problémech ostatního světa

Biologie:

žáci:

- rozlišují důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- porovnávají význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší zemi
- uvedou na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Chemie:

žáci:

- vysvětlí pojem inverze

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Z-9-1-01	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Pojmy mapa a glóbus. Glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky. Znázornění výškopisu a polohopisu na mapách různé druhy map a plánů, podle měřítka a obsahu, jejich význam.	analýza informací z různých druhů map
Z-9-1-02	- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Práce s turistickou mapou, orientace mapy, na elementární úrovni. Výpočet vzdálenosti na mapě a ve skutečnosti podle měřítka.	mapy hustoty zalidnění obyvatel
Z-9-1-03	- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost		kartografická zobrazení vybrané metody tematické kartografie
Z-9-1-04	- vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky. Základní informační geografická média a zdroje dat.	praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty, tvorba map a plánů

Z-9-7-01	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Práce s mapou v terénu (měřítko mapy, buzola, kompas, GPS orientace podle bodů v krajině).	
Z-9-7-02	- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03	- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích.	
Z-9-2-01	Přírodní obraz Země - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy (včetně Měsíce)	Vesmír, Galaxie, Sluneční soustava	
Z-9-2-02	- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby. Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice.	práce s datovou hranicí a časovými pásmy
Z-9-2-03	- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra. Složky a prvky přírodní sféry:	propojení informací z map a vytvoření vazeb mezi větrnými systémy, podnebnými a vegetačními pásmy
Z-9-2-04	- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- atmosféra (počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh v atmosféře, TV, TN, větrné systémy) - litosféra (vnitřní a vnější činitelé), - pedosféra - hydrosféra (rozložení vody na Zemi, základní hydrologické pojmy) - biosféra- systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni	vyvození pozitivních a negativních vlivů, které vedou k utváření místní (vybrané) oblasti
Z-9-3-01	Regiony světa - Světový oceán a polární oblasti - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Světový oceán a polární oblasti - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony podle zvolených	Světový oceán Polární oblasti - Arktida a Antarktida.	přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti

Z-9-3-02	kritérií, postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Charakteristika regionů z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti.	modelové regiony Austrálie -
Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů	Přírodní oblasti	vybrané modelové přírodní,
Z-9-3-04	- zvažuje, které změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Podnebné oblasti Environmentální problémy, možnosti jejich řešení	společenské politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Z-9-4-01	Společenské a hospodářské prostředí – obyvatelstvo a sídla - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky – vývoj počtu obyvatel, demografická revoluce, náboženství, jazyky, rasy.	výpočet hustoty zalidnění, práce se statistickými daty věkové pyramidy analýza vztahů rozmístění jednotlivých sektorů na vyspělost států a obyvatelstva
Z-9-4-02	- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Sídla - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace, rozdělení sídel, uspořádání sídel, funkce sídel.	
Z-9-4-03	- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně.	
Z-9-4-04	- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy. Politická mapa světa: porovnávací kritéria - národní a mnohonárodnostní státy, části státu, správní oblasti, kraje, města,	

Z-9-4-05	Společenské a hospodářské prostředí – politický zeměpis - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	aglomerace. Jádrové a periferní hospodářské oblasti světa. Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států. Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska, hladomory, humanitární a rozvojová pomoc.	hlubší vazba mezi koloniemi a mocenskými zájmy států v průběhu osídlování
Z-9-4-06	- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		vhled do momentální politické situace vybrané oblasti
Z-9-5-01	Životní prostředí - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	konkrétní zkušenost, ideálně návyk, který vede k ochraně životního prostředí
Z-9-5-02	- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		
Z-9-5-03	- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Z-9-3-01	Regiony světa - Evropa - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy	Charakteristika Evropy z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislost.	vhled do momentální politické situace vybrané oblasti
Z-9-3-02	- lokalizuje na mapách světadílů Evropa podle zvolených kritérií, postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Poloha, povrch, vodstvo, přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti.	vzájemná spolupráce v Evropě na konkrétních příkladech jak vnímat Česko jako

Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy	Modelové regiony a státy Evropy - vybrané modelové přírodní, společenské politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.	partnera a součást EU
Z-9-3-04	- zvažuje, které změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
Z-9-6-01	Česká republika - vymezuje a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Místní region: Litomyšlsko - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj.	zpracování zprávy o místního regionu z hlediska dalšího rozvoje
Z-9-6-02	- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům		vhled do plánů o stavbě dálnice vedoucí našim regionem
Z-9-6-03	- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika - obecný úvod (zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, vodstvo, klima, půdy, ochrana životního prostředí). Obyvatelstvo (základní geografické, demografické a sídelní poměry, historický vývoj Česka). Politická a hospodářská charakteristika ČR (rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství transformací společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, mezinárodní obchod).	
Z-9-6-04	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		vzájemná spolupráce mezi jednotlivými regiony, jejich přesah
Z-9-6-05	- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích,	regiony České republiky: územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské	

	organizacích a integracích států	členění, kraj místního regionu přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
--	----------------------------------	--	--

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Z-9-3-04	Regionální zeměpis: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu	Regiony světa - Severní, Střední a Jižní Amerika Asie, Afrika, Austrálie a Oceánie	vyvození pozitivních a negativních vlivů, které vedou k utváření místní (vybrané) oblasti
Z-9-3-01	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	charakteristika z hlediska přírodních a socio-ekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti: Poloha, povrch, vodstvo, přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti	
Z-9-3-02 Z-9-3-03	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů a modelových států.	vybrané modelové přírodní, společenské politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
Z-9-3-04	- zvažuje, které změny ve vybraných světadílech, vybraných makroregionech a modelových státech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		

UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku a ve 3., 4. a 5. ročníku je plně integrovaný do center aktivit. Žáci pracují většinou ve skupinách ve třídě a mohou využívat audiovizuální pomůcky, soubory nástrojů pro rozvoj rytmu, s notovým zápisem..

Má následující časovou dotaci:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost

- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost

- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel podporuje sebedůvěru žáků v jejich schopnosti
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky ke schopnosti rozlišit jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro přiměřenou komunikaci mezi žáky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby, ke vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel sleduje při hodině pokrok žáků
- vede žáky k užívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře

Období – ročník:		1. období – 1. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
HV-3-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, tvoření tónu	Využití PC programů pro vlastní komponování hudby
HV-3-1-02	- učí se rozlišovat a udržovat určitý rytmus	Zvuky a tóny kolem nás v běžném životě (trhání papíru, bouchnutí dveří, cinkot lžičky, šumící voda, vítr,...).	Dvojhlas, kánon
HV-3-1-03	- provádí hru na tělo, seznamuje se s hudebními nástroji z Orffova instrumentáře	Vlastnosti tónu:	Hudba a výtvarné techniky
HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje hudbu	→ vysoký – nízký, dlouhý – krátký,	Hudebně-dramatické formy
HV-3-1-05	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	→ silný – slabý	Poslech, fantazie, relaxace
HV-3-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Vzestupná a sestupná melodie Písňe lidové i umělé na náměty žáků Hry se zpěvem Aktivní poslech lidových, umělých písní Aktivní poslech vážné hudby Pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v tempu a dynamice znějící hudby	Taneční představení na náměty dětí

		Hry s rytmem Hry s předměty a nástroji, hra na tělo Hudební improvizace	Hra na zobcovou flétnu, kytaru, xylofon
--	--	---	---

Období – ročník: 1. období – 2. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
HV-3-1-01	- automatizuje si správné dýchání a tvoření tónů, rozšiřuje si hlasový rozsah a upevňuje ho	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, tvoření tónu	Využití PC programů pro vlastní komponování hudby
HV-3-1-05	- provádí dechová a hlasová cvičení - využívá grafického znázornění melodie ke zpěvu vzestupných a sestupných řad - seznamuje se s notovou osnovou, houslovým klíčem, taktovou čarou, notami podle délky	Notová osnova, houslový klíč Nota celá, půlová, čtvrtová Taktová čára Rozšiřování hlasového rozsahu Písňe lidové i umělé na náměty žáků Hry se zpěvem Hudební nástroje Aktivní poslech lidových i umělých písní Aktivní poslech vážné hudby	Dvojhlas, kánon Hudba a výtvarné techniky Hudebně-dramatické formy Poslech, fantazie, relaxace
HV-3-1-02	- opakuje daný tón, upevňuje hlasový rozsah, zpívá podle pokynů učitele - melodizuje texty, dětské lidové písňe, dětské umělé písňe	Hry se zpěvem Hudební nástroje Aktivní poslech lidových i umělých písní Aktivní poslech vážné hudby	Taneční představení na náměty dětí
HV-3-1-06	- rozvíjí hudebnost a cit zařazováním poslechu skladeb, seznamuje se s hudebními nástroji - poslouchá instrumentální skladby a písňe		Hra na zobcovou flétnu, kytaru, xylofon
HV-3-1-02	- rozlišuje a udržuje rytmus - provádí rytmická cvičení, reprodukuje motivy a rytmy	Hry s rytmem Hry s předměty a nástroji, hra na tělo	
HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu - provádí pohybové hry	Pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v tempu a dynamice znějící hudby Hudební improvizace, pohybové hry se zpěvem	

Období – ročník: 1. období – 3. ročník			
--	--	--	--

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
HV-3-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Orffův instrumentář, metrum, rytmus a délka tónů	Dramatizace
HV-3-1-05	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové dynamické změny v proudu znějící hudby	Pohybový doprovod k hudbě, hry na tělo Hra na dostupné hudební nástroje Poznávání hudebních nástrojů	Poslech klasické hudby
HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Jednohlasný zpěv lidových i umělých písní	
HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Rozlišení vokální a instrumentální hudby	
HV-3-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		

Období – ročník: 2. období – 4. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
HV-5-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Zpěv - jednohlas, dvojhlas Rozdíl rytmus x melodie, mollová a durová tónina	Dramatizace Poslech klasické hudby
HV-5-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	písně lidové a umělé Takt Realizace písně zapsané v notové osnově	

HV-5-1-02	-realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Tanečně-pohybové aktivity	
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace-	Hudebně-výrazové prostředky	

Období – ročník:		2. období – 5. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
HV-5-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Jednoduché dvojhlasé písně v durové či mollové tónině	dramatizace
HV-5-1-02	-realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Hudební výrazové prostředky	Tvorba přede hry, mezihry a dohry
HV-5-1-03	-využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Rytmus	Realizace melodie zapsané pomocí not
HV-5-1-05	-vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Využití dostupných hudebních nástrojů	
HV-5-1-07	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudební improvizace	
HV-5-1-04	- seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru	Pohybová improvizace	
	- pozná smyčcové nástroje (housle, violoncello, kontrabas) a dechové nástroje (trubka, pozoun, lesní roh)	Symfonický orchestr - smyčcové a dechové nástroje Poslech různých hudebních žánrů	

--	--	--	--

UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit Centrum svět a umění ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojočnicích). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Učebna je vybavena potřebnou audiovizuální technikou. Vztah žáků k hudbě je podporován návštěvami hudebních představení a koncertů, účastí v pěveckých a hudebních přehlídkách. Při těchto příležitostech se prohlubují dovednosti žáků a učí se kulturnímu chování a vystupování.

Má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 1 hodina
- 7. ročník – 1 hodina
- 8. ročník – 1 hodina
- 9. ročník – 1 hodina

Hudební výchova zahrnuje 4 základní druhy činností:

Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěnostem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební paměť.
- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby, reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí smysl pro rytmus, představivost a hudební paměť.
- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání a poznávání hudby v různých žánrových podobách a stylech, analyzování a interpretace hudby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů, podnětů a příkladů hudebních ukázek k samostatnému
- poznávání a zařazování do jednotlivých stylových období
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel podněcuje žáky k vyjádření vlastních názorů, obhajobě a toleranci názorů druhých
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování názoru druhých
- podporuje u žáků vytváření potřeby zapojovat se do kulturního dění školy a regionu
- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k ochraně a oceňování našich kulturních tradic

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- při samostatné práci vede učitel žáky ke koncentraci na pracovní výkon, k jeho dokončení a dodržování stanovených pravidel
- nabízí žákům dostatek hudebních aktivit, které přispívají k vytváření pozitivního vztahu k hudbě
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Hv-9-1-02	-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Intonační cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu Jednohlasy a vícehlasy zpěv, kánon Zpěv lidových i umělých písní Reflexe vlastního vokálního projevu a projevu ostatních Vlastní vokální tvorba, vokální improvizace Druhy zpěvních hlasů Rytmické hry, způsob zápisu rytmu Reprodukce slyšených tónů	Společné zpívání při příležitosti školních slavností Vlastní hudební vystoupení Stupnice, noty, notový záznam melodie Taktování a dirigování Představení taneční akademie Vizualizace skladby Poslech skladby jako základ pro výtvarné a dramatické vyjádření Referát se zvolenou hudební tematikou
Hv-9-1-01	-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách		
Hv-9-1-03	-reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodu s využitím Orffova instrumentáře a dostupných hudebních nástrojů Nástrojová improvizace Notový záznam hudby	
Hv-9-1-05	-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu		
Hv-9-1-06	-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI Základní kroky tanců Pohybové vyjádření slyšených hudebních motivů Hra na tělo, pohybová improvizace Rytmicko-pohybové hry	
Hv-9-1-07	-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Aktivní poslech klasické i moderní hudby Hudební styly a žánry Intuitivní a emocionální poslechové aktivity Interpretace znějící hudby - vytváření vlastních názorů	

		Aktivní poslech díla významných hudebních osobností Život a dílo vybraných významných osobností světové a české hudby	
--	--	--	--

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Hv-9-1-02 Hv-9-1-01 Hv-9-1-03 Hv-9-1-04 Hv-9-1-05 Hv-9-1-06 Hv-9-1-07	-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách -reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace -realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů -rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu -orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku -zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Intonační cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu Jednohlasý a vícehlasý zpěv, kánon Zpěv lidových i umělých písní Intonace v durových a mollových tóninách Vlastní vokální tvorba, vokální improvizace Rytmický výcvik, rytmický záznam melodie Notový záznam melodie, Reprodukce slyšených tónů a melodií Grafický zápis rytmu a melodie Reflexe vokálního projevu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Nástrojová reprodukce melodií Nástrojová improvizace HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taneční kroky vybraných tanců Rytmicko-pohybové hry, hra na tělo POSLECHOVÉ ČINNOSTI Aktivní poslech klasické i moderní hudby Hudebně výrazové prostředky (melodie, barva, rytmus, dynamika, gradace, kontrast, harmonie) Hudební styly a žánry Poslech s oporou o notový zápis	Společné zpívání při příležitosti školních slavností Vlastní hudební vystoupení Partitura Vizualizace skladby Poslech skladby jako základ pro výtvarné a dramatické vyjádření Referát se zvolenou hudební tematikou Oblíbené hudební skupiny Intuitivní a emocionální poslechové aktivity Interpretace znějící hudby - vytváření vlastních názorů Aktivní poslech díla významných hudebních osobností

--	--	--	--

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Hv-9-1-02	-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Hlasová výchova - dechová cvičení, hlasová rezonance, rozezpívání, artikulační cvičení Jednohlasý a vícehlasý zpěv, kánon Intonace a vokální improvizace	Společné zpívání při příležitosti školních slavností Partitura Vlastní hudební vystoupení Představení taneční akademie Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy
Hv-9-1-01	-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Zpěv v dur i v moll tóninách Zpěv lidových i umělých písní Vlastní vokální tvorba, vokální improvizace	Vizualizace skladby Poslech skladby jako základ pro výtvarné a dramatické vyjádření
Hv-9-1-04	-realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Rytmické hry Noty, notový záznam melodie Reprodukce slyšených tónů a melodií Reflexe vokálního projevu (tvorba a pěvecký projev významných hudebních osobností)	Souvislosti různých oborů (malířství, stavitelství, literatura) v jednotlivých etapách
Hv-9-1-03	-reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Nástrojová reprodukce melodií Nástrojová improvizace	
Hv-9-1-05	-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření slyšených hudebních motivů Taneční styly, základní kroky vybraných tanců Pohybová improvizace Rytmicko-pohybové hry, hra na tělo	
Hv-9-1-06	-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Analýza hudební skladby	
Hv-9-1-07			

Hv-9-1-08	-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s dobou vzniku, životem autora, ve spojení s jinými hudebními i nehudebními díly Intuitivní a emocionální poslechové aktivity Interpretace znějící hudby - vytváření vlastních názorů Poslech s oporou o notový zápis Aktivní poslech díla významných hudebních osobností	
-----------	---	--	--

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
Hv-9-1-02	-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Hlasová výchova - dechová cvičení, hlasová rezonance, rozezpívání, artikulační cvičení	Společné zpívání při příležitosti školních slavností
Hv-9-1-01	-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Jednohlasý a vícehlasý zpěv, kánon Techniky vokálního projevu a jejich individuální využití	Vlastní hudební vystoupení
Hv-9-1-04	-realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Intonace a vokální improvizace Zpěv v dur i v moll tóninách Zpěv lidových i umělých písní Vlastní vokální tvorba, vokální improvizace	Vizualizace skladby
Hv-9-1-03	-reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Rytmické hry Noty, notový záznam melodie, Reprodukce slyšených tónů a melodií Rozlišování durových a mollových akordů	Poslech skladby jako základ pro výtvarné a dramatické vyjádření
Hv-9-1-05		Reflexe vokálního projevu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	Souvislosti různých oborů (malířství, stavitelství, literatura) v jednotlivých etapách

Hv-9-1-06	-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Nástrojová reprodukce melodií Nástrojová improvizace	
Hv-9-1-07	- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření slyšených hudebních motivů Základní kroky vybraných tanců Pohybová improvizace Rytmicko-pohybové hry, hra na tělo	
Hv-9-1-08	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s dobou vzniku, životem autora, ve spojení s jinými hudebními i nehudebními díly Hudební styly a žánry - chápání jejich funkce vzhledem k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla	

UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako integrovaný předmět do center aktivit. Žáci pracují většinou v pracovních skupinách a využívají různorodé výtvarné techniky, který zpracovávají různé výstupy.

Má následující časovou dotaci:

1. ročník – 1,5 hodina
2. ročník – 1,5 hodina
3. ročník – 1,5 hodina
4. ročník – 1,5 hodiny
5. ročník – 1,5 hodiny

Výtvarná výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru umění a kultura. Vyučování probíhá zpravidla v celých třídách.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí

Malba

- základní a doplňkové barvy a jejich vlastnosti, kombinace barev

Kresba

- výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kompozice v ploše, kresba různým materiálem

Techniky plastického vyjadřování

- znázornění prostoru na základě zkušeností získaných pohybem a hmatem, výtvarné zpracování přírodních materiálů, modelování z papíru, hlíny, sádky, drátu

Grafické techniky

- tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyjádření svého vlastního postoje k uměleckému dílu i ke své vlastní tvorbě
- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k využití získaných poznatků ve vlastní tvorbě
- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel nechává žáky hovořit o pozorovaném díle
- přijímá často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňuje je

- vybízí žáky, aby zkoušeli vyjadřovat své dojmy z uměleckého díla a respektovali názory jiných
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel dbá na to, aby se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci ve skupinách a aby tato pravidla respektovali
- učí je vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- vede žáky ke kolegiální pomoci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vede žáky k poznání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- rozvíjí u žáků snahu pomáhat si mezi sebou, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- při práci s různými materiály vede učitel žáky k dosažení zručnosti
- dbá na udržování pořádku na pracovním místě, zavádí systém v přípravě a ukládání výtvarných pomůcek
- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Období – ročník: 1. období – 1. - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VV-3-1-01	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Uspořádání objektů do celků – na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	Výtvarné workshopy v galerii Návštěva galerie, muzea s komentovanou prohlídkou Výtvarné dílny Školy na zámku Land-art Výtvarné dílny s charitativním přesahem Realizace vánočního a velikonočního jarmarku Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné dílny pro rodiče Školní slavnosti

VV-3-1-02 VV-3-1-03 VV-3-1-04 VV-3-1-05	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci -jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz Vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), motivace - (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Obrazná vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
---	--	--	--

Období – ročník: 2. období – 4. - 5. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
		ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	Výtvarné workshopy v galerii

VV-3-1-01	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury Uspořádání objektů do celků – na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);	Návštěva galerie, muzea s komentovanou prohlídkou Výtvarné dílny Školy na zámku Land-art Výtvarné dílny s charitativním přesahem Realizace vánočního a velikonočního jarmarku Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné dílny pro rodiče Školní slavnosti Animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz Vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), motivace - (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Obrazná vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
VV-3-1-02	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		
VV-3-1-03	- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky		
VV-3-1-04	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností		
VV-3-1-05	- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		

UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako plně integrovaný předmět do center aktivit ve věkově smíšených skupinách (dvojiročnících).

Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

3. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
4. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
3. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
4. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Má následující časovou dotaci

6. ročník – 2 hodiny

7. ročník – 2 hodina

8. ročník – 1 hodina

9. ročník – 1 hodina

Výuka výtvarné výchovy je založena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné citění, představivost, fantazii, myšlení a prožitky a k tomu jsou využívány různé výtvarné prostředky, nástroje a techniky. Cílem výuky je pěstovat estetické citění, vkus žáků, učit je vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí.

Tematické okruhy vyučovacího předmětu

Rozvíjení smyslové citlivosti

- zaměřujeme se na prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků, odraz skutečnosti v lidském vědomí, působení uměleckých děl na žáky
- vycházíme ze zážitků a zkušeností žáka, z pozorování lidí a jejich projevů, věcí, přírody a popisů událostí

Uplatňování subjektivity

- zaměřujeme se na prostředky pro vyjádření osobních nálad, zkušeností, představ vyvolaných zrakovým vjemem nebo uměleckým zážitkem
- rozvíjíme tvůrčí činnosti, při nichž žák uplatňuje vlastní vnímání, citění, myšlení a fantazii a užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních a komunikačních technologií

Ověřování komunikačních účinků

- vedeme žáky k vysvětlení záměru tvorby, samostatně vytvořeného nebo pozorovaného výtvarného projevu, ke vzájemnému porovnávání individuálních interpretací výtvarných děl
- umožňujeme žákům prezentaci vlastních výtvarných děl v prostorách školy, na veřejných akcích, soutěžích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák uvědomil různé možnosti, kterými lze úkol realizovat
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů, podnětů a příkladů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- podporuje kritické myšlení ve vztahu k umění

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel dává dostatek možností pro vzájemnou komunikaci v různých formách (ústně, písemně, výtvarnými prostředky)
- klade důraz na interpretaci uměleckého díla žáky
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování odlišných názorů)
- respektuje žákovu individuální volbu uměleckých prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby pomáhá žákům v uměleckých činnostech
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření různých dárků (např. pro budoucí prvňáčky, apod.)
- podporuje u žáků vytváření potřeby navštěvovat výstavy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování stanovených pravidel
- při práci s výtvarným materiálem jsou žáci vedeni k dodržování hygienických pravidel
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality a postupů práce

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

výstupy RVP			
VV-9-1-02 VV-9-1-04	- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, světlostní a barevné kvality, textury UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné workshopy v galerii Návštěva galerie s komentovanou prohlídkou a workshopem Výtvarné dílny pro rodiče - charitativní přesah Vánoční tvoření pro rodiče Realizace vánočního a velikonočního jarmarku Výzdoba školy při různých příležitostech Vizuální úprava a ilustrace prací k jiným předmětům Malba temperou Kresba tužkou Vytváření ilustrací v počítači Vytváření komixu v počítačové aplikaci Tvorba na motivy vybraných literárních děl Tvorba na motivy vybraných uměleckých děl

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

výstupy RVP			
VV-9-1-03	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné dílny pro rodiče - charitativní přesah Výzdoba školy při různých příležitostech
VV-9-1-08	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Vizuální úprava a ilustrace prací k jiným předmětům Malba temperou Kresba tužkou Vytváření ilustrací v počítači Vytváření komixu v počítačové aplikaci Tvorba na motivy vybraných literárních děl Tvorba na motivy vybraných uměleckých děl

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VV-9-1-05	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění	Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné workshopy v galerii Návštěva galerie s komentovanou

VV-9-1-06	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	prohlídkou a workshopem Výtvarné dílny pro rodiče - charitativní přesah Výzdoba školy při různých příležitostech Vizuální úprava a ilustrace prací k jiným předmětům Malba temperou Kresba tužkou Vytváření ilustrací v počítači Vytváření komixu v počítačové aplikaci Tvorba na motivy vybraných literárních děl Tvorba na motivy vybraných uměleckých děl
-----------	---	---	--

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VV-9-1-01	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Školní výstavy v prostorách školy Výtvarné workshopy v galerii Návštěva galerie s komentovanou prohlídkou a workshopem Výtvarné dílny pro rodiče -

VV-9-1-07	- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	charitativní přesah Vánoční tvoření pro rodiče Výzdoba školy při různých příležitostech Vizuální úprava a ilustrace prací k jiným předmětům Malba temperou Kresba tužkou Vytváření ilustrací v počítači Vytváření komixu v počítačové aplikaci Tvorba na motivy vybraných literárních děl Tvorba na motivy vybraných uměleckých děl
-----------	---	--	---

ČLOVĚK A ZDRAVÍ – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předchozím vzdělávání. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě a jiným lidem. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojročnících). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B

Časové vymezení vyučovacích předmětů Výchova ke zdraví

8. ročník – 1 hodina

9. ročník – 1 hodina

Organizační vymezení vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy. K výuce předmětu může být využívána tělocvična, hřiště, ostatní prostory školy a okolí i další podnětná sportovní prostředí. Během výuky předmětu jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: návštěvy plaveckých bazénů, zimních stadionů, semináře a programy podporující zájem žáků o předmět (např. školy v přírodě, sportovní kurzy apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výchova ke zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá u toho vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany

zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
VZ-9-1-01	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Kamarádství, přátelství, láska. Rodina, škola, vrstevnická skupina. Změny v životě člověka, dětství, puberta, dospívání.	Partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Obec, spolek Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
VZ-9-1-02	- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, kooperace, dopad vlastního jednání.	Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy. Odpovědné chování v situacích úrazu, základy první pomoci.
V- 9-1-03	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Prevence, odpovědnost jedince za zdraví.	
VZ-9-1-04	- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví	Komunikace s vrstevníky, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	
VZ-9-1-05	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zásady zdravého stravování, pitný režim. Základní cesty přenosu nákaz, jejich prevence, preventivní a léčebná péče	
VZ-9-1-06	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		
VZ-9-1-07	- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		
VZ-9-1-08	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami		

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo

výstupy RVP			
VZ-9-1-09	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim.	Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
VZ-9-1-10	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Stres a jeho vztah ke zdraví, kompenzační, relaxační a regenerační techniky	Zdraví reprodukční soustavy, problémy těhotenství, rodičovství
VZ-9-1-11	- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	k překonávání únavy a stresu a k posilování duševní odolnosti.	mladistvých, poruch pohlavní identity.
VZ-9-1-12	- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, utváření vědomí vlastní identity.	Základní lidské potřeby a jejich hierarchie, složky zdraví.
VZ-9-1-13	- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita	Násilné chování, trestná činnost, doping ve sportu.
VZ-9-1-14	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky, internet).	Manipulativní reklama a informace, působení sekt
VZ-9-1-15	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci.	
VZ-9-1-16	- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, zvládání agresivity v dopravě, tísňové volání	
		Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, prevence vzniku mimořádných událostí	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících s tím, že výuka probíhá ve smíšené studijní skupině 1. a 2. ročníku a ve smíšené studijní skupině 3., 4. a 5. ročníku.

Má následující časovou dotaci:

1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny
3. ročník – 2 hodiny
4. ročník – 2 hodiny
5. ročník – 2 hodiny

Tělesná výchova je realizována ve vzdělávacím oboru člověk a zdraví. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi, učitel spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Součástí tělesné výchovy ve všech ročnících je výuka plavání a bruslení.

Další tělovýchovné aktivity na prvním stupni realizujeme formou pohybových her v programu školní družiny a formou kroužků či ve spolupráci se sportovními oddíly.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Základní výuka plavání

- realizuje se na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin, plavecký výcvik je každoroční součástí tělesné výchovy, proto jsou očekávané výstupy součástí 1. období 1. stupně a zároveň 2. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

- uplatňuje diferencovaný přístup k žákům podle jejich tělesné zdatnosti a individuálních předpokladů pro zvládnutí různých pohybových aktivit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel společně se žáky formuluje pravidla bezpečného chování při pohybových aktivitách v různém prostředí předkládáním modelových situací a jejich řešením vede žáky k prevenci proti úrazům a k zásadám první pomoci při úrazu
- umožní žákům zorganizovat jednoduché pohybové činnosti a jejich varianty
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel umožní žákům vyjádřit vlastní názory a diskutovat o významu pohybu pro zdraví
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro komunikaci
- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých skupinových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vzájemně si pomáhat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní
- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Období – ročník:		1. období - 1. – 2. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-3-1-01	- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	Turistika a pobyt v přírodě
TV-3-1-02	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	Správné základní cvičební polohy
TV-3-1-03	- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí	Plavání, bruslení, lyžování

TV-3-1-04	- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	odpovídající velikosti a hmotnosti Základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
TV-3-1-05	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Potápění, pokládání na hladinu – splývání.
TV-5-1-11	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Osobní hygienu před vstupem a v prostředí bazénu. Vodní prostředí – na hladině, pod hladinou.	Skok do vody

Období – ročník:		2. období - 3. – 5. ročník	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-5-1-01	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost	Speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením
TV-5-1-02	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zdravotně zaměřené činnosti Základy gymnastiky	Plavecká vytrvalost
TV-5-1-03	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV	

TV-5-1-04	- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Bezpečnost při pohybových činnostech	
TV-5-1-05	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená	
TV-5-1-06	- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů	
TV-5-1-07	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Organizace při TV Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	
TV-5-1-08	- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Zdroje informací o pohybových činnostech	
TV-5-1-09	- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Osobní hygiena před vstupem a v prostředí bazénu.	
TV-5-1-10	- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Vodní prostředí – na hladině, pod hladinou. Trénuje vybrané styly plavání. Seznámí se se způsoby záchrany tonoucího.	
TV-5-1-11	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti		
TV-5-1-12	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve dvouhodinovém vyučovacím bloku ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojočnicích). Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 2 hodiny
- 7. ročník – 2 hodiny
- 8. ročník – 2 hodiny
- 9. ročník – 2 hodiny

Tělesná výchova je realizována ve vzdělávacím oboru Člověk a zdraví. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi, učitel spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Součástí tělesné výchovy ve všech ročnících je výuka plavání a bruslení. Další tělovýchovné aktivity na druhém stupni realizujeme formou pohybových her v programu školního klubu a formou kroužků či ve spolupráci se sportovními oddíly.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly,
- základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
- uplatňuje diferencovaný přístup k žákům podle jejich tělesné zdatnosti a individuálních předpokladů pro zvládnutí různých pohybových aktivit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel společně se žáky formuluje pravidla bezpečného chování při pohybových aktivitách v různém prostředí předkládáním modelových situací a jejich řešením vede žáky k prevenci proti úrazům a k zásadám první pomoci při úrazu
- umožní žákům zorganizovat jednoduché pohybové činnosti a jejich varianty
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel umožní žákům vyjádřit vlastní názory a diskutovat o významu pohybu pro zdraví
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro komunikaci
- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých skupinových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vzájemně si pomáhat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Rekreační a výkonnostní sport, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, rytmická gymnastika, cvičení s náčiním	Význam pohybu pro vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost-kondiční programy, manipulace se zatížením, gymnastická cvičení, atletické disciplíny.	Kondiční testy-přeskok přes švihadlo a sed-leh za 1min.
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Prevence a korekce oslabení	Šplh
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu	Jednoduchá speciální vyrovnávací cvičení Atletická abeceda, atletika-běh 60m, hod míčkem,	Základní význam jednotlivých cvičení a jejich použití

TV-9-1-05	vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	skok daleký, vytrvalost-D 600m, Ch 1000m Zdravotně zaměřené činnosti- cvičení a jejich praktické využití Kondiční gymnastika-obratnostní cvičení, posilování pomocí laviček, medicimbalů, švihadel	význam pohybu pro zdraví Účinky drog Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Ochrana přírody volejbal, fotbal a ringo Kopaná HČJ - vedení míče, přihrávka v pohybu, střelba, hra fresbee HČJ- házení a chytání, hra přehazovaná HČJ -házení, chytání, hra
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Relaxační, průpravná a zdravotně zaměřená cvičení Gymnastika - přeskok přes kozu našíř-roznožka, skrčka	
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu Bruslení - různé techniky a možnosti	
TV-9-3-01	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná základní tělocvičné názvosloví, Povely Pozorování vlastní pohybové činnosti
TV-9-3-02	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Gymnastika - základní akrobatické prvky - kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách, rovnovážný stoj	
TV-9-3-03	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla her, závodů a sportovních soutěží Přesun do terénu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu	
TV-9-3-04	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sportovní hry - výběr	
TV-9-3-05	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel Měření, evidence a vyhodnocení pohybových dovedností Role hráče, diváka a rozhodčího Zorganizuje jednoduchou pohybovou činnost Zjednodušená pravidla osvojených her, soutěží příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	
TV-9-3-06	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Výsledky atletických disciplín	
TV-9-3-07			

Zásady jednání a chování při soutěžích

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví-rekreační a výkonnostní sport, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, rytmická gymnastika, cvičení s náčiním	Vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Manipulace se zatížením, gymnastická cvičení, atletické disciplíny-rychlý běh, vytrvalý běh, hod míčkem	Zdravotně orientovaná zdatnost-kondiční programy,
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly	Atletika - vytrvalostní běh- D600m, Ch1000m, sprint-60m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, štafetový běh	Speciální vyrovnávací cvičení
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Zdravotně zaměřené činnosti- cvičení a jejich praktické využití	související s vlastním oslabením
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Protahovací cviky, sestavení rozcvičky, atletická abeceda	Relaxační, průpravná a zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Základní pojmy osvojených činností	pohyb i v náročnějším terénu
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	speciální vyrovnávací cvičení	Turistika
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Význam jednotlivých kondičních a vyrovnávacích cvičení a jejich použití, sledování tělesných parametrů	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Význam konkrétních cvičení pro zdraví	Hrazda - vzpor, sešin
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Doping ve sportu	Základy rytmické gymnastiky
TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu	Zásady jednání a chování při sportovních hrách
		Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry	Pravidla osvojených her, soutěží, závodů
		Gymnastika - základní akrobatické prvky, přeskok přes kozu, kladina	Pomoc handicapovaným; respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
		Pravidla hry, závodů a soutěží	Volejbal, fotbal a ringo
		Přesun do terénu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu, ochrana přírody	Základní tělocvičné názvosloví, povely
			Pozorování vlastní pohybové činnosti a měření výkonů

TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sportovní hry a zjednodušené sportovní hry Herní činnosti jednotlivce, hra	
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel Měření a hodnocení pohybových aktivit	
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Organizace jednoduché pohybové činnosti Bruslení - základní prvky Výsledky atletických disciplín	

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví-rekreační a výkonnostní sport Zdravotně orientovaná zdatnost-kondiční	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, rytmická gymnastika, cvičení s náčiním
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	programy, manipulace se zatížením, gymnastická cvičení, atletické disciplíny-rychlý běh, vytrvalý běh, hod míčkem	Vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly	Zdravotně zaměřené činnosti - cvičení a jejich praktické využití	Atletika - běh, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí, turistika
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Relaxační, průpravná a zdravotně zaměřená cvičení Denní režim z pohledu zdravotního oslabení	Gymnastika - sestavy z akrobatických prvků, přeskok, kladina, hrazda, rytmická gymnastika s hudbou
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Plán pohybového režimu Způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Kondiční testy, sledování tělesných parametrů Informace o životosprávě Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry	

TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná cvičení	Zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Pravidla her, závodů a soutěží	Sportovní hry- herní činnosti jednotlivce, hra
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Bruslení	Ochrana přírody
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Přesun do terénu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu,	Vliv drog a dopingu na sportovní činnost a zdraví
TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Role hráče, diváka a rozhodčího	Volejbal, fotbal a ringo
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Orientace v terénu, pojmenuje klady pobytu v přírodě, nebezpečí různých přírodních podmínek	
		Sportovní hry, zaměřuje se na zásady jednání a chování při sportovních hrách a atletice	
		Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel	
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Organizace jednoduché pohybové činnosti	Organizace prostoru a pohybových činností
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidla osvojených her, soutěží, závodů	Sada cviků na rozcvičení před základní pohybovou činností
		Výsledky atletických disciplín	

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví-rekreační a výkonnostní sport, estetické a kondiční formy	Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, rytmická gymnastika, cvičení s náčiním
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost-kondiční programy, manipulace se zatížením, gymnastická cvičení, atletické disciplíny-rychlý běh, vytrvalý běh, hod míčkem	Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly	Zdravotně zaměřené činnosti- cvičení a jejich praktické využití	Formy pohybové aktivity vzhledem ke znečištění ovzduší
TV-9-1-04	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Relaxační, průpravná a zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu	
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
TV-9-2-01	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Seznámí se s pravidly her, závodů a soutěží	
TV-9-2-02	- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Přesun do terénu, chůze se zátěží v mírně náročném terénu, ochrana přírody Sportovní hry, zaměřuje se na volejbal, fotbal a ringo	
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel Měří, eviduje a vyhodnocuje pohybové dovednosti	

TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Zorganizuje jednoduchou pohybovou činnost Zpracuje výsledky atletických disciplín	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		
TV-9-3-04	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-3-05	- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		
TV-9-3-06	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
TV-9-3-07	- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje jako plně integrovaný vyučovací předmět ve všech ročnících do center aktivit v rámci integrované tematické výuky.

Má následující časovou dotaci:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina

Pracovní vyučování se realizuje ve vzdělávacím oboru člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, nástroje a nářadí
- pozitivně oceňuje pokrok u všech žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu vlastních i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě stanovených kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Období – ročník: 1. období - 1. - 3. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-3-1-01	- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	Příprava vánočního a velikonočního jarmarku
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu a předlohy (plánuje si svou pracovní činnost) - překládá papír - vytrhává - slepuje - obkresluje - stříhá - volí vhodné pracovní nástroje - uplatňuje zásady bezpečnosti práce - stříhá	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce s papírem Práce s drobným materiálem Práce s modelovací hmotou	Slavnosti konané v rámci školy Návštěva muzea řemesel Organizace tvořivé dílny pro rodiče Den Země Práce na školním pozemku

	- ohýbá - spojuje - určuje tvar materiálu a jeho barvu - plánuje si práci, dodržuje následnost jednotlivých kroků pracovního postupu - poznává vlastnosti materiálů – tvrdost a tvárnost - hněte, válí, stlačuje - pozná textilní materiály - odměřuje a navlékne niť - pracuje s přízí - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - porovnává různé techniky zpracování - vyzkouší některé z jednodušších technik - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - pracuje dle instrukce učitele	Modelovací, keramická hmota Práce s textilem Lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČSP-3-2-01	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - seznámí se s návodem a předlohou ve stavebnici - sestavuje podle návodu i vlastní fantazie	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice - sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-3-3-01	- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-3-3-02	- pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti	
ČSP-3-4-01	- připraví tabuli pro jednoduché stolování	Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-3-4-02	- chová se vhodně při stolování - provede jednoduchý nákup potravin - užívá pracovní nástroje a vhodné pomůcky - dodržuje bezpečnost a hygienu práce	PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného	

	- upevňuje své návyky při organizaci a plánování práce	stolování	
--	--	-----------	--

Období – ročník: 2. období - 4. – 5. ročník			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - zvolí vhodné pracovní nástroje - uplatňuje zásady bezpečnosti práce - zvyšuje nároky na kvalitu své práce - vystřihne jednoduchý symetrický tvar - podle návodu vytvoří skládanku - vystřihne složitější útvar - prostřihuje - plánuje si práci, dodržuje následnost jednotlivých kroků pracovního postupu - určuje vlastnosti materiálu - rozliší přírodní a technický materiál - vhodným způsobem kombinuje různé materiály - kultivuje hmatový vjem - seznamuje se s vlastnostmi materiálu (porovnání vlastnosti materiálu)	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce s papírem Práce s drobným materiálem Práce s modelovací hmotou Modelovací, keramická hmota Práce s textilem Lidové zvyky, tradice, řemesla	Příprava vánočního a velikonočního jarmarku, Slavnosti konané v rámci školy Návštěva muzea řemesel, jarmarku řemesel Tvořivá dílna – řemesla Organizace tvořivé dílny pro rodiče (pečení perníku, zdobení vajec, drhání)

ČSP-5-2-01	- ovládá a používá vhodné nástroje - přidává, ubírá, ohýbá - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - šije různými druhy stehů - ví, kdy se který druh stehu používá - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - užívá přírodní materiály - navrhne a zrealizuje jednoduchou např. vánoční nebo velikonoční dekoraci - vyzkouší si některé z jednoduchých technik		
ČSP-5-2-02	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice - sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Třídní koutek přírody, učebna přírody, školní zahrada a pozemek Den Země Slavnosti Jara Exkurze zahrady, pole, sadu a lesu
ČSP-5-2-03	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu		
ČSP-5-3-01	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - vytvoří jednoduchou plošnou kompozici - vytvoří jednoduchou prostorovou kompozici		
ČSP-5-3-02	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-5-3-03	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny		Třídní vánoční besídka, Kavárny pro rodiče, Snídaně s knihou, Čajovna plná slov a citací
ČSP-5-3-04	- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
ČSP-5-4-01	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - umí přesadit a rosit rostliny, pozná, kdy a proč rostlina neprospívá		

ČSP-5-4-02	- zná podmínky jejího života	PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-03	- orientuje se v základním vybavení kuchyně		
ČSP-5-4-04	- připraví samostatně jednoduchý pokrm		
	- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		
	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje jako plně integrovaný vyučovací předmět ve všech ročnících do center aktivit v rámci integrované tematické výuky. Očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Předmět je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu.

Předmět má následující časovou dotaci:

- 6. ročník – 1 hodina - příprava pokrmů; práce s technickými materiály
- 7. ročník – 1 hodina - příprava pokrmů; provoz a údržba domácnosti;
- 8. ročník – 1 hodina - svět práce; práce s technickými materiály
- 9. ročník – 1 hodina - svět práce; provoz a údržba domácnosti

Pracovní činnosti - práce s technickými materiály

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu práce s technickými materiály směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při práci se dřevem, kovem, plasty a pod.
- osvojování správné volby a postupu práce
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- schopnosti řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů a pomůcek

- rozvoji plánování své pracovní činnosti
- seznámení s technickou dokumentací, provedení vlastního jednoduchého náčrtu výrobku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky k tomu, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel se zajímá o náměty žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Pracovní činnosti - volba povolání

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu volba povolání ukazuje:

- cestu k pochopení vlastního jednání a jednání druhých lidí v souvislosti se zapojováním do pracovního
- procesu, do společenské dělby práce a do aktivní účasti na trhu práce
- trh práce a seznamuje žáky s funkcí státu v oblasti zaměstnanosti
- význam charakteristických rysů osobnosti a jejich správného hodnocení jako předpokladu pro výkon konkrétní práce
- seznamování žáků se systémem škol s důrazem na celoživotní vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel naučí žáky používat vlastní úsudek a zkušenosti při řešení problému, volbě vhodné střední školy,
- výběru povolání, umět zhodnotit problém z různých úhlů pohledu
- vede žáky k vyhledávání vhodných informací a využívání získaných vědomostí a dovedností při vlastním uplatnění na trhu práce
- připravuje žáky na případný nezdar, naučí je vytrvale hledat další možnosti uplatnění, aktivně využívat státní poradenský systém

- naučí žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a kriticky hodnotit možné důsledky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel naučí žáky naslouchat promluvám druhých lidí, vnímat nonverbální komunikaci a vědomě ji používat,
- využívat získané komunikativní dovednosti v aktivním prosazení se na trhu práce
- naučí žáky používat informační a komunikační prostředky a technologie při prezentaci vlastní osobnosti nebo firmy
- naučí žáky kultivovaně se vyjadřovat, uvědomovat si význam komunikace při prosazování se na trhu práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- naučí žáky podílet se na vytváření příjemné pracovní atmosféry v týmu, používat zásady ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- naučí žáky znát pravidla společenského chování při obchodním styku, telefonování, oceňovat a využívat zkušenosti druhých lidí
- vede žáky k pozitivní představě o sobě samém, učí je znát a využívat silné stránky své osobnosti, kriticky hodnotit své nedostatky, počítat s nimi při výběru povolání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi v pracovním procesu, učí je aktivně využívat při vstupu na trh práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel naučí žáky využívat znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- naučí žáky získat si podklady pro důležitá rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- naučí žáky orientovat se v základních aktivitách, potřebných pro uskutečnění podnikatelského záměru
- a jeho realizaci naučí žáky chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet podnikatelské myšlení

Pracovní činnosti - příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti

Vzdělávání je zaměřeno na:

- využití získaných poznatků z výuky předmětu Výchova ke zdraví
- uvádění poznatků do praxe především u výběru a nákupu potravin, sestavování jídelníčku dle zásad zdravé
- výživy, při přípravě pokrmů, skladování potravin
- rozvíjení kulturní a společenské stránky osobnosti
- osvojení zásady bezpečnosti a hygieny při práci v kuchyni,
- učení se obsluhovat plynové a elektrické spotřebiče
- přípravu pokrmů (úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů)
- udržení pořádku a čistoty
- přípravu stolu a stolování (jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel nabízí žákům různé postupy, jež vedou ke splnění cíle

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje žákům volit různé varianty řešení a postupů práce, promýšlet je a plánovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k dodržování základních principů společenského chování během stolování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke spolupráci ve skupině, k dodržování stanovených pravidel a postupů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s různými kulturními tradicemi a výrobky s nimi spojenými

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- učitel dbá na bezpečné používání elektrických a plynových spotřebičů
- vyžaduje dodržování bezpečnosti práce a zásady hygieny
- pěstuje u žáků šetrnost a hospodárnost

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-9-1-01	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně– základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-1-02	- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí		
ČSP-9-1-03	- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost		
ČSP-9-1-05	- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		
ČSP-9-5-01	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče		
ČSP-9-5-02	- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy		
ČSP-9-5-03	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		
ČSP-9-5-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		

Období – ročník:		Obsah B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-9-5-01	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje	PŘÍPRAVA POKRMŮ	

ČSP-9-5-02	základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-5-03	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		
ČSP-9-5-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
ČSP-9-4-01	- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví		
ČSP-9-4-02	- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	

Období – ročník: Obsah C			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-9-8-01	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	SVĚT PRÁCE Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
ČSP-9-8-02	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti,	
ČSP-9-1-01	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň		
ČSP-9-1-04	- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní		

ČSP-9-1-05	jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
------------	---	--	--

Období – ročník:		Obsah D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ČSP-9-8-03	- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	SVĚT PRÁCE Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání – druhy a struktura organizací PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika	
ČSP-9-8-04	- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		
ČSP-9-4-03	- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu		
ČSP-9-4-04	- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem		

--	--	--	--

6. DOPLŇKOVÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY

ETIKA

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět etická výchova svým obsahem vychází z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Celé průřezové téma obohacuje o některé kapitoly z jiných předmětů na druhém stupni ZŠ.

Učivem v těchto hodinách je žák sám, jeho postoj k sobě samému, k druhým lidem, role v kolektivu a ve společnosti, partnerství, spolupráce, principy občanské společnosti a solidarity.

Etická výchova má vztah ke všem vzdělávacím oblastem a proto vyučující etické výchovy spolupracuje s celým pedagogickým sborem a činí tuto spolupráci součástí pozitivní motivace ke spolupráci mezi dětmi.

Témata, ve kterých se jednotlivé vzdělávací oblasti propojují s etickou výchovou:

- Jazyk a jazyková komunikace - vzájemná komunikace
- komunikační dovednosti v různých situacích
 - argumentace
 - diskuse
 - práce s příběhem
- Člověk a jeho svět - otázky mezilidských vztahů
 - Rodina
 - Psychohygiena
 - Sebepoznání
 - základní komunikační dovednosti
- Člověk a společnost - základy lidského soužití
 - osobnostní rozvoj
 - vnitřní svět člověka
- Člověk a příroda - vývoj lidského chování
 - Ekologie
 - enviromentální výchova
 - emocionální postoje k přírodě
- Umění a kultura - kreativita
 - estetika v mezilidských vztazích
 - přijímání rozličných uměleckých děl

- prvky dramatické výchovy
- Člověk a zdraví
 - sexuální zdraví
 - rodina
- Člověk a svět práce
 - zodpovědnost za svou práci
 - pozitivní hodnocení sebe i druhých
- zdravý duševní a sociální vývoj
- spolupráce a komunikace v týmu

Předmět etická výchova svým obsahem přejímá některé části jiných průřezových témat:

- Multikulturní výchova
 - Tolerance
- Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova
 - fungování a vliv médií ve společnosti
- lidské vztahy
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Součástí předmětu etická výchova je i učivo:

- vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího předmětu Výchova občana:
- lidská setkání
- vztahy mezi lidmi
- zásady lidského soužití
- vnitřní svět člověka

Vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím předmětu Zdravý životní styl:

- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygiena
- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace
- morální vývoj

I.stupeň ZŠ

Hodinová dotace: 0,5hod. týdně, která je integrována s předmětem Člověk a jeho svět a vyučována v jedné hodině týdně.

Vyučující k aktivitám etické výchovy využívají nejčastěji práce v komunitním kruhu při zahájení pracovního dne. Některá témata jsou součástí projektových dnů a učitelé celého prvního stupně při nich vzájemně spolupracují.

Aktivity k prohloubení vzájemné spolupráce, komunikace, pomoci a soudržnosti kolektivu jsou součástí celoškolského výjezdního přípravného týdne, jehož se účastní žáci celé školy.

V průběhu školního roku se děti učí spolupracovat a komunikovat se staršími spolužáky při celoškolských projektech k naplnění průřezových témat.

Naplňování klíčových kompetencí v etické výchově:

Kompetence k učení

- vyučující klade velký důraz na otevřenou diskusi na dané téma
- vyučující podněcuje v dětech schopnost klást sobě i druhým otázky
- vyučující zařazuje aktivity umožňující pohled na problém z mnoha různých pohledů
- vyučující pravidelně s dětmi provádí různé způsoby sebehodnocení a hodnocení práce druhých a skupiny

Kompetence komunikativní

- dobrá komunikace je základem práce v tomto předmětu
- učitel ve třídě spoluvytváří výchovné společenství
- vyučující nacvičuje s dětmi různé komunikační techniky a aktivní naslouchání
- Kompetence k řešení problému
- vyučující podněcuje děti k tvořivosti, neotřelým způsobům řešení
- vyučující nenabízí v hodinách hotová řešení daných problémů a situací

Kompetence sociální a personální

- v hodinách se pracuje s prožitkem a sdílením pocitů
- každý žák má dostatečný prostor k sebevyjádření
- každý žák má v hodině právo nevyjadřovat se
- žáci si samy vytváří společná pravidla
- práce v hodinách probíhá především ve skupinách

Kompetence občanská

- vyučující respektuje názory dětí
- v hodinách se žáci mohou často rozhodnout o dalším postupu, programu
- při práci ve skupinách na řešení problému přejímají žáci odpovědnost za svou práci vůči skupině

Kompetence pracovní

- zadání jednotlivých aktivit mají jasná pravidla a žáci jsou vedeni k jejich dodržení a vyhodnocení

I.stupeň ZŠ

Období – ročník: 1. období - 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-3-1-01	-Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	základní komunikační pravidla; pozdrav, poděkování, omluva	Navozování společných pravidel, komunitní kruh, pozitivní příklad a vyzdvihování příkladů pěkného chování.
EV-3-1-02	-podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	spolupráce ve skupině, dvojici; vžívání se do situace druhých, pomoc slabším	
EV-3-1-03	-osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	společné sdílení; dramatizace příběhů a životních situací	řešení situací z projektových dnů, využití téma v běžných pracovních dnech.
EV-3-1-04	-zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	důvěra; vztah k osobním věcem; pojmenování pocitů	
EV-3-1-06	-využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	spolupráce; zážitek z vlastní i skupinové tvorby; role ve skupině, tým; rozvoj tvořivosti	součást též komunitního kruhu a denního hodnocení.
EV-3-1-05	-vyjadřuje city v jednoduchých situacích		
EV-3-1-07	-reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	pozitivní hodnocení; hodnocení druhých; sebehodnocení; ocenění společné práce	

Období – ročník: 2. období - 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-5-1-04	-identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	vede rozhovor se sdělením svých pocitů trénuje empatii, naslouchání, pochopení a toleranci hledání pozitivních vlastností u druhých a jejich oceňování	Také součást zpětné vazby při projektových dnech a denního hodnocení.
EV-5-1-02			

EV-5-1-01	-si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	žádost o pomoc reálné sebehodnocení zdravé sebevědomí moje silné stránky vlastní strukturované sebehodnocení dle osnovy	Pracovat s pozitivními vzory.
EV-5-1-03	-reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku		
EV-5-1-05	-dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	rozlišování slušného a nevhodného chování veřejné ocenění pozitivních vzorů pozitivní důsledky dobrých komunikačních návyků společná radost, větší radost dělat radost druhým pochopení, pomoc úcta ke starým lidem, nemocným a handicapovaným	
EV-5-1-06	-jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	soudržnost soustrast a útěcha	Dramatizace.
	-iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	tvořivost při sestavování skupiny tvořivost při řešení problémů v pracovní skupině vzájemné ocenění členů skupiny, kolektivu verbální i neverbální komunikace - reaguje na různé situace, analyzuje je a rozpozná vhodná a nevhodná řešení a postupy jaký děláme na ostatní dojem a oni na nás	

II.stupeň ZŠ

Hodinová dotace: 1 hod. týdně. Etika se vyučuje v úzkém napojení na předmět Výchova k občanství. Oba předměty jsou integrovány do centra Svět v rámci integrované tematické výuky.

Vyučující všech předmětů využívají získávání dovedností z etické výchovy při výuce svých vyučovacích předmětů.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

1. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A
2. rok	studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
1. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
2. rok	studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Náplňí bloků A a C, stejně tak jako bloků B a D jsou stejné tematické celky, učivo je gradováno co do rozsahu a hloubky směrem k 8. a 9. ročníku.

Naplnění klíčových kompetencí v etické výchově:

Kompetence k učení

- vyučující klade velký důraz na otevřenou diskusi na dané téma
- vyučující podněcuje v dětech schopnost klást sobě i druhým otázky
- vyučující zařazuje aktivity umožňující pohled na problém z mnoha různých pohledů
- vyučující pravidelně s dětmi provádí různé způsoby sebehodnocení a hodnocení práce druhých a skupiny

Kompetence komunikativní

- dobrá komunikace je základem práce v tomto předmětu
- učitel ve třídě spoluvytváří výchovné společenství
- vyučující nacvičuje s dětmi různé komunikační techniky a aktivní naslouchání
- Kompetence k řešení problému
- vyučující podněcuje děti k tvořivosti, neotřelým způsobům řešení
- vyučující nenabízí v hodinách hotová řešení daných problémů a situací

Kompetence sociální a personální

- v hodinách se pracuje s prožitkem a sdílením pocitů
- každý žák má dostatečný prostor k sebevyjádření
- každý žák má v hodině právo nevyjadřovat se
- žáci si sami vytváří společná pravidla

- práce v hodinách probíhá především ve skupinách

Kompetence občanská

- vyučující respektuje názory dětí
- v hodinách se žáci mohou často rozhodnout o dalším postupu, programu
- při práci ve skupinách na řešení problému přejímají žáci odpovědnost za svou práci vůči skupině

Kompetence pracovní

- zadání jednotlivých aktivit mají jasná pravidla a žáci jsou vedeni k jejich dodržení a vyhodnocení

Období – ročník:		Obsah A	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-9-1-01	- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	KOMUNIKACE - otevřená komunikace –zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog	aktivní naslouchání – zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání
EV-9-1-02	- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ - asertivní chování – přijatelný kompromis, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv	fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport
EV-9-1-04	- nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva		
EV-9-1-05	- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST - iniciativa a tvořivost – nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc	iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc neznámému člověku, veřejná osobní angažovanost
EV-9-1-08	- analyzuje etické aspekty různých životních situací		
EV-9-1-09	- se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	- uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám	

--	--	--	--

Období – ročník:

Obsah B

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-9-1-01	- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	KOMUNIKACE - otevřená komunikace – dialog, komunikace ve ztížených podmínkách	úrovně komunikace
EV-9-1-02	- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	- aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	
EV-9-1-03	- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY - jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku	úcta k lidské osobě – pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost
EV-9-1-04	- nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva	ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ - asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, realizace svých práv, řešení konfliktu	obrana před manipulací – asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik
EV-9-1-05	- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		
EV-9-1-06	- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích		
EV-9-1-07	- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST - iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství	
EV-9-1-08	- analyzuje etické aspekty různých životních situací	- iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc neznámému člověku, veřejná osobní angažovanost	

Období – ročník:		Obsah C	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-9-1-01	- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	KOMUNIKACE - otevřená komunikace – úrovně komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách - aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY - úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, občanská zralost - jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY - pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě - já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST	vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě
EV-9-1-02	- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí		
EV-9-1-06	- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích		
EV-9-1-07	- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení		
EV-9-1-08	- analyzuje etické aspekty různých životních situací		
EV-9-1-09	- se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů		
EV-9-1-10	- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy		

		- uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA - rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří - duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech -	ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí
--	--	---	--

Období – ročník:	Obsah D
------------------	---------

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
EV-9-1-01	- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	KOMUNIKACE	
EV-9-1-06	- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	- otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách	
EV-9-1-07	- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	- aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	
EV-9-1-10	- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY - pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv	nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání

		zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě - podpora pozitivního působení televize a médií APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA - etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj - sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství - rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří - ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí	agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, média a volný čas ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost
--	--	--	--

ŠKOLNÍ AKADEMI VĚD – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Školní akademie věd je integrován do center aktivit v rámci integrované tematické výuky ve věkově smíšených studijních skupinách (dvojročních). Definované očekávané výstupy a učivo jsou naplňovány ve spojených vyučovacích hodinách studijních skupin 6. a 7. ročníku a v 8. a 9. ročníku. Aby bylo zajištěno naplnění očekávaných výstupů a učiva u žáků v obou ročnících, řídí se výuka v prvním roce „obsahem A resp. C“ jednoho „ročníku“ a v následujícím roce „obsahem B resp. D“ druhého „ročníku“.

Model střídání vzdělávacího obsahu, učiva a očekávaných výstupů: (cykly se každé dva roky opakují)

5. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – A

- 6. rok studijní skupina 6. a 7. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – B
- 5. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – C
- 6. rok studijní skupina 8. a 9. ročník => vzdělávací obsah ŠVP – D

Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření a ve výstupech, ve kterých se jednotlivé práce žáků střídají dle jejich potřeb, nastavení a vnitřní motivace.

Má následující časovou dotaci disponibilních hodin:

- 6. ročník – 1 hodina
- 7. ročník – 1 hodina
- 8. ročník – 1 hodina
- 9. ročník – 1 hodina

Výuka Školní akademie věd je založena na tvůrčím potenciálu a potřebách každého žáka. Výuka umožňuje rozvíjet zvolené téma do hloubky dle osobního nastavení žáka a jeho potřeb. Dává mu podporu pro zpracování zvoleného výstupu, nabízí stanovení hypotézy a minivýzkum k jejímu ověření.

Cílem výuky je podporovat žáky v hlubším poznání témat, o která mají zájem. Vytvořit jim prostor a podmínky pro zpracování zvoleného tématu a zároveň zajistit jeho prezentaci prostřednictvím nabízených výstupů.

Místem realizace je běžná třída, ale je možné využít prostor odpovídajících zpracovávanému výstup. Dominantní zdroje informací m.j. jsou ICT.

Tematické okruhy vyučovacího předmětu

Téma si do školní akademie věd přináší žák sám. Vybírá si je a volí podle svého osobního zájmu, nastavení, okamžité situace, která je např. dána vlivem jeho okolí, či aktuálního vnímání tématu. Respekt k tomuto principu posiluje vnitřní motivaci žáka, podněcuje jeho zájem o zvolené téma a dává dostatek energie pro jeho komplexnější zpracování tématu.

Činnostní výstupy prací

- plakát
- video
- elektronická prezentace s živým komentářem
- prezentace formou webové stránky
- textový dokument
- myšlenková mapa
- infografika tématu
- specifický výstup dle osobního návrhu žáka (doplňuje spektrum uvedených forem)

Časové rozvržení výstupů prací

Výstupy prací (vybrané formy viz výše) si žák vybírá ideálně dle svého tématu. Každý rok má za úkol zpracovat minimálně 4 práce ve čtyřech různých vybraných formách

tak, aby za dva roky vystřídal všechny uvedené formy, resp. v období A-B vystřídá minimálně 8 forem (výstupů prací) a v období C-D vystřídá opět minimálně 8 forem (výstupů prací).

Formy práce

- samostatná práce na vlastní téma
- skupinová práce na vlastní téma
- samostatná práce na společné téma
- skupinová práce na společné téma
- samostatná práce řešící dílčí podtéma společného tématu
- skupinová práce řešící dílčí podtéma společného tématu

Základní strategie

Rozvíjení zájmu o vlastní téma

- zaměřujeme se na výběr tématu, vyjasnění zájmu o téma a důvody, které k výběru směřují
- vycházíme z osobního zájmu žáka jeho zkušeností, z vnímání témat, se kterými se žák setkal a která chce blíže a do větší hloubky prozkoumat

Uplatňování subjektivity a objektivit

- zaměřujeme se na témata a jejich obsah, který odráží žákovy představy o tématu, motivy, kterého k jeho výběru vedly; představy jsou přeformulovány do „hypotézy“ a konfrontovány s fakty či minivýzkumem, na základě něhož jsou vnitřní představy posunuty a vytvořen nový subjektivní obraz k dané problematice
- rozvíjíme tvůrčí činnosti, při nichž žák uplatňuje vlastní prostor pro uchopení tématu, jeho prezentaci i prostřednictvím informačních a komunikačních technologií

Posilování prezentačních dovedností

- umožňujeme žákům prezentovat záměr jejich práce, samostatně vytvořený výstup jehož součástí je prezentace zjištěného
- vytváříme podmínky pro živou autentickou prezentaci spolužákům či jiným osobám

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k učení

- učitel vytváří prostředí pro výběr jednotlivých témat a úkolů tak, aby si každý žák vybíral to své, které téma chce realizovat
- prostředí prezentace a zpracování je postaveno na vnitřní motivaci pro téma a formu jeho zpracování
- zpětné vazby staví na pozitivní zpětné vazbě a doporučeních, která jsou součástí bezpečného komunikačního prostoru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence k řešení problémů

- žákům je nabízen dostatek námětů, podnětů a příkladů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem tématu
- učitel formuje prostředí způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- podporuje kritické myšlení ve vztahu k výstupům jednotlivých prací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence komunikativní

- učitel dává dostatek možností pro vzájemnou komunikaci v různých formách (ústně, písemně, dalšími prostředky)
- klade důraz na interpretaci žákovy práce

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování odlišných názorů)
- respektuje žákovu individuální volbu prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby pomáhá žákům v různých činnostech
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence občanské

- učitel podporuje občanské cítění žáků při různých analýzách – minivýzkumech
- podporuje žáky ve vyhledávání veřejných zdrojů a jejich zařazení do obsahu prací
- podporuje u žáků vytváření potřeby navštěvovat veřejné akce mající vazbu k vybraným tématům

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování stanovených pravidel
- při práci s různým obsahem jsou žáci vedeni k dodržování pravidel např. autorských
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení a k vytváření pozitivní pracovní atmosféry
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality a postupů práce

Období – ročník:		Obsah A - B	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ŠAV-9-1-01	- vybírá vhodná témata, ke kterým má vztah, vnímá potřebu jejich zpracování; formuje způsob a formu jejich vyjádření	Vyhledává vhodné téma, inspiruje se vyhledáváním, určí si vlastní téma; přemýšlí a navrhuje formu vyjádření tématu a jeho zpracování.	Cílené konkrétní informace, porovnává je a určuje jejich vhodnost pro dané téma.
ŠAV-9-1-02	- inspiruje se zjištěnými a ověřovanými informacemi, zaznamenává je za účelem využití ve své práci, získává zkušenosti pro zaznamenání dalších podnětů	K vybranému tématu vyhledává zdroje informací, ověřuje výsledky a zaznamenává si vyhledaná účelově k vybrané formě své práce.	Vhodné digitální prostředky vystihujících význam práce.
ŠAV-9-1-03	- využívá digitálních prostředků – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Využívá digitálních prostředků nejen jako zdroje informací, ale i jako nástroje ke zpracování a prezentaci vybraného tématu.	Pracuje z více zdrojů informací, vyhledané informace porovnává a určuje jejich vhodnost.
ŠAV-9-1-04	- vyhledává, vybírá a kombinuje zdroje informací, hledá prostředky pro jejich vlastní zpracování	Účelově vyhledává různé zdroje informací vhodných pro vybrané téma, kombinuje je a	Připraví prezentaci s vysokým vyladěním na prezentovaný obsah.

ŠAV-9-1-05	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	ověřuje vybrané informace ve více zdrojích. Připravuje prezentaci své práce v rovinách obrazového a smyslového účinku.	Průběžně prezentuje zjištěné s přidanou hodnotou směřující k argumentaci k danému tématu.
ŠAV-9-1-06	- interpretuje zjištěné informace, vychází při tom ze svých znalostí tématu a zjištění nového	Během příprav a dílčích prezentací chystané práce interpretuje zjištěné ve smyslu tématu, např. stanovené hypotézy.	Zpracuje zjištění PRO a PROTI do své práce.
ŠAV-9-1-07	- prezentuje na konkrétních příkladech své závěry; vysvětluje k nim své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní hodnoty	Během prezentace a dílčí prezentace chystané práce si je vědom svých postojů k tématu a zjištěným informacím. Dokáže přijmout fakta, ať již jsou pro, či proti.	Respektuje vlastní stanovené termíny zpracování práce.
ŠAV-9-1-08	- plánuje aktivity k danému tématu, formu zpracování a celkové výstupy	Svou práci plánuje, organizuje, nastavuje jednotlivé kroky a postupy včetně podoby výstupu práce.	Stanoví si s porozuměním vlastní hypotézu své práce.
ŠAV-9-1-09	- stanovuje hypotézu k danému tématu a ověřuje ji vhodným postupem a nástrojem	Ve spolupráci s učitelem stanoví hypotézu své práce, zjištění na úrovni odhadu, očekávání a zdůvodnění, proč si dané myslí.	Dokáže nastavit kroky k ověření hypotézy, zda platí, či ne.
ŠAV-9-1-10	- hypotézu ověřuje zjišťováním faktů či organizováním minivýzkumu	Cílem práce je hypotézu ověřit. Součástí ověřování je i minivýzkum, který analyzuje informace či postoje zapojených respondentů.	

Období – ročník:		Obsah C - D	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Základní učivo	Rozšiřující učivo
ŠAV-9-1-11	- vybírá vhodná témata, ke kterým má vztah, vnímá potřebu jejich zpracování; formuje způsob a formu jejich vyjádření	Vyhledává vhodné téma, inspiruje se vyhledáváním, určí si vlastní téma; přemýšlí a navrhuje formu vyjádření tématu a jeho zpracování.	Vysvětlí svůj vztah k vybraným tématům, zargumentuje svou volbu.

ŠAV-9-1-12	- inspiruje se zjištěnými a ověřovanými informacemi, zaznamenává je za účelem využití ve své práci, získává zkušenosti pro zaznamenání dalších podnětů	K vybranému tématu vyhledává zdroje informací, ověřuje výsledky a zaznamenává si vyhledaná účelově k vybrané formě své práce.	Vyhledává cílené konkrétní informace, porovnává je a určuje jejich vhodnost pro dané téma.
ŠAV-9-1-13	- užívá nabízené prostředky pro zpracování tématu; uplatňuje různé analyticko-syntetické metody pro zjištění nových informací	Zpracuje téma nabízenými prostředky, které si vybírá směrem k tématu a představě jeho prezentování.	Vybírá pro své téma nejvhodnější prostředky, které podtrhují podstatu práce a její sdělení.
ŠAV-9-1-14	- využívá digitálních prostředků – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Využívá digitálních prostředků nejen jako zdroje informací, ale i jako nástroje ke zpracování a prezentaci vybraného tématu.	Využívá vhodných digitálních prostředků vystihujících význam práce.
ŠAV-9-1-15	- vyhledává, vybírá a kombinuje zdroje informací, hledá prostředky pro jejich vlastní zpracování	Účelově vyhledává různé zdroje informací vhodných pro vybrané téma, kombinuje je a ověřuje vybrané informace ve více zdrojích.	Pracuje z více zdrojů informací, vyhledané informace porovnává a určuje jejich vhodnost.
ŠAV-9-1-16	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Připravuje prezentaci své práce v rovinách obrazového a smyslového účinku.	Připraví prezentaci s vysokým vyladěním na prezentovaný obsah.
ŠAV-9-1-17	- interpretuje zjištěné informace, vychází při tom ze svých znalostí tématu a zjištění nového	Během příprav a dílčích prezentací chystané práce interpretuje zjištěné ve smyslu tématu, např. stanovené hypotézy.	Průběžně prezentuje zjištěné s přidanou hodnotou směřující k argumentaci k danému tématu.
ŠAV-9-1-18	- plánuje aktivity k danému tématu, formu zpracování a celkové výstupy	Svou práci plánuje, organizuje, nastavuje jednotlivé kroky a postupy včetně podoby výstupu práce.	Respektuje vlastní stanovené termíny zpracování práce.
ŠAV-9-1-19	- hypotézu ověřuje zjišťováním faktů či organizováním minivýzkumu	Dokáže nastavit hypotézu a kroky k jejímu ověření, zda platí, či ne. Nastaví vlastní minivýzkum.	Samostatně nastaví postupy k ověření hypotézy včetně minivýzkumu.

7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

I. Východiska²

- 1) Uvědomujeme si, že učitelé mají pečovat o plánovitý a soustavný rozvoj sociálních, kognitivních³ a metakognitivních dovedností⁴, současně kvalitnější vzdělání žáků v předmětech (oblasti oborů);
- 2) víme, že převzít nové postupy a formy hodnocení bez změny výuky a učení nemá smysl, stejně nemá smysl pokoušet se hodnotit navyklými mechanismy výuky a učení, které mají vést k novým cílům;
- 3) vnímáme, že dosavadní jednostranný důraz na kontrolní funkci hodnocení spojený s vnější motivací se stává překážkou při přeměně školy v místo, kde se má každému dítěti dostat maximální podpory, aby zažilo úspěch;
- 4) věříme, že základem výuky a učení má být badatelský přístup, nikoliv pouze přenos základního vědění;
- 5) věříme, že pro skutečné učení žáka, pro jeho rozvoj je nutný posun z HODNOCENÍ UČENÍ na **HODNOCENÍ PRO UČENÍ**;
- 6) vidíme důležitost v přesunutí důrazu z hodnocení sumativního (finálního, shrnujícího, hodnocení učení) k hodnocení formativnímu (průběžnému, korektivnímu, zpětnovazebnému) hodnocení pro učení.

II. Zásady

- 1) Používáme **autentické hodnocení** (hodnotící činnost nekontrolní⁵ povahy) – cíleně sbíráme informace o tom:
 - a) jak se žáci k úkolu stavějí,
 - b) jak využívají již zvládnuté postupy,
 - c) jak rozpoznávají, co se ještě musí naučit,
 - d) jak zkoušejí nové cesty,
 - e) do jaké míry chápou vztahy mezi složkami,
 - f) jak umějí vybrat důležité informace,
 - g) jak dokážou vyhodnotit poznatky, použít je,

² **Použitá literatura:** KOŠŤÁLOVÁ, H. - MIKOVÁ, Š. - STANG, J. Školní hodnocení žáků a studentů se zaměřením na slovní hodnocení. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-314-7.

³ **Kognitivní procesy** - poznávací procesy tvořící podstatu učení; jsou součástí intelektuálního vývoje člověka, zahrnují smyslové poznávání, představy a obrazotvornost, myšlení, paměť, učení, někdy je k nim řazena i řeč a pozornost.

⁴ **Metakognice** - schopnost jedince přemýšlet a uvažovat o vlastních myšlenkových procesech, především s cílem zlepšit své kognitivní schopnosti.

⁵ **Autentické hodnocení** - Nesbíráme poznatky o žákově učení proto, abychom mu mohli dát „podloženou“ známku, ale proto, abychom mohli řídit žákovo učení a vést žáka k co nejhlubšímu poznání a kompetentnosti (Košťálová a kol, s. 15).

- h) jak využívají dosavadní znalosti a propojují je s novými.
- 2) Hodnotíme tak, aby to bezpodmínečně **sloužilo k žákovu učení**⁶, proto zvažujeme pečlivě, co hodnotit, kdy hodnotit, jak hodnotit, proč hodnotit?
- 3) Hodnocením získáváme **informace** a zároveň informujeme žáka a rodiče. Užíváme hodnocení, které je:
- a) konkrétní
 - b) Včasné (okamžité) a časté (průběžné)
 - c) Kvalitní – nepodléhající stereotypním pohledům, nezkreslené, kriticky posouzené v souvislostech.
- 4) Hodnotíme tak, aby to **nebylo v rozporu se zájmy**⁷ žáka – neohrožujícím způsobem, nevyvoláváme dojem, že něco žák nezvládne.
- 5) Hodnotíme **jazykem, který je společný** učiteli, žákovi a rodiči
- a) Žákům modelujeme, jak mají hodnotit svou práci, učíme je popisný jazyk, vytváříme prostředí učící se komunity (ta hovoří společným jazykem o sdílených cílech)
 - b) Rodiče seznamujeme s cíli na dané období, s popisem všeho, co se do žáků očekává (to je nové porovnávací měřítko) budujeme společný popisný jazyk, kterému rodiče budou rozumět
 - c) Využíváme konzultace „učitel – žák – rodič“.
- 6) **Bereme v úvahu individuální kontext**⁸ žákova výkonu a učení – uvažujeme o typu zadání ve vztahu k osobnostním dispozicím, domácímu zázemí, třídnímu klimatu, aktuální dispozici apod.
- 7) Naše hodnocení **respektuje jedinečnost procesů poznávání** a reflektuje je – navazujeme na přístupy pedagogického konstruktivismu.⁹ učitel nemá nikdy dost informací o tom, jak žáci látce rozumějí.
- 8) **Hodnocení používáme průběžně** – poskytujeme informaci ve chvíli, kdy se program nebo žák ještě mohou zlepšit.
- 9) **Hodnocení zaměřujeme na silné stránky žákovy práce** – popisujeme, kam se žák ve svém učení dostal, co zvládl a kde je potřeba navázat s dalším učením. Zaměřujeme jeho pozornost na zónu nejbližšího vývoje.¹⁰
- 10) Pokud používáme **sumativní hodnocení**, vycházíme z informací získaných z **nejrůznějších zdrojů**:
- a) z testů a výsledků zkoušení **ale rovnocenně také**:
 - b) z (pedagogického) pozorování,
 - c) z naslouchání diskuzím žáků,
 - d) z prezentací vlastních výtvorů žáka,

⁶ ... za **kvalitní považujeme takové hodnocení**, které konkrétně vysvětlí, jak vede žáka ke zlepšení průběhu učení a jeho výsledků (Košťálová a kol, s. 15).

⁷ **Hodnocení** žákovy práce **nesmí nikdy vést k tomu, aby se bál** nebo cítil potřebu něco skrývat, či dokonce podvádět, nebo se cítil jako oběť hodnocení (Tierney, 2000)

⁸ **Žáci se od sebe liší** v mnoha ohledech, Aby hodnocení bylo opravdu spravedlivé, musíme brát v potaz rozdílné vstupní podmínky u žáků (Bauer, 1999). Výsledky testů mohou zachytit jen momentální žákův stav ve chvíli, když test zpracoval, ale rozhodně nezahrnují celkový kontext žákova učení (Košťálová a kol., s. 18).

⁹ **Pedagogický konstruktivismus** popisuje proces učení jako jedinečné neopakovatelné budování poznání a smyslu v mysli každého člověka a vyvozuje z něho podněty pro školní praxi. – Žádní dva žáci si z vyučovací hodiny neodnášejí stejný mentální obraz toho, o čem se učili. Učitel nikdy nemá dost informací o tom, jak žáci látce rozumějí.

¹⁰ **Zóna nejbližšího vývoje se nachází** – obrazně řečeno – mezi současnou úrovní žákových dovedností, které zvládá bez dopomoci druhých, a tím, co by se mohl dále naučit, kdyby mu jiné osoby poskytli přiměřenou podporu (Vygotskyj, 1976).

- e) z výpovědí žáka při konzultacích,
 - f) ze sebehodnotících listů, z písemných úvah a reflexí,
 - g) z rozhovorů s rodiči nebo s jinými pedagogy.
- 11) Při hodnocení očekávaného výkonu žáka používáme **kritéria¹¹, indikátory¹² a sady kritérií¹³**
- a) Kritéria – měřítko pro hodnocení průběhu a výsledků práce stanovíme a jsou žákům známy dříve, než začali pracovat,
 - b) Hodnocení práce jednoho žáka nezávisí na tom, jak práci odvedli druzí,
 - c) Dnešní žákův výkon se porovnává s tím, jakého výkonu dosáhl v minulosti a hledá se zlepšení,
- 12) Pro kritériální hodnocení používáme indikátory kvality žákova výkonu **ve třech úrovních¹⁴**:
- a) „**cílová**“ úroveň (bereme)
 - b) úroveň „**na cestě**“ (ještě bereme)
 - c) „**startovací**“ úroveň (už nebereme)
- 13) Kritéria stanovujeme pro **různé typy činností a cílů** (vytváří si knihovnu takových indikátorů):

¹¹ **Kritérium** – popis nějaké složky práce neboli ten rys, který na práci chceme vidět v nějaké kvalitě

¹² **Indikátor** – vystihuje možnou míru kvality v naplnění kritéria

¹³ **Sada kritérií** – popisuje očekávaný výkon současně v několika složkách (kritériích) a každé kritérium přibližuje v různých kvalitách splnění (indikátory).

¹⁴ **PLAKÁT** (příklad užití tří úrovní indikátorů):

Indikátor 1

Indikátor 2

Indikátor 3

Kritérium 1

Obsažené informace

Obsahuje všechny podstatné informace

Obsahuje podstatné informace, ale také příliš vedlejší detailů

Chybí důležité informace, přináší především nedůležité detaily

Kritérium 2

přehlednost

Snadno najdeme všechny důležité informace

Některé informace hledáme na plakátu těžko

Důležité informace se na plakátu ztrácejí

Kritérium 3

Sladění slov a grafiky

Verbální a obrazová podoba plakátu se doplňuje, je sladěná

Slova a obrazy se zbytečně zdvojují nebo jsou v protikladu

Převažuje jen jedna ze složek nebo plakát vyvolává dojem chaosu

- a) **Cílové dovednosti nebo ustálené činnosti** (přednes básně, experimentální řešení problému, orientace na mapě),
 - b) **Učební metody** (myšlenková mapa, volné psaní, matematický deníček),
 - c) **Zadání komplexního úkolu** (pozdávka na akci, referát o problémech obce, vypracování trasy pěšího výletu pro třídu),
 - d) **Kritéria pro věcný obsah** (sdělí vše podstatné, hovoří k věci, užívá správných termínů).
- 14) Pro hodnocení žákova výkonu používáme také **standard** (standardizovaná kritéria) – srovnání žákova výkonu vzhledem k výkonům popsaným ve standardu RVP, hladinám úspěšnosti popsaným v testech Kalibro, případně v povinném plošném testování.
- 15) **Rodiče jsou zapojeni do procesu hodnocení** práce a učení svého dítěte
- a) Rodiče mají možnost vyjádřit se prostřednictvím měsíčních plánů
 - b) Škola jako součást hodnocení organizuje 2 x ročně konzultace žáka, rodiče s učitelem
- 16) Škola pro hodnocení a plánování výuky používá:
- a) **Žákovské portfolio**¹⁵ - pracovní a dokumentační pro hodnocení průběhu učení žáka
 - b) **Týdenní nebo měsíční plánování** - obsahuje sebehodnocení žáka a hodnocení učitele
 - c) **Týdenní domácí úkoly** – jsou většinou dobrovolné, navazují na plánování, využívají se v následné vyučovací hodině
- 17) **Kriteriální hodnocení používáme také na vysvědčení**
- a) škola má databanku indikátorů, které učitel využívá pro formulace na vysvědčení
 - b) škola využije níže uvedený systém převodu na známky pro určení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
 - b) prospěl(a),
 - c) neprospěl(a),
 - d) nehodnocen(a).
 - c) škola převede v případě potřeby kriteriální hodnocení na hodnocení známkou. Hodnocení sadou kritérií **se převádí na hodnocení známkou** v případě potřeby podle následujícího klíče:

známka	výskyt indikátorů
„1“	<i>převládá hodnocení indikátorem „nejlepší úroveň“, minimum hodnocení „ještě bereme“, nevyskytuje se hodnocení „nebereme“</i>
„2“	<i>hodnocení indikátorem „nejlepší úroveň“ mírně převyšuje hodnocení „ještě bereme“, ojediněle se vyskytuje hodnocení „nebereme“</i>
„3“	<i>hodnocení indikátorem „ještě bereme“ převažuje nad hodnocením „nejlepší úroveň“, častěji se vyskytuje hodnocení „nebereme“</i>
„4“	<i>převažuje hodnocení indikátorem „ještě bereme“ a často se také vyskytuje hodnocení „nebereme“, ojediněle se vyskytuje hodnocení „nejlepší úroveň“</i>

¹⁵ **Žákovské portfolio** – soubor dokladů o žakově učení, které vznikají za určité období při dosahování vzdělávacích cílů.

„5“	převažuje hodnocení kritériem „nebereme“
-----	--

Převod je realizován třídním učitelem po konzultaci s vyučujícími daných předmětů. Pro potřeby přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se převod provede vždy za 8. a 9. ročník v lednu za I. a v červnu za II. pololetí daného školního roku. S převodem je prokazatelně seznámen žák i jeho zákonný zástupce. Pro potřeby přijímacího řízení na víceletá gymnázia nebo konzervatoře je převod realizován za stejných zásad v lednu nebo únoru školního roku v 5.

III. Komisionální zkoušky a přezkoušení

Organizace a sestavování komisí vychází z § 22, 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Komisionální přezkoušení žáka, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR nebo v zahraniční škole na území ČR se řídí zvláštními předpisy (§ 18, 18a) - 18d), 19, 20 vyhlášky č. 48/2005 Sb.), se zákonným zástupcem žáka bude individuálně upřesněno.

IV. Výchovní opatření

- 1) Ředitel školy uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě pochvalu za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci a např. za reprezentaci školy.
- 2) Třídní učitel uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy,
 - d) sníženou známku z chování (v případě převodu slovního hodnocení na známky viz výše).
- 4) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- 5) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 6) Udělení výchovného opatření se zaznamená bez zbytečného odkladu do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

V. Pravidla pro výchovná opatření

- 1) Pochvaly i sankce jsou prováděny komplexní pedagogickou diagnostikou žáka.
- 2) Jsou odůvodněná a tyto důvody jsou oznámeny příslušným žákům a zákonným zástupcům.
- 3) Všem sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy.

- 4) Napomenutí třídního učitele je zpravidla první sankcí, mimo zvláště závažné porušení pravidel, kdy je možné využít vyšších sankcí. Napomenutí následuje po závažnějším nebo opakovaném porušení pravidel. Při dalším překročení, resp. porušení pravidel chování, následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy až po zhodnocení nedostatku v chování na vysvědčení.
- 5) Za zvláště závažné porušení pravidel se považuje hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči druhým, ponižování, formy týrání, ohrožení bezpečnosti a zdraví svého i druhých ve škole, nerespektování pokynů pedagogického pracovníka, které vedou k ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých, neomluvená neúčast ve vyučování (neomluvené zameškané hodiny).
- 6) V případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola intenzivně se zákonnými zástupci, může pozvat rodiče ke schůzce s účastí výchovného poradce školy, případně oslovit odborné instituce, úřady, které pomáhají v řešení v této oblasti.

VI. Hodnocení chování

- 1) Hodnocení chování na vysvědčení je prováděno formou kritériálního hodnocení.
- 2) Pravidla hodnocení chování žáka vychází z těchto kritérií:
- a) Chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou,
 - b) Dodržování školního řádu,
 - c) Schopnosti spolupráce se spolužáky, pomoci druhým,
 - d) Přihlédnutí k speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka...),
 - e) Přístupu žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních úkolů a povinností.

V případě, že chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu školy, výchovné působení a kázeňská opatření se nejeví jako účinná, uvede se tato skutečnost ve slovním hodnocení a doplní se formulace, že hodnocení chování odpovídá uspokojivému chování. Pokud je chování žáka v příkrém rozporu s pravidly slušného chování, žák záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy a porušuje pravidla daná školním řádem opakovaně ve značném rozsahu, uvede se do textu mimo jiné formulace, že chování odpovídá neuspokojivému chování.

Školní vzdělávací program Základní školy ŠKOLAMYŠL
č.j. RED 03/2017 (podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Základní škola ŠKOLAMYŠL, Hrnčířská 272, Zahájí, 570 01 Litomyšl,
místo poskytování vzdělávání a školských služeb Boženy Němcové 150, Litomyšl - Město 570 01

